

3/2458

వ ర్తి ది న ము వ ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఫి బ్ర వరి నెల 10-వ తేది సోమవారము
MADRAS, MONDAY, 10th FEBRUARY 1930.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మాఖమాస శుద్ధ ద్వాదశి

సంచిక ౨౬౨
No. 262

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల కారణమును.
పోట్ల పోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
పలన కఠిరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేళము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

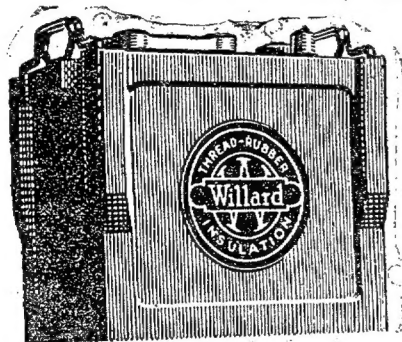

BEST INDIAN PAIN-BALM

గొప్పగొప్ప వారిచే
జేలకుజేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రూ 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో
6, 7 లంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబే.

Willard STORAGE BATTERIES

మందు బేటరీ కావలసినవారు తనంత తానే ఖ్యాతిని గడించిన "విల్లార్డు" కొనుడు
దీనినిగూర్చి సంబోధనము కలిగినయెడల మమ్ము నడుగ నవసరము లేదు. వాడుచున్నవారి
నడిగి వారియభిప్రాయము తెలిసికొనుడు.

వి. వ. ర. ము. లు, ధ. ర. లు

ఈదిగువ అమృతదారుల మూలముగా కనుగొనుడు

ఆంధ్ర జిల్లాలలోని లెక్క యీ క్రింది సబ్-డెవిజన్లను కనుగొనుడు:—

ది మోటారు వేర్ పావ్	అనంతపురం	మెసర్స్ రావు అండ్ బ్రదర్స్	గుంటూరు
ది గంజాం జవరల్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ	బరంపురం	" "	కృష్ణా
మెసర్స్ వి. జి. ఆస్కీత్ అండ్ కో	బళ్లారి	మెసర్స్ కృష్ణ అండ్ సన్స్	కర్నూలు
మెసర్స్ బెస్ట్ అండ్ కో, లిమిటెడ్.,	కాకినాడ	అలాయ్ సెయింట్ సి యస్ వర్మన్	విశాఖపట్నం

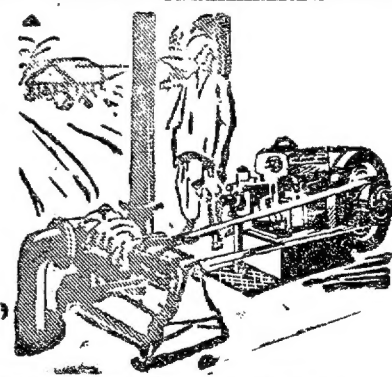
దక్షిణ ఇండియా సోల్ ఏజెంట్లనుండి నేరుగా తెప్పించుకొనుట.

మెసర్స్ ది క్రామెష్టన్ యింజనీరింగ్ కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్,
పోస్టుబాక్సు నెం. 205 సెకండులైనుబీచ్, మద్రాసు.
మేనేజర్లు:—బెస్ట్ అండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

నవీన

46-1

వాల్ కార్డు
డీజెల్

హరిజాంటల్, 4 స్ట్రోకుల కోల్డ్ వాటర్ పంపు
భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది.
చమరు ఖర్చు తక్కువ, అత్యధికమగు నమ్మక గలది. పంపిం
గును అన్ని పరిశ్రమలకు అదర్శనీయుడైన ఇంజను.
7½ హెచ్. పి. నుండి 80 హెచ్. పి. వరకు అనేక
సైజులలో తయారుచేయబడినవి. విగత వివరములకు ఈ
దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వాల్ కార్డు బ్రదర్స్, ఎంజనీర్స్,
అర్మీనియను బీచ్, మద్రాస్.
ప్రదర్శనము గల స్థానములు.
బెంగళూరు బెజవాడ
మధుర కోయంబత్తూరు

1 శత రూ 1-12-0
5 శత రూ 7-8-0

సామాన్య సేవ.

(రిజిస్టర్డ్)
1 శత రూ 1

84 చెట్ల దిగువను అవుసేయి కలిసిన లేవ్యము. మేనాపాడలకు సవాయి, శ్రీల కుమమవ్యాధులకు ఆ మోటుకు.
దీర్ఘ ఉడుకులకు, కుక్కనవ్వు, చర్మవ్యాధులకు, శ్రీల ముతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జి. మన్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్స్, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా

కృష్ణా ఫార్మసీ, బెజవాడ

శ్రీ పాద. కృష్ణమూరి కాన్స్ట్రక్టర్స్ అలయశ్శెట్టావ
ధములన్నియు విరివిగా తయారుచేయబడి మునిసిపాలిటీలు,
తాలూకాబోర్డులు మొదలగు గొప్ప గొప్ప పంథలకు సప్లయిచే
యుటకు సిద్ధముగ నున్నది. 10-1

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరు పేట, బెజవాడ.

గవేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు సెగరోగములను నివారించి మూత్రము నిడుచునట్లు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్ తోను విచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును. సీసా 1-5 రు 8-0-0.

మూర్ఖార్థము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వము యెన్నిసంఖ్యరములనుండియును మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. నెలకు పదిపావుమందు రు 8-0-0.

పొడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తైలపొడలనేగాక యితరవిధములైన పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాణి మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలునీతికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లాకు యేకైట్టు:—

తాడికొండ మల్లికార్జునరావుగారు, గుంటూరు.”

నడెంటు కావలెను.

131

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెల గులభము! (పోస్తుఖర్బులు ప్రత్యేకము) గుణముధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్వము, అరవి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శరన్ను, క్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి దోహదమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక పీడధులు చేరినవి. అనుభవముగఁ జేపడ గుగుటచేతను పరమహంసకీయ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

ది యిక్ డబ్బీయల్ గెయింట్ ట్రాక్టర్ ట్రాక్టర్ లివి టెట్, ముద్రాను

కావలెను

నెల్లూరుజిల్లాలో కల్లూరు, వెంటపల్లి, మొదలగు గుర్రుకోట, నాయుడుకోట, రామగోల్, పునముగిరి, కండుకోర్, కనిగిరి, పొదిలే, నర్సికొల్లూరులలో ప్రతి తొలకొకడ ఒక్కొక్క డివిజన్ యిక్ ట్రాక్టర్ కొనినాడు. నెల 1 కి తీతం రూ 70 యలు యివ్వవచ్చును. నాకొకటి చేతులముందు చేరు ధనం రూ 100 లు కట్టవచ్చును. నాకొకటి చేతులముందు లో మఖాము చేసియుండు యాభ్యాంకియొక్క ఆర్థవైతం డివిజన్ యిక్ ట్రాక్టర్ వారికి అట్టిమూలకముగ గాని లేక స్వయముగ గాని తెలుసుకొనలయును. అట్టిలు పంపువారు అట్టివెంట 0-1-0 స్థాంతు పంపుకొనలయును.

విన్నపము

మీకు ప్రకటనైన ఆయుర్వేదవైద్యములు కావలసిన యెడల వెంటనే ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయండి. శరీర బాధ్యమునుగూర్చి, ఏసలహాకావలసినను మాకు వ్రాస్తేతను, కొవడమును నిర్ణయించి పంపగలము. ఒకసారి మాతో పరిచయముచేసిన మీకే తప్పిచ్చియును. కేటలాగు ఉచితము. 158. ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

స్వయంశిక్షా సంస్కృత

గంధములు

శ్యామివాదకాత్రికృతము తెలుగునీటి, తెలుగుగర్మములు శబ్దము మొదలగు ఐదుపుస్తకముల నెట్లు అనుబంధ 2-0-0 తగ్గధరరు 1. 58. ఎస్. నీలకంఠం, C/o నరసింహం, ఆర్థునికొండ, రాజమండ్రి.

“సమదర్శిని” పత్రికా

సమాశ్రయము

శ్రీ పరుచూరు సుందరవరదులుగారి జవాబు

బ్రాహ్మణేతరపక్ష నాయకులగు శ్రీయుత బొల్లిని మునిస్వామి నాయుడుగారి రాజనీతివిధానమును విమర్శించిన సమదర్శిని పత్రికకు శ్రీ నాయుడుగారి రాజనీతి విధానము నాకు న్యాయమైనదిగ దోచుటచే నేనొక సమాధానమును వ్రాసియుంటిని. “నాయుడుగారి విమర్శనలకు సమాధానము” అను శీర్షికతో సమదర్శిని పత్రిక తన ఫిబ్రవరి 5 వ తేది సంచికయందు విమర్శనలయొడ తనకు గల సమాశ్రయమును వెల్లడించుచున్నది. సమాధానము శ్రీ జయగోపాలు నాయుడుగారి చేరనుండినను, “నాయుడుగారి పక్షం” శబ్దప్రయోగము మూలము నను, వ్యాసములో నలసిన చోట్ల నెల్ల సందాదకప్రయుక్తమగు బహుళ శబ్దప్రయోగమువలనను, యీ సమాధానము పత్రిక తరపుననే యొంగబడిన దని విదితమగుచున్నది. మరొక్కచోట, వారము రోజులకు మునుపు శ్రీ జయగోపాలు నాయుడుగారు నాతో సంభాషించుచు గానల రాసుమూర్తిగారు యీ సిద్ధాంతరాధాంతములలో తన నామమును వినియోగింప గోరుచున్నాడని నుడిచియున్నది. నాతో ముఖాముఖి సంభాషించుచు శ్రీ గానల రాసుమూర్తిగారు, యీ సిద్ధాంతరాధాంతములకు మేము జవాబు పడ నపుడు మీ ముక్తి ట్టువలసి వచ్చునని చింతించుచున్నానని నుడిచియుండిరి. వీరన్నీటని బట్టిచూడ యీ సమాధానము సంపాదకీయవర్గము తరపున గానల రాసుమూర్తిగారు వ్రాసి వారముల పుష్టము. గానల రాసుమూర్తిగారు యీ సిద్ధాంతరాధాంతముల బెంచి యొక బాధ్యతలేని వ్యక్తివలె నటించిన యుదాహరణ నే నెరుగకపోలేదు. గత జనవరి 26 తేదివాడు సమదర్శిని పత్రికాధిపతులను, నా మిత్రులను శ్రీ నుబ్రహ్మణ్యము చెట్టిగారితో కాన్యాపాలికుల బుద్ధులందు సంభాషించుచు, శ్రీ శ్రేష్ఠిగారికి శ్రీ మునిస్వామి నాయుడుగారి రాజనీతివిధానము పట్ల గల గ్రాహ్యభేదమును తొలగింప బ్రయత్నించుచుండ గానల రాసుమూర్తిగారి కలవరబడినదియు, నెట్లు మా సంభాషణమున కొనసాగినందున నడ్డంకులు చెట్టిగారి యేతరమునకు మా సంభాషణమున ద్రిప్పబ్రయత్నించి నదియు నేను గమనింపకపోలేదు. 5-వ తేది సమదర్శిని పత్రికయందు నాయుడుగారి రాజనీతిని విమర్శించుటకు “రాజనీతి ఖిప్రాయభేదమే” కారణముగా బేర్కొనబడియున్నను శ్రీ రాసుమూర్తిగారు నాతో వరొక కారణమును నుడిచియున్నారు. శ్రీ పానగంటి ప్రభువుగారిని విమర్శించుట కొక కారణము — శ్రీ నాయుడుగారిని విమర్శించుటకు మరొక యొక కారణము — రెండును ప్రత్యేక వ్యక్తిగత స్వార్థప్రేరేపకములు, నైచ్యములు నైయున్నవి. వాని నివాసిజములను నేను విమర్శించడంకావలెను. మీరు వానిని బయటపెట్టి వ్యక్తిగతములను విమర్శనములను పత్రిక కైగించునంతటి నైచ్యమునకు బాల్పడ నంతకు మున్నే దలంపలేదు. కాని యీవ్యవహారము లన్నిటికి గూడ రాసుమూర్తిగారి రొకవిధముగ కారణభూతులు కాకన్న శ్రీ మునిస్వామి నాయుడుగారి రాజనీతివిధాన విమర్శనాసమర్థనములకు, నాకవిత్వమునకును పిల్లారివలెతిని, పిర్ల పండుగకును — ముక్తిపై పీడద్యుమితురా? వీరి వ్యాసమును పదివేలవారికి వ్యాసమునందు సంపర్కాసందర్భము లేని గాలి మాటయని తోచకమానదు.

సమదర్శిని పత్రిక తన వ్యాఖ్యానములో విమర్శకుల నందరిని ప్రత్యక్షముగను పరోక్షముగను వ్యక్తిగతముగ దూషించియున్నది. మేము వ్రాసిన ప్రత్యుత్తరములలోని, నివాసిజములనుగాని లేక ప్రత్యుత్తరములలోని విషయములనుగాని వ్యాఖ్యాన మొనర్చియుండిన నే నెంతయు సంతోషించియుండును. కాని సమదర్శిని పత్రిక విమర్శకులను ప్రత్యేకముగ దూషించి తన నయ్యమును బయటపెట్టుకొనుచున్నది. సమదర్శిని పత్రిక దూషణము క్రొత్తదికాదు గనుక నావిషయమునుగూర్చి నేను విశేష వ్యాఖ్యాన మొనర్చదలంపలేదు. సమదర్శిని పత్రిక పేర్కొనిన నా “గృహలక్ష్మీ” పుస్తకము శ్రీ నాయుడుగారి సబ్బరావుగారి పద్యముల యనుకరణములుగాని “మాధు”లుగాని యెంతమాత్రము యితరములు. నడకలోదప్ప అనుకరణ మెందుకు లేదు. నడక యొకరిసాత్తుగాదు. భావయం దెప్పటవో రెండుపదములు సబ్బరావుగారిని నాకేయమందు దొరికినంత మాత్రమున నేయము “మాధు”లతో ప్రకటింపబడినదనట సామాన్యము. భావమునం దనుకరణమున్నదని నుడువుట వ్యాసలేఖకుని సంకుచితదృష్టికి నిదగ్గరము. పద్యముల రెంటిని ఎదుటనుంచుకొని నివాసిజములను నిర్ణయించు బాధ్యతను పాతకులకే వదులుచున్నాను. నేను వాదప్రతివాదములతో పత్రికలను ఘుర్తిల్లలేయును, స్వాభివృద్ధికి సోపానముల నిర్మించుకొనుచున్నానని

వ్రాయుచున్నాను. వాదప్రతివాదములవలన నేను లాభము జెంద దలంచునదియు, సమదర్శిని సంపాదకవర్గములో పనిచేయుచు యజమానిని సంతోషింపజేయుటకు గాను పత్రిక విమర్శనమునకును నేను నప్పించువారు వాదప్రతివాదములవలన లాభమునం యత్నించునదియు లోక మెరుగగుదు. ఈ సమస్యను లేవదీసిన దెవరనియు, విమర్శనకు సమాధాన మిచ్చుట లాభముకొరకాయనియు, లోకము విమర్శింపకపోదు. ఇంకొక్కచోట, నేను వాదప్రతివాదములను భావ్యభివ్యధిని నిర్మించుకొనుచున్న చోట కలతత్వములను వ్యక్తి ద్వేషములను రెచ్చగొట్టుచు వాదప్రతివాదములకు ప్రతి విషయమునను తా వొసగుచున్న సమదర్శిని పత్రికకును, తత్ప్రతికా నిర్వాహకులకును అదియే యుద్దేశము యేమి? ఇట్టి యవకతనకంటె లన్నిటికి ప్రత్యుత్తరము లొసంగుచు నుండినచో మానవుని జీవిత కాలము వ్యర్థపరపబడును గాన పర్యవసాన నిర్ణయమును పాతకులకు వదలిసమదర్శిని పత్రికాధిపతు లింకనైనను వ్యక్తి పరములును, నైచ్యాతి నైచ్యములనును విమర్శకుల దిగక పత్రికా సంపాదకులగౌరవమును గాపాడుచు, దేశభాష పత్రికా రచయితలు మూఢులును, అనాగరికులు నై యున్నారను బర్కెను వాడు ప్రభువువంటివారి విమర్శకులకు తావొసగ కుండురుగాక యీ హెచ్చరించుచున్నాను.

నేను శ్రీ నాయుడుగారినిగూర్చి వ్రాసిన సమర్థనా ప్రత్యుత్తరములో శ్రీ నాయుడుగారిని, చిత్తూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘమునకును సంబంధము 1928 డిసెంబరు 31 తేది తో నంతమైనదని వ్రాసియుంటిని. ఆ విషయమును పురస్కరించుకొని సమదర్శిని పత్రిక “శ్రీ నాయుడుగారి రిటేనిల పత్రికలయందు తమ కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసగిన ప్రకటనతో నీ వాదము ఖండింపక బడుచున్న” దని వ్రాసినది. కాని విశేష వివక్షణులగు పాతకులకు మండలకాంగ్రెసునకు గల ప్రసక్తిని కాంగ్రెసుసంఘ (సామాన్యసభ్యత్వము) సభ్యత్వమునకును గల భేదము గోచరింపకపోదు. శ్రీ నాయుడుగారు మండలకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగా నున్నారని సమదర్శిని పత్రిక వ్రాయగా నేను మండలకాంగ్రెసు సంఘమునకును నాయుడుగారి కిని సంబంధము లేదని వ్రాసితిని. ఒకానొక సామాన్య కాంగ్రెసుసంఘములో సభ్యత్వము వహించినంతమాత్రముచే మండల కాంగ్రెసు సంఘమునకు కార్యదర్శి యను నర్థము రానేరదు గదా? ఇంక నేను గాంధీ బిరెంటుగార్ల వర్ధంత్యుత్వముల గూర్చి వ్రాసిన వ్రాతలను సమాధానములు కపటభావపూరితములై యున్నవి. నేను గాంధీ బిరెంటుగార్ల జన్మదినోత్సవము నందు పాల్గొనిన శ్రీ నాయుడుగారిచర్చను సమర్థించియుంటిని గాని రాసుమూర్తిగారు శ్రీ వాగేశ్వరరావుగారినిగూర్చి ప్రకటించుటను నే నాతేషించియుండలేదు. సరిగదా దాని ప్రస్తావననైన బేర్కొనలేదు! అప్పటి సందర్భములో యీ రెంటికిని ముడిపెట్టి అపార్థమును గొప్పించు తికమక వ్రాతలు వ్రాయుట కపటులకుగాని సామాన్యుల కలదిగాని విషయము. నేను శ్రీ నాయుడుగారు పట్టిన సర్వీసు కమిషను సభ్యత్వమున కధ్యక్షి గారని వ్రాసినచో దారుణమున నబద్ధము! మరొక మాటయు క్షకంతుతో — ప్రతివాదభయము లేక ఆధారములతో — నాయుడుగారు పట్టిన సర్వీసు కమిషను నందధ్యర్థులుగా లేరని నుడువుచున్నాను. నేను సమదర్శిని పత్రికకు సంబంధించిన వారిని గాని, తదితరలనుగాని నాయుడుగారి కి పదవి లభించునాయని యడిగియుండలేదు. సరిగదా నాకట్టి యవసరములేదు. అన్నిటికిని వింతయును విషయ మేమన నేను బ్రాహ్మణేతర పక్ష నాయకత్వమునుగూర్చి వ్యాసమును వ్రాసియుంటినట. గోల్కొండ పత్రికా రాజనీతి విలేఖరి నేనని నుడిచియుంటి నట. ఇవిరెండును పచ్చియబద్ధములు. బాధ్యతగల పత్రిక లిట్లు గాలిమారమును మూటగట్టుట భావ్యము గాదని నాతలంపు.

ఇంకను విమర్శనకు చోటాసరి విషయము లనేకములున్నను స్వకీయమునకువలె తొందరచే నింతకుండు నిపుడెక్కువ వ్రాయజాలకున్నాను. సమదర్శిని పత్రిక తన 5 వ తేది సంచికలో మరల పచ్చి యబద్ధములతోడను భ్రమాస్తదములగు విమర్శనల తోడను శ్రీ నాయుడుగారి రాజనీతి విధానమును విమర్శించి యున్నది. వీనికి ప్రత్యుత్తరముల నొసగుటగాని లేక గాలిమాటలతో జోలిపుచ్చుకొనక వదలిపెట్టుటగాని నాతోడి సోదరులకే వదులుచున్నాను. వీలు చిక్కననో నాలస్యముగ వయసు సమదర్శిని పత్రిక యబద్ధములను ఖండింపగలనని మనవిచేయుచున్నాను.

పరుచూరు సుందరవరదులు.

బహుమానము 500 రూప్యములు

జగద్విఖ్యాతి
గొంచిన

తాయత్తు

సరస్వతి కవచము—(రిజిస్టర్డ్)

నెరవేరని పనులను నెరవేర్చు గలిగిన—యంత్ర మిది యాకటియే

ఈ గొప్ప హిందూతాయత్తు (సరస్వతి కవచము)ను గూర్చి శాస్త్రములందు సంస్కృత శ్లోకము లిట్లు చెప్పుచున్నవి:—

“సర్వగ్రహ ప్రళయనీనిశ్చేష విషనాశిని, జయసర్వత్రకరతి, భావజనుతిప్రద” సరస్వతి కవచము నపయోగించుటవలన భయములు, కష్టములు, గ్రహదోషములు తొలగును. ధన, ధాన్య సౌఖ్యములుగలిగి పరిల్లుగలరు.

దీనివలన సర్వవ్యాధులు తొలగి, అన్ని విషయములందున జయమును చేకూర్చును. కఠోరదారధ్యును హేయ్యకేయను. సర్వగ్రహ దోషములు తొలగి, ఉద్యోగమందను, వ్యాపారమందను, కలిపరిశ్రమలందు దిగ్విజయము చేతు రను, పుత్రులు లేనివారికి దీనిని ధరించుటవలన సంతానము కలుగను.

స్త్రీలకు

ఈ సరస్వతి కవచమును రెండు క్రవ శతాబ్ద తో (ధర జతరు 1.) ధరించుట యను. స్త్రీలకు దేవకోగ్యమునిచ్చి, సంతానముకలిగి, సంపాదనందు సర్వ సౌఖ్యముల నిచ్చును. స్త్రీలపాలిట నరప్రసాదినీ యనదగినది.

గమనించవలయును:—సర్వోపయములు రహస్యముగ నుంచబడను, యనవతి పైననే యోగ్యతాపత్రములమాత్రం ప్రచురించబడను.

ప్రత్యేక నోటీసు:—మేము పైన వ్రాసిన శ్లోకము శాస్త్రమునఁజేసి ప్రచురించినది కాని సర్వవిషయ వారికి రు 50 రూపములగా నివ్వబడును.

దీనిగూర్చి, రాజులు, నవాబులు, జమీందార్లు, మనసిఫ్లు, వీర్యు, డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు, ఉపాధ్యాయులు మొదలైన వేలకొలది క్రజులు యోగ్యతాపత్రకల సంపి యున్నారు. వ్యాజ్యములందును, పరీక్షలందును, అనురాగములందును, తప్పక జను మును చేపూర్చును. దీని గొప్పదనమునుగూర్చి వ్రాయ శక్యంబుగాదు. ఒకపర్యాయ ముపయోగించిన మీకే తెలియగలదు. అన్ని కష్టపడలందు దీనిని వెంట యవశ్యముంచు కొనదగియున్నది. దీనివలన సౌఖ్యము, ధీర్ఘాయువు పొందగలరు.

మిక్కిలి చౌక. కాని ఒక్కదానిని చేయుటమాత్రం యంత చౌకగాదు. దీనిని వందలకొలది మైళ్లదూరముండి తీసుకొని రావలయును. కాని మేము వేలకొలది తయారు చేయుటచే యంత చౌకగ నివ్వగలిగిమి.

ఒక రూపాయ, నాలుగు అణాలు మాత్రం

ప్రతిదానివెంటను ఉపయోగించు పదములు పంపబడును.

టోకు ధరలు:—3 కి రు 8 12; 6 కి రు 6 12; 12 కి రు 12-4; 25 కి రు 24; 50 కి రు 40; 75 కి రు 60; 100 కి రు 75; వెండి తాయత్తు 1 కి రు 2-8; బంగారపు తాయత్తు 1 కి రు 5; దీనితో ధరించుటకు పట్టుదారం గజం 1 కి 0-2-0 మాత్రం 3 తాయత్తులు కొనువారికి యొకటి యుచితముగా నివ్వబడును.

పాస్టేజి ప్యాకింగ్ హిందూదేశము, సిల్హనుకు యుచితము. వివేకములకు 14 అప్రత్యే

ఉపయోగించువారు

చెప్పు విషయమును

జాగ్రత్తగ గమనించుడు.

వైద్యాధికారులు,

పోస్టు భాషరా (హుగ్లి) నారాయణపురం 25-9-28.

ప్రియమైన యాద్యలా,

1928 సం॥రం ఫిబ్రవరి మాసందు మీరు బాబు విజ్ఞాని కృష్ణదాసు, హరార్ డక్టర్ గారి యడనకు పంపిన తాయత్తులు చేరినవి, దానిలో నే నొకదానిని యపయోగించి మిక్కిలి సంతృప్తిచెడితిని. కావున మరినాలుగు పంపుడు.

విధేయులు,

(సం) డాక్టర్ డి. బేంద్రనాద్ దాస్

20258.

యమ్, బి. యస్.

47, ఆదియప్పనాయకపేర్ది, మద్రాసు.

4 11-24

ఆర్యా,

మియొక్క యద్భుతశక్తిగల తాయత్తును ధరించి డాక్టరు పరీక్షయందు తీర్థుడనైతిని. అందున రెండవతరగతిలో కృతార్థుడనైతిని. కనుక మీతాయత్తు యద్భుతశక్తి గలిగినది కాబట్టి మరియొక నాలుగు వి. సి. ద్వారా పంపుడు.

విధేయుడు,

(సం) డా. సి. నాథముని యల్. యమ్. సి.

సర్జన్ ఆండ్ ఫిజిషియన్.

పోస్టు, బారియో, బోక్ గవ్ 10-9-25

గోరవనీయాలారా,

మీరు పంపిన యమోఘమైన శక్తిగల రక్షను గత 3 సంవత్సరములనుండి యపయోగించి కృతార్థుడనైతిని. కాబట్టి మరొకదానిని వి. సి. ద్వారా పంపుడు.

తమవిధేయులు,

(సం) బి. సి. చౌదరి

మెడికల్ ఆఫీసరు,

బంగాల్ ఆసుపత్రి, భాగల్ పూర్

పోస్టు. ఖాజీపూర్ పాఖ్వాజిల్లా, రెంగల్ 1-8-26

శ్రీ,

భగవదనుగ్రహము వలనను తమయొక్క రక్షధారణవల్ల బడినములకే నాకు యుద్యోగమందు హేయ్యజీతము చేయ జినదని తెలుపుటకు సంతోషమైనది. మీరు తెలిపినదంతయు సదాచరము గనుక మరొకదానిని రెండు పగడములతో సహా గాభార్యకు పంపవలెను.

విధేయులు,

(సం) డాక్టర్ యస్. యమ్. రహమాన్

మెడికల్ ఆఫీసరు,

ఖాజీపూర్ ధర్మవైద్యశాల. మన్నాను.

మానార్ ఇ. వి. రైల్వే, రిఫర్ మేటరీస్కూల్,

8997.

19-6-1924.

ఆర్యా,

మీరు యిదివరలో పంపిన రక్ష బాగగ పనిచేసియుండుటచే దయయంచి మరొకదానిని వి. సి. ద్వారా పంపవలెను.

తమవిధేయులు,

(సం) బ్రిజ్ బీహారీలాల్

మెడికల్ ఆఫీసరు.

కస్టోక్ కాలియరీ మనుండ పోస్టు మన్ భామ్ 11-7-22.

మెనర్స్ జి. డి. జోషి ఆండ్ కో, ఢిల్లీ

ఆర్యా,

మియొక్క జగద్విఖ్యాతిగాంచిన రక్షను 11 మాసముల నుండి ధరించుచుంటిని. దీశక్తి వర్ధించ శక్యముగాదు. నామన స్ఫురదుండు కోరికలన్నియు ఫలించినవి. నాకు సహాయకారి యగుటవలన నామిత్రులనుమాడ ప్రోత్సహించుచున్నాను. మీ రక్ష యద్భుతశక్తి గలిగియున్నది.

నేడే రు 25 మనియార్డరు ద్వారా సరస్వతిదేవిని పూజించుటకు పంపియుంటిని. మరొకదానిని పంపినయెడల మీకెంతయో కృతజ్ఞుడను.

విధేయులు,

(సం) జె. జి. విలిమ్స్.

ఇంగ్లాండుదేశపు క్రజులు

లండన్ 10-8-1924.

ఆర్యా,

ఇందు వెంట 10- ఒకరక్ష, పట్టుతాడుకొరకు పంపుచున్నాము.

నేను యిదివరలో యొకటి యపయోగించి దాని ఫలితమును బొందియుంటిని. ఆలస్యముచేక వెంటనే పంపుమరని యాపించుచున్నాను.

తమవిధేయులు,

ఆర్ట్ ఆండ్ డిసైన్ ఎంబ్రాయిడర్ వర్క్స్,

14, సెటిల్మెంట్ కమిషన్ యల్ కోడ్డు,

లండన్ ఇ. సి. 1.

11195—జి. హెచ్. రిడిల్ ఎస్కైర్

హైరెండ్ టెర్రస్, ఇల్ ఛెస్, సౌతాంప్టన్ ఇంగ్లాండు 28-8-22

యీరండి విధముగ వ్రాయుచున్నాడు:—

మీరు పంపినరక్ష చాలయపకారము చేసియున్నది. గాన మరొకదానిని పంపుడు. దీనిధర యిరువత్ పంపుచున్నాను.

కాలమునకు దగిన మూతన యద్భుతము

ధవళేశ్వరం 12-8-27 (గోదావరి)

ఆర్యా,

మీరు పంపిన తాయత్తు నాకు యన్ని విషయములలోను తృప్తికరముగ పనిచేసినది. దీనియొక్క గుణము యొకేమాదిరిగ యున్నది. దీని ప్రేమోదయ సరస్వతియే యంత నమ్మకమైన పనిచేయుచున్నది. కాబట్టి నేను నాన్నే హితులకుచేయు సహాయమున నిరపయోగమైన రక్షలనుమాచి మోసపోకుడి.

తమవిధేయులు,

(సం) సి. బి. సుబ్రహ్మణ్యం,

అస్సాసి వి. ఇ. యస్. లండన్,

మెకానికల్ ఆండ్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరు

మునిసిపల్ కమిషనరు

ఆర్యా,

మీరక్ష గడచిన 4 సంవత్సరములనుండి ధరించుచుంటిని. దానిగుణముల విషయంలో నేనుగ చెప్పనసరములేదు తమవిధేయులు,

(సం) నాథసింగ్,

మునిసిపల్ కమిషనరు

పోలీసు యుద్యోగులు

కోర్టు ఆఫీసు డాక్టరింగ్ 8-1-2

ప్రియమైన పండిత్ గారు,

మీరు 1924 సంవత్సరం ఆక్టోబరుమాసమున పంపిన గొప్పరక్షను సంపూర్ణమైన విశ్వాసముతో ధరించి, లాభముల దీనింబరమాసములో బొందితిని. నేని దినము తగినసాము మనియార్డరు ద్వారా పంపియుంటిని. దీనిని సరస్వతీర పూజార్థమై పంపియుంటిని.

ఇట్లు విధేయులు,

(సం) హమీద్ వాన్ సిక్ హా,

పోలీస్ కోర్టు యిన్ నెవ్వురు, డాక్టరింగ్

హృషీకేశనారాయన్, డి. వి. జి. పోలీస్ ఆఫీ

సెంట్రల్ రేంజి, బంకిపూర్, పాఖ్వా 26-11-24 లేడింగ్ వ్రాయుచున్నాడు.

“ఒకపర్యాయము తనరక్ష నుపయోగించి, నాకి అన్నింటిని నెరవేర్చుకొంటిని. దీనిని నాబంధు జనులు ఉపయోగించి తృప్తిచెందిరి, కాబట్టి మరొకదానిని వి ద్వారాపంపుడు.

నిరుపయోగమైన వాటినిమాచి మోకుడు. వివరములకు, టోకు ధరలకు వ్రాయుచు

జాబులు

గుంటూరుమండల జాతీయోపసంఘము - గుంటూరు
గుంటూరు మండల జాతీయోపసంఘసాధారణసభ ౧౦
టూరునందు స్వరాజ్యకార్యాలయములో 17-2-30 సాయం
కాలము 8 గంటల సమావేశమగును. తాముచేయు బాధ్యతలు.

కార్యక్రమము

1. కార్యదర్శినివేదిక:—(ఆదాయవ్యయపట్రిక, యితరములు).
2. లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానములు.
3. కార్యనిర్వాహకవర్గపు భారీ ధర్మచేయుట.
4. మండలమున జరుపవలసిన కార్యక్రమమును గురించి ఆలోచించి తీర్మానించుట.

5 కార్యదర్శి ప్రవేశపెట్టు ఇతరవిషయములు.

కన్నెగంటి సూర్యనారాయణమూర్తిచౌదరి,

జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రి,

కార్యదర్శులు, గుంటూరు.

విజ్ఞప్తి

ఇటీవల నీసమీప గ్రామములయందలి తాళపత్ర గ్రంథముల నన్నిటిని పరిశీలించి మా "సచ్చిదానందగ్రంథాలయము"నందుంచుచున్నాము. నానిలో నీడిగ్రంథముల నీవర కెవరేని ప్రచురించియున్న మాకు తెలియజేయఁ గోరుచున్నాము.

1. బ్రహ్మాత్మరఖండము

ఇది ప్రాతకోట పుల్లయనాథ్యప్రణీతంబగు తొమ్మిదాశ్వాసముల ప్రబంధము. శ్రీశయిల మల్లికార్జున కంఠింబియ్యబడినది. సులక్షణయుక్తమగు కవిత్వము. చాదాపేరెందుమాడు పత్రములో దప్ప తక్కినపత్రములన్నియు బాగుగా నున్నవి. చివరగద్య యిట్లున్నది. "ఇది శ్రీ వీరభద్ర కృపాలబ్ధ సరసకవిమిత్ర చమత్కార ప్రచందానమిత్ర కోదండ ప్రథమకాళాగ్రగణ్య చారిత్ర కాశ్వపసగోత్ర కాత్యాయన మాత్ర పవిత్ర వీరసారాయణ పురాణ్య విఖ్యాత ప్రాతకోట పోతరాజు పెదవీరమరాజు పాత్రరేఖ యానాథ్యపుత్ర పరమేశ్వరరాధనవిధేయ పుల్లయనాథేయ ప్రణీతంబైన బ్రహ్మాత్మరఖండం బను మహాపురాణంబునందు వైపంచాక్షరీ మంత్ర మహాత్మ్యంబున్నది. ప్రథమాశ్వాసము శ్రీ సాంబశివారాధనము శ్రీ శ్రీ శ్రీ అనియున్నది.

2. దత్తయోగీంద్ర శతకము

ఇది దిండుమించు 108 సీసపద్యంబు లున్నవి. కవి వేగి నాటివాడు. బండ్లపల్లి నాగయమంత్రిపుత్రుడు. శ్రీ వజ్రగోత్రోద్భవుడు నైన కొండయానాథ్యప్రణీత మని గద్యవలన తెలియుచున్నది. మాదిరికి క్రిందిపద్యముఁ జూచుడు.

- శ్రీ కరకారకా + (శ్లో) తనిత్యపరిపూర్ణ
యనవద్యయోగవి + ద్యావిహార
యాపవిశ్రమకళా + యాప ప్రకాశయో
గాగ్యక్షయోగిగు + లానతంస
వారదగృతపూర్ణ + వాదాంచిత వినోద
కరుణాకటాక్షి + క్షణవిశాల
భూరిలేపనజగ + త్పుతచారుచరిత్ర
సకలలోకాధార + సగుణరూప
- శ్రీ పరమపానన మహనీయ + భవ్యగాత్ర
విశ్వసంపేద్యమానీంద్ర + విమతలాల
జితకుభాకారమోక్షల + త్మీవిహార
సాంద్రుచిభుర్యదత్తయో + గీంద్రవర్యా!
- గీ. గ్రంథము పేరు, గ్రంథకర్త పేరు కనుపించలేదుగాని
నానార్థ రత్నమాలను తెనిగించినట్లున్నది. చాదాపు 200 పద్యములు గలవు. మాదిరి పద్యము:
- కం. ఆమృతమన ముక్తిమజ్జము
యమృతమనపాలునీక్కు నంబుజమిశ్రుం
దమృతమన పులియుసింహము
యమృతమన న్నాకసంబు హస్తీయనయ్యెన్
- తక్కినగ్రంథములు.
- (1) వాసిష్ఠ రామాయణము, (2) జ్యోతిషరత్నమాల,
తక్కినవి పరిశీలించి ప్రాయశః.
- రామకృష్ణస్వామి తారామ సోదరకవులు,
గజ్జలకొండ, కర్నూలు జిల్లా. "శతావధానులు"

మా లండనుజాబు

(స్వకీయనిలేఖరి)

నావికాసభ

లండను, జనవరి 28:— గత పదిదినములనుండియు లండను రాజకీయ వాతావరణము, అంతరేల, ఆంగ్ల రాజ్య వాతావరణ మంతయు ఎంతయో మారిపోయినది. అంతటను నావికాబలమును గురించి చర్చలే. ప్రపంచమంతటను కాంతి నిరంతరము వర్షి వలయు నని అందరియూ శ్రమము. నిరంతరకాంతి కావలయునన్న బలవత్తరములగు రాజ్యములు తమ సేనాబలమును నావికాబలమును తగ్గించవలయును. ప్రజలలో విశ్వాసమును కల్పించవలయును. ఆశయములన్నియు మంచివే. ప్రశంసనీయములే. కాని యీ విషయమున ఇతరులకు దోషను చూపువా రెవరు? అను సందేహము అంతటను వ్యాపించుచున్నది. లోకము న కీవిషయ గున ఏవిధమున సేవను చేయవలయునన్నను, ఆ సేవావ్రతమునకు, అవకాశములు ఆంగ్ల భూమిలో, అమెరికాలో గలవు. నిజముగా ప్రపంచమున నేడు ఈ రెండురాజ్యములకు గల పలుకుబడి ఎవరికిని లేదు. ఎట్టివనిని చేయవలయునన్నను వీరే నిజముగా చేయగలరు.

* * *

ఈ మహాసేనావ్రతమున ముదంజనేయుటకు గట్టి ప్రయత్నములు చేయు జరుగుచుండుట ఎంతయో సంతోషకరము.

మొన్నటిదినమున ప్రపంచమున నావికాబలమున ముదంజనేయుచున్న అమెరికావారు, ఇటలీ, ఫ్రాన్సు, జపాను, ఆంగ్ల భూమిల ప్రతినిధులు లండను నగరమున సమావేశమయిరి. అనాటి దృశ్యమును చూచియేతీరవలయును. ప్రతినిధు లంగరకు కాంతివాతావరణమును కాశ్యేతముగా నిర్మించుటకు ఆనాటిచ్చిన యుపన్యాసములు వినియేతీరవలయును. ఈసరికి ఆయుపన్యాసము లన్నిటిని ఆంగ్లపత్రికాపాఠకులు చదివియే యుందురు. నేటినుండి రెండుమాడు మాసములు ఈసమస్యనుగురించి ప్రతినిధులు చర్చలను జరిపెదరు. వీరి ప్రయత్నము లన్నియు నిర్విఫలముగా కొనసాగుగాక!

* * *

విద్య ప్రయత్నములు

విద్యావిషయమున ఆంగ్ల భూమిలో పలుచోట్ల జరుగుచున్న ప్రయత్నములు వర్ణనాతీతము. ఇంతవరకును, ఆంగ్లయులకు ఇతరదేశము లన్నను, అదేశములలో జరుగుచున్న ప్రయత్నములన్నను నవ్యలూటలుగ నుండెడిది. తమకు తెలిసినంత ఎవరికిని తెలియనను అహంకారము విస్తారముగ నుండెడిది. గత యుద్ధము ఆపరిస్థితులను చాలవరకు తగ్గించినది. ఇతరదేశములలో చేయబడుచున్న ప్రయత్నములను ఆంగ్లేయులు నేడు తెలిసికొనుటకు చూపుచున్న యత్నాహము చెప్ప తరచుగాదు. తమలోపములను చాలవరకు తీసివేసికొనుచు, విద్యాపద్ధతులలో చాల మార్పులను చేయుచున్నారు. ఈమార్పులను ప్రేక్షకులు తప్పక చూచియేతీరవలయును. గత నాలుగు మాసములనుండియు, ఈ మార్పులను విద్యాపరిస్థితులను గమనించుటకు, ఈ దేశమునగల అనేకవిద్యాలయములను దర్శించుచున్నాను. ఇందులను గురించి ముందుముందు ప్రత్యేకవ్యాసములను వ్రాయగలను.

* * *

రమ్యా విద్యాపరిస్థితులు

గతవారమున డాక్టరు కవుంట్యుగారు సోవియటు రషియాలో నేడు జరుగుచున్న రాజకీయ మార్పులను గురించియు, అందు ముఖ్యముగా విద్యావిషయమున రషియావారు గత ఆయిదారు సంవత్సరములనుండియు చేయుచున్న సేవనుగురించియు యిచ్చట గొప్ప యుపన్యాసమిచ్చిరి. డాక్టరు కవుంట్యుగారు అమెరికాలో కొలంబియా విశ్వవిద్యాలయమున పండితులు. రెండుసార్లు రష్యాదేశమును దర్శించి, అచ్చటి మార్పులను ఎంతయో జాగ్రూకతతో పరిశీలించి యున్నారు. ఒక్క నగరమలనేగాక, నానా మూలలలో నున్న కుగ్రామములను వైతము దర్శించి మాత్రన ప్రభుత్వము వారు ఆ మహాదేశమున ప్రజలలో విన్నలలో పెద్దలలో విజ్ఞాన విజములను రగులుగొలిపి, వారిని భవ్యముగ చేయుటకు చేయబడుచున్న ప్రయత్నములను గమనించి యుండిరి. గత రెండు వందల సంవత్సరములలో జారు ప్రభుత్వమువారు చేయజాలని మార్పులను నేడు సోవియటు రషియావారు ఆయిదు సంవత్సరములలో చేయగలిగిరి. విద్యాలయములు లేని గ్రామములే ఆ రాజ్యమున నేడు లేవు. దేశమయొక్క భవిష్యత్తు అంతయు విద్యాధనముమీదనే ఆధారపడి యున్నది. ప్రజలు ఎంత త్వరలో ఈ మహాభాగ్యమును బడయుదురో అంతత్వరలో ఇతర భాగ్యములు సమూహగలవని నేడు అందరిలోను ధృఢమన్మకము గలదు. ఒక్క బాలురేగాదు, బాలికలేగాదు, దేశమున గల ముదులలులను నె త ము ఈ వి య ము క

చూపు ఆ తు ర తను తక్కి యేలేదు. ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమున వ్యయముచేయు ధనమునకు పరిమితియే లేదు. రష్యా పరిస్థితులు, మన దేశపరిస్థితులు చాలవరకు ఒకటిగనే యున్నవి. ఒక్క విద్యవిషయముననే గాదు. ఆర్థిక విషయమునను వారు మన మిత్రులే. ప్రతి సంవత్సరమును ఆంగ్ల భూమినుండి, అమెరికానుండి పలు విద్యాసంస్థలు తమ ప్రతినిధులను బంపి అచ్చటి విద్యాపరిస్థితులను తెలిసికొనుచున్నవి. ఇది యెంతయు సంతోషవనియును, ఇందులనుగురించి మరొక యాత్రమున వివరముగా వ్రాయగలను.

* * *

ఆంగ్ల పత్రికలకు భారతభూమిమీద గల ప్రేమ నానాటికిని మించిపోవుచున్నది. భారతపరిస్థితులను గురించి ఎచ్చట లేని శ్రద్ధను చూపుచున్నవి. ఇది మన మంచికో, లేక వారి మంచికో ముందుముందు తెలియగలదు.

జమీందారీ రైతుపత్రిక

ఆంగ్లజమీందారీ రైతుసంఘమువారు నెల్లూరునందు "జమీందారీ రైతుపత్రిక" ను స్థాపింప బ్రయత్నించుచున్నట్లుల తెలియుచున్నది. ఆంగ్లరైతాంగమున కిదివరకే యొకవారపత్రిక రాజమహేంద్రవరమునుండి సుప్రసిద్ధులగు శ్రీయుత మార్పి నరసన్నగారి సంపాదకత్వమున నెలువదుపు ప్రజామన్ననకుఁ బాత్రమగుచున్నది. రైతుల కాపత్రికలు యొనరించుచున్న సేవ యపారమైయున్నది. జమీందారీ రైతులకును, తదితరరైతులకును ఆపత్రిక యండ్రెప్పనిలిచితర ప్రచారము చేయుచుండుట యందరకును తెలిసియున్నది. వికమత్యముతో మెలఁగవలసిన ఈ సమయముందు రైతులలో రెండువిభాగములు కలుగుట కడుశోచనీయము. జమీందారీరైతుపత్రిక లేనికొంత "రైతుపత్రిక" తీర్చుటలేదా? ఇతరరైతాంగమున కెంతసేవ జేయుచున్నదో యంతసేవయే జమీందారీ రైతులకు నాపత్రిక చేయుచున్నది. వెనుకటి సంచికలఁ గాంచిన జమీందారీ రైతుల పక్షమున నీపత్రిక యెంతప్రచారముచేసినో తెలియఁగలదు. పత్రికల నడుపుట యీ కాలమున సులభ సాధ్యముగాదు. అనేక శ్రమలతోచ్చి పత్రికను సర్వాంగసుందరముగ ప్రచురించుచు రైతుల కమూల్యును సేవజేయుచున్న రైతుపత్రికానిర్వాహకు లెంతయు వందనీయులు. రైతాంగ మపారమగు దుగ్గరదారిద్ర్యము ననుభవించుచున్న యీకాలమున రెండు పత్రికలను పోషించుట చాలా కష్టము. అందుచే జమీందారీ రైతులును, ఇతరులును గూడ యిచ్చుడు ప్రచురింపఁబడుచున్న రైతుపత్రికను వృద్ధిఁ దీసికొనివచ్చి రైతాంగ కష్టములచాపెదరని నమ్ముచున్నాను. జమీందారీ రైతుపత్రిక లేని కొరత నీపత్రిక దీర్చుటకు సంసిద్ధముగా నున్నదని జమీందారీ రైతుసంఘమునకు నే మనవిజేసి వారి నాప్రయత్నమునుండి విరమింపఁ బ్రార్థించుచున్నాను.

"ఒక జమీందారీ రైతు"

స్వధర్మస్వ రాజ్యసంఘము

ఈనెల 8 వ తేదీగల మాసపత్రికయందు ప్రచురించబడిన స్వధర్మ స్వరాజ్యసంఘమును గురించి యితరవిషయములు పూర్తిగ తెలుసుకొనగోరువారు కవుతా సూర్యనారాయణరావు గారు, బిర్రాపు బిల్డింగులు 90 బ్రాడ్వేకు వ్రాసి కనుగొనవచ్చును.

అద్భుతమైన నవీననివారణి

మూలవ్యాధులు, భగందరమలకు గనేరీయా, కుష్టు, వ్రణము, రాచపుండు, బిళ్ల సంకటము, సిమస్, కాలిన పుండ్లు మొదలైన నవన్నియు నీమందువలన కుదురును. నేడే యాషఢము కొరకు వ్రాసి వ్యాధులనుండి రక్షించుకొనుడు.

Dr. D. N. Roy. B. A., 3/2 College Street, Calcutta

"శారదానవల"

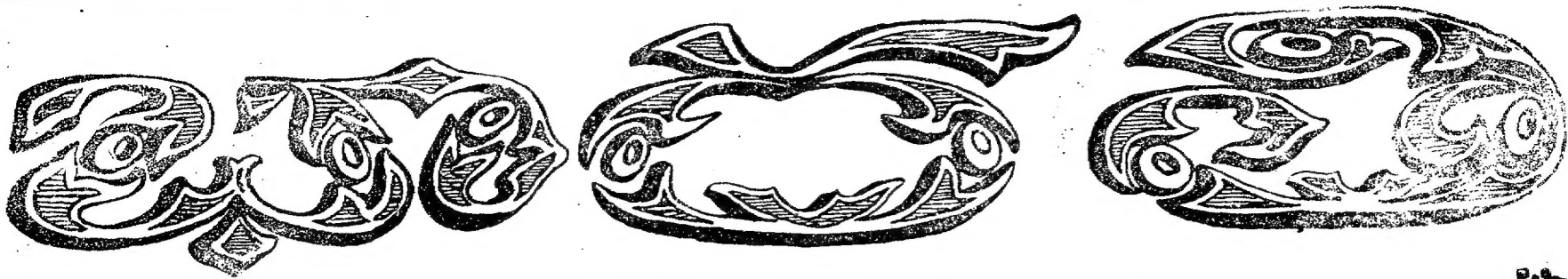
ఉచితము కడునవ్వపుట్టించును

1 అణా బిల్లును పంపుడు.

ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్.

దంతచూర్ణము

డబ్బి 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు మాత్యములనలే తెల్లగా నుండును. అమృతంబునడిపో బొంబాయి-ముదరాను

విడవ సంపుటము, రెండవ సంచిక.

ఫిబ్రవరి నెల 7-వ తేదీని వెలువడినది.

చందాదారులు కండు!

సచిత్ర మాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది నివ్రచు రింప బడును

ఈ సంచికయందు రెండు రంగుల చిత్రములు, వెక్కుబెత్తరచిత్రములు గలవు.

చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడి పత్రికల నుదితముగఁ బంపుటకు వీలు లేదు.

మాదివి పత్రిక వలయువారు 0-10-0 తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

శుక్ల సం॥ మాఖమాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

ఏకోపాసన—వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు; ధర్మనిరతుడు కాల్లయిలు—తణికెళ్ల వీరభద్రుడుగారు; తొలకరి—పెమ్మరాజు లక్ష్మీపతిగారు; దీర్ఘనిశ్వాసము—జి. జాషువకవిగారు; వసురాయచాటు ప్రబంధము—బండారు తమ్మయ్యగారు; విటచపేటము—మం. వేంకటేశ్వరగారు; సత్యహరిశ్చంద్ర—జీవితాదర్శములు—ఏ. వి. రత్నముగారు; భ్రమర గీతము—రావు వేంకటేశ్వరరావుగారు; అభినవ శ్రీకృష్ణుడు—పెద్ది భాట్ల వీరయ్యగారు; ఏకవీర—విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు; పశ్చాత్తాపము—శ్రీమతి గుమ్మడిదల దుర్గాబాయిగారు; గురుశిష్యసంవాదము—కూచి నరసింహముగారు; ఆశాస్యము—సాహిత్యవర్ధనుడు; పిట్టకథలు - దోమసానికథ—అయ్యగారి సత్యనారాయణమూర్తిగారు; మిణుగురులు—కీ. శే. గురజాడ వెంకట అప్పారావుగారు; ఆంధ్రుడు—భావరాజు వేంకటకృష్ణారావుగారు; సాముదికం—సామినేని ముద్దుకృష్ణగారు; మురళీధర స్మృతికరణము—శ్రీరాజా వత్సవాయి వేంకట నీలాద్రిరాజుగారు; హిందూ దేశ ఆర్థికస్థితి—చావలి వెంకట హనుమంతరావుగారు; ఆమెకొఱకె—పురిపండా అప్పలస్వామిగారు; గ్రామ

గ్రంథాలయము—యస్. ఆర్. రంగనాథగారు; ధర్మపత్ని—శ్రీమతి రాజేశ్వరిగారు; పునర్విమర్శనము—ఉత్తరరామచరిత రసవిచారప్రశంస—దువ్వూరి జగన్నాథశర్మగారు; రహస్సుధ—కొల్లూరు ధర్మారాయకవిగారు; వినోదశిల్పము—సంచలయల్లిక ౧—కొ. నరసింహాచారిగారు; రాటపుపాటలు—కుర్రా వెంకటసుబ్బారావుచౌదరిగారు సేకరించినవి; నాట్యకళ—సింగరాజు నాగభూషణరావుగారు—లక్కరాజు నరసింహారావుగారు; 'గర్భా' నాట్యము—నీలంరాజు వెంకటేశ్వయ్యగారు; అఖిలభారత మితవాద మహాసభ—ప్రతివాది భయంకర రంగాచార్యులుగారు; నలువదినాలు గవ అఖిలభారత జాతీయమహాసభ, లాహోరు : తీర్మానములు; కుంతి విచారము—శ్రీ వేంకటకాళిదాసకవులు; కలగూరగంప—జన్మనిరోధము; హైదరాబాదుసంస్థానమునందలి పురాతనగ్రంథాలయములు; ఇండియన్ పిక్చర్ రియల్ ఎడ్యుకేషన్లోని చిత్రముల వివరము; ముద్రితలోకము; చిత్ర కళ; హిందూ చిత్రకళాభ్యుదయము—కత్తిన్నమహాశయుని ప్రపంచయాత్ర; విమర్శనము—ఆంధ్రాభ్యుదయము; భారతీయ మహిళామండలిచ; మత్కూరచంద్రిక—తాడూరి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు; సాభిప్రాయవిశేషములు.

చిత్రములు

ప్రివర్ణ చిత్రములు—శ్రీ పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారు; మురళీవాలా.

సాధారణ చిత్రములు—రర-వ భారత జాతీయమహాసభాచిత్రములు ౧౪; ఇండియన్ పిక్చర్ రియల్ ఎడ్యుకేషన్లోని చిత్రములు ౫; హాటిసింగ్ సమాధి; వాలు చూపులు; భావోన్మాదము; వ్యంగ్య చిత్రములు ౨; ఆకస్మిక ఛాయాచిత్రములు ౧౦; ఇతర చిత్రములును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు వైన కంట్రాక్టుపుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు. 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు. 30
డిటా	డిటా	డిటా	1 పుటకు ,, 15
డిటా	డిటా	డిటా	1 పుటకు ,, 8
3	డిటా	డిటా	
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		

రీడింగుమేటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా ఛార్జి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

మేనేజరు, “భారతి”, తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

మచిలీపట్నము

గవర్నరుగారిరాక-బహిష్కారప్రదర్శనము

ఈ పట్నములో గవర్నరుగారిరాక సందర్భమున తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద గవర్నరుగారి బహిష్కారోద్యమము దిగ్విజయముగా కొనసాగింపబడినది. "గవర్నరు గో బ్యాకు" నల్ల జెండాల తోను అఖిలభారత చర్రాసంఘ కార్యసాహసునుండి ఒక ఊరే గింపు బయలుదేరి తిలకచాకునరకు వచ్చినపిమ్మట ఆక్కడ పోలీసువారు పోలీసు అడ్డు 80 వ సెక్షను ననుసరించి కాంగ్రెసు ఉద్యోగీయులకు నోటీసులను జారీ చేసిరి. ఆక్కడ నుండి ఆ ఊరేగింపు టుత్సనముతో గూడ చర్రాసంఘ కార్యాలయమునకు వచ్చి నాయకులతో సంప్రదించి 80 వ సెక్షను నుల్లంఘింప నుద్దేశించి, మరల ఉత్సాహము బయలుదేరబోవ, పోలీసువారు గడ్డ గించి, ఉత్సాహము సాగనీయకుండ జేసిరి. అంతట 11 మందిని 80 వ పోలీసు సెక్షనుక్రింద అరెస్టుచేసి ఇనుగుదురు ప్రేషనుకు తీసుకొనిపోయిరి. తరువాత పోలీసువారు మరల 15 మందిని అరెస్టుజేసి, ప్రేషనుకు తీసుకొని పోవక, చర్రాసంఘ కార్యాలయమున నున్న రోడ్డుమీదనే యుంచిరి. పోలీసువారు కాపలా జేసిరి. ఒక అరగంటకాలము ముగియకపునాన పలు యిన సైక్లరుగారు పోలీసులు యెవరితోను వారు వెళ్లగా యీ 25 మందియు నలుదిక్కులకు పోయిరి.

పిదప తాడికొండ పీఠభద్రరావు అయ్యవార్లంగారి నాయకత్వముక్రింద మరియొక ఊరేగింపు చర్రాసంఘము నుండి బయలుదేరి "గవర్నరు గో బ్యాకు" అను పదములను భజన చేయుచూ కొలవారి తుళ్లెవరకు వచ్చునప్పటికి సబు యిన పై క్కరుగారు పోలీసు కాపలేవీలు, సార్లంటు మున్నగువారు ఊరే గింపు టుత్సనమును ఆలకు పోనీయకుండ నాపుచేసిరి. జన సమూహమును వెడలిపోవునగా యితర వార్తములద్వారా పుర మందరమువద్దకు జేరిరి. ఆక్కడ పిన్నమునేని పీఠయ్య చౌదరి గారిని గవర్నరుగారు వచ్చుచుండగా నల్ల జెండాలు చూపినందు లకు అరెస్టుజేసి ఇనుగుదురు ప్రేషనుకు దీసికొని పోయిరి. పోలీసువారు దౌర్జన్యము చేసినప్పటికి, కాంగ్రెసువారు దౌర్జన్య రాహిత్యముతో శాంతముగనే యుండిరి.

గవర్నరుగారు వినతిపత్రములను స్వీకరించి, మరలను న్నప్పుడు, నలునైపులనుంచి "గవర్నరు గో బ్యాకు" అను జయ జయధ్వనములు మిన్నముట్టెను.

సాయంత్రము గవర్నరుగారు బందరుపురమును విడచి పోవుచుండగా తాడికొండ పీఠభద్రయ్య అయ్యవార్లంగారు, మంగలపల్లి రాజేశ్వరరావు, నుగల్ల నాశేశ్వరరావు, ధూళి పాళ సుబ్బారావు, యస్. బుచ్చయ్యగార్లు, "గవర్నరు గో బ్యాకు" అని నల్ల జెండాలు చూపగా, పోలీసువారు, వారిని అరెస్టుజేసి మోటారుకారుమీద ఇనుగుదురు తీసుకొనివెళ్లిరి. ఆరాత్రి, ఉదయము అరెస్టుకాబడిన 11 మందిని 148 సెక్షను క్రింద చార్జీ చేయబడినట్లు చెబునబడెను. అరెస్టుకాబడినవారు వెయిలు యిచ్చుటకు అంగీకరింపక పోవుటచే ఆరాత్రి వారిని మోటారుబస్సులో సబుజెయిలుకు తీసుకొనివెళ్లిరి.

9 వ తేది ఉదయము మిగిలిన 6 గురును పీనలుకోర్డు 148 సెక్షనుక్రింద చార్జీ చేయబడి వెయిలుయివ్వ నిరాకరించి నందున, వారినిగూడ పోలీసువారు, 12 గంటలకు మోటారు మీద సబుజెయిలు గొనిపోయిరి. ఇట్టి సందర్భములో బహు లోని దుర్కాశములన్నియు మాయబడి, పారతాళము జయ ప్రదముగ కొనసాగినది. అరెస్టుకాబడిన వారందరు అత్యంతో త్యాసముతో నున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి.)

బాపట్ల స॥ జడ్జికోర్టులో

I. P. 1/30.

పిటిషనరు:—(బుణగ్రామము) కామమను కేశవరా యుడు కొమారుడు పీఠయ్య, బ్రాహ్మణులం, భూవసతిదారు, తెనాలి.

ఎ.డి.రి

ప్రతివాదులు:—(బుణగ్రామము) పాతూరి వెంకటేశ్వరయ్యగారు.

1920 సం॥ 5 వ ఆక్టో 19 (2) వ సెక్షను ననుసరించి పైన తెలుపబడిన పేరుగల పిటిషనరు తన్ను బుణగ్రామముగ తీర్మానించ వలసినదిగా కోరుచు యీకోర్టువారికి పెట్టిన దరఖాస్తువిచారణ నిమిత్తమై 20-2-30 తేదీకి వాయిదా వేయ బడిన దని యందుమూలమున తెలియజేయడ మైనది.

సబుకోర్టు బాపట్ల } ఏ. యస్. వీరాస్వామి అయ్యర్.
డి. 28-1-30 } ప్రెసిడెంట్ సబ్జడ్జిస్ట్రేట్.

శ్రీ ఆదికేశవస్వామి, శ్రీ భావ్యకారస్వామి దేవస్థానం, శ్రీ వెంకటాద్వైత-1338 ఫసలీకి ఆదాయ వ్యయముల పట్టిక

వ్యయము	ర. అ. పై.	ర. అ. పై.	ఆదాయము	ర. అ. పై.
ఉత్సవములు	11042 5 5		గవర్న మెంటు మేర	2245 0 0
మరామత్తులు	1866 12 0		భూమినిస్తు- నగదు	1800 0 0
గవర్న మెంటుకి నీ	896 8 4		ధాన్యము	2888 12 0
యింటిపన్ను	1133 5 1		యింటి బాడుగలు	6955 12 8
తిరుమణికుప్పం ఫేవకమ్	277 15 10		స్వామిభోగం	12 0 0
భీమావరం ఫేవకమ్	145 5 2		పక్షుకడై యిజారా	600 0 0
ప్రయాణపుఖర్చులు, సామాన			కట్టములు	119 2 0
లు తీసికొనిపోవుటకు అయిన			ఉభయములు	2481 15 6
ఖర్చులతో సహా	524 6 6		కోర్టు ఖర్చులు, వకీలు ఖర్చులు	483 11 5
కోర్టుఖర్చులు	1157 4 0		తిరుమణికుప్పం భూముల	
అడిల్ ఫీసు	185 0 0		నుండి వరుమానం	1778 1 11
హిందూలిజయన్ ఎన్ థా మెంటు బోర్డుకు			భీమాపురం భూములనుండి	
చందా	558 14 0		వరుమానము	328 7 6
కైంకర్యపరలకు ప్రసాదం	79 18 9		వెలిచారణ జమ	1087 7 0
తనిఫేచేయట కైంకర్యులు	1257 11 0		హిందూ రిలిజియన్ ఎంథా	
సిబ్బందీఖర్చు	8728 4 2		మెంటు బోర్డు చందా	170 4 0
పలువిధ చిల్లరఖర్చులు	229 4 8		ఉపయోగములేని వస్తువుల	
తిరుపతిపట్టములతోపుడు	856 4 0		అమ్మకంవలన జమ	197 8 9
కైంకర్యపరలకు బహుమానము	878 0 0		వడ్డీలు	5055 0 2
ప్రేషనరీ, తపాల్, చిల్లరఖర్చులు	261 3 7		చిల్లరజమలు	488 0 5
భీమాపురం వెట్టి మేస్త్రే	9 4 1			26630 15 11
కడవిన సరిరం జేరిజేనుండి				
త్రోపుడు చేయబడినది,			సమర్పించిన బహుమతు	
తిరుమణికుప్పం 8 12 0			లు-అద్దాల ఆర (అన్ని	
భీమాపురం 2 14 9	11 10 9		ప్రక్కలు అద్దములచే అమ	
ఎడ్లబండిధర	161 14 7		ర్పబడిన గది)	15000 0 0
ప్రకటనఖర్చులు	121 8 0		తిరువాభరణములు	14147 8 0
డిక్రీయెన మొత్తమునకు			బంగారు వెండివస్త్రాలు	3535 7 2
టి, సంజెరుమాళ్ పెట్టిగారికి			బంగారు నులాము	
చెల్లించిన వడ్డీ	143 9 2		చేయబడినసింహవాహనము	13000 0 0
వసూలుకాని బాకీలు	3089 11 9	27560 10 10	వస్త్రములు	904 12 0
నిలువమొత్తము		31187 15 11	ప్రసాదవస్తువులు	198 12 11
		58728 10 9	తామసామానులు	2 7 9
డిటో ఆద్దాల ఆర		15000 0 0	ఇనుపసామానులు	34 8 0
రూ.	78728 10 9		ఇతరసామానులు	7 0 0
			చిల్లరవస్తువులు	267 8 0
			రూ.	1414 11 8
				78728 10 9

వి. రంగనాథంపెట్టి, సెక్యూలర్ ధర్మకర్త.

(sd.) టి. శివకొండ్రం, ఆడిటరు.

శ్రీ ఆదికేశవస్వామి, శ్రీ భావ్యకారస్వామి దేవస్థానం శ్రీ వెంకటాద్వైత.

VINOLIA WHITE ROSE SOAP

ఉష్ణదినములందు—మీబుగ్గకు శీతలమైన రోజాపుష్పము మాదిరి, యుండగలదు.
వినోలియా వైట్ రోజ్ సబ్బుయొక్క మృదువైన, సువాసన గల నురుగు, తాకినంతమాత్రమున, నూతన ఆంగ్లేయ రోజాపుష్పము మీ బుగ్గలకు సోకిన యట్టి యానందము కలుగును. ఈ యానందమును ప్రతిదినము మీరు అనుభవించగలరు.

VINOLIA CO., LTD. LONDON, ENGLAND

జమ - ఖర్చుల పట్టిక.

Post Box No. 561, Calcutta.

శ్రీ ఆదికేశవ ప్పెరుమాళ్, శ్రీ భాష్యకారస్వామి దేవస్థానం, శ్రీ పెరుంబూదూరు-1338 ఫసలి 15-7-1929 తేదివరకు.

బాలెన్సు షీటు

క్రింది సంవత్సరం లాభము	రు. అ. పై.	రు. అ. పై.	నిలవ సొత్తుల వివరము	రు. అ. పై.	రు. అ. పై.
నిలువ		1688 10 5	కడచిన ఫండ్ జమాఖర్చుపట్టి		
నిలువ బాకీలు		880 0 9	ననుసరించి తేల్చబడిన,		
ఇవ్వవలసిన మొత్తములు:—			వరుమానము యిచ్చు		
జీతములు	596 12 4		ఎడ్వామెంటు స్థిరాస్తులు	112079 2 3	
పుత్తనములు	207 18 1		(ఏ) వరుమానము లేని స్థిరా		
ఆరోగ్యము కొరకు	34 9 0		స్తులు	87200 0 0	
యితర మొత్తములు	110 8 7	949 11 0	(బి) ఇతర సొత్తులు:—		
సెక్యూరిటీ డిపాజిట్		1100 0 0	వరుమానము యిచ్చించు		
సంవత్సర ప్రారంభమున			సొత్తులు	61650 0 0	
నిలువ మొత్తములు	864654 5 0		వరుమానము లేని సొత్తులు	158400 0 0	
ఈ సంవత్సరం తేలిక నిలువ			ఈ సంవత్సరం నిర్మించబడిన		
మొత్తం	81167 15 11	895822 4 11	అద్దపు అర	15000 0 0	484829 2 3
అద్దపు అర ఫిరీదు		15000 0 0	చరాస్తులు—విలువైన రాళ్ల		
			వగలు		181988 6 7
			బంగారు, వగలు వెండి సామానులు		31519 1 6
			యితర రాగి, కొయ్య వాహనములు		
			సామానులు వస్త్రా		148527 18 4
			విలువైన వస్త్రములు:—		
			వెనుకటి జమాఖర్చుపట్టిక		
			ననుసరించి	8562 8 0	
			వాడుకపడినందుకు తగ్గించు		
			856-4-0 బహుమానములు		
			173 మొత్తము	1029 4 0	
				7588 4 0	
			ఈ సంవత్సరం సమర్పించిన		
			వస్త్రములు	904 12 0	8488 0 0
			జీనజంతువులు		250 0 0
			దేవాలయమునకు రావలసినవి:—		
			ఇంటి బాడుగల పాతబాకీలు	1311 0 4	
			భూమికిస్తు నగదు	1606 4 9	
			ధాన్యము	1002 14 2	
			స్వానుభోగం	1 0 0	
			పత్తుకడై	34 11 4	
			కట్నములు	32 8 0	
			ఉభయములు	80 0 4	
			రావలసినవి నిలువ అధ్యాప్తులు	118 18 9	
			ప్రొసోటు	204 0 11	
			డిక్రిబాకీలు	2486 8 8	
			వడ్డీ	1029 2 7	
			తిరుమణిపప్పు		
			శ్రోత్రియం	1653 10 1	
			జమీను భీమాపురం,	558 9 4	
			కొర్తఖర్చులు	425 0 4	10494 8 3
			గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీల		
			వివరం:—		
			5 0/0 స్టాక్ సర్టిఫికేట్లు:		
			ఫేస్ వేల్వూ	4100 4000 0 0	
			" 700	675 8 0	
			4 0/0 " 7400	6956 0 0	
			" 2000	1967 6 2	
			" 15200	14768 12 7	
				28367 10 9	
			కాళ్ళతముగా ధర్మములు జరుగుటకై		
			ఇంటికియత్ బాంకియందు నుంచ		
			బడియందు పత్రములు	67500 0 0	95867 10 9
			శ్రీ పెరుంబూదూరు కొ-అపరేటివ్		
			సొసైటీలో ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్		1100 0 0
			చేతిలో నిలచియుండు		
			వగదుసొమ్ము	263 10 0	
			మద్రాసు సెంట్రల్ అర్బన్		
			బ్యాంకులోనుండు ద్రవ్యము	661 1 2	
			భోజనసామాగ్రిలు,		
			ధాన్యము నిలువ	1401 5 3	2326 0 5
					రు. 914840 11 1

తనికీచేయగా సరిగానున్నది.

వి. రంగనాథంసెట్టి, (Sd.) టి. శివకొక్కలెందు,
తాళిపట్టవహారముల ధర్మకర్త. ఆడిటరు.
శ్రీ ఆదికేశవప్పెరుమాళ్, శ్రీ భాష్యకారస్వామి దేవస్థానం, శ్రీ పెరుంబూదూరు.

చెన్నపురి రాజకుమారులు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము-ఆకసంఘము

(మా రాజకీయవిలేఖరి)

చెన్నపురి, ఫిబ్రవరి 9:—ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ఆర్థిక సంఘ నిర్మాణమునుగూర్చియు, నా సంఘ స్థాపనమునుగూర్చి కష్టనిష్ఠురములగుర్చియు గతవారము వివరించి యుంటిని. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు సిండికేటువారు యీ ఆర్థికసంఘ నిర్మాణమును నిరసించి యుండిరి. ఈ ఆర్థికసంఘ నిర్మాణ మాంధ్రలోకమున కంతయు నసంతృప్తిని గల్గించునని ప్రయత్న బొల్లిని మునిస్వామినాయుడు ప్రభువులు విద్యాకాఖ్యాపత్రి గారితో సుడివియుండిరట. ఇట్టి యసంతృప్తి నలుగడలసండి బయలుదేరగా నీ విషయమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు పునరా లోచనము సల్పవలసి వచ్చినది. ఆర్థికసంఘ నిర్మాణోద్దేశమును సవరణచట్టమునుండి తొలగించుటకు ప్రయత్నములు జరుగు చున్నవి. ఈ ఆర్థిక సంఘమును నియమించున యెడల కాశ్యత నిధిక్రింద నిచ్చు ధనమునకు ప్రభుత్వమువారికి పూచీ తక్కువ యను ఉద్దేశముకూడ యీవిషయమునుగూర్చిన యలోచనలో నడుకొనుచున్నదట. కాని ప్రజాస్వామిక మైన యాంధ్ర విశ్వ విద్యాలయములో ద్వంద్వప్రభుత్వమును జొన్పించుటగాని, ప్రజాప్రాతినిధ్య మగు నీ సంఘమునుజూపి, యాంధ్రలోకము యొక్క నిరసనమునకు లోనగుటగాని మంచిదికాదని మరియొక తలంపు. మొత్తముమీద విశ్వవిద్యాలయ సవరణ చట్టమునుండి యీ భాగమును తొలగింతురనియే నమ్మదగియున్నది.

దివాకబహదరు బొల్లని

మునిస్వామి నాయుడుగారు

దక్షిణదేశ పర్యటనము

(స్వకీయవిలేఖరి)

చిత్తూరు, ఫిబ్ర 8:— జస్తి సుపత్మ నాయకు లగు శ్రీ యంత బొల్లని మునిస్వామినాయుడుగారు ఉత్తరసర్కారు లలో పర్యటనము సల్పి నిన్న యిచ్చటికి విచ్చేసియుండిరి. మరల దక్షిణదేశములో పర్యటనము సల్పుటకుగాను నే డిచ్చటి నుండి బయలుదేరి కోయంబుత్తూరునకు వెళ్లిరి. ఫిబ్రవరిమాసము 8, 9, 10 వ తేదీలందు కోయంబుత్తూరు మండలమున ప్రచార మొనర్చి పీష్కాట మలబారనకు వెళ్లెదరు. కల్లికోటయందు ను పరిసర ప్రదేశముల యందును 11, 12, 13 వ తేదీలందు పర్యటన మొనర్చి తదుపరి 16 మొదలు 20 తేదీవరకు మెర్సూరా మున్నగు స్థలములను దర్శించి 22 వ తేది చిత్తూరునకు మర తివత్తురు. వీరి ప్రదేశములందు జస్తి సుపత్మమునను సార్వజనిక మొనర్చుటనుగూర్చియు, జస్తి సుపత్మ భావివిధానమును గూర్చి యు ప్రచారము సల్పుటయేగాక యీ సంస్థలను గూర్చి అచ్చటి ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుటకు ప్రయత్నింతురు. రాండుటేబిలు సమావేశమునందు పాల్గొనుటకుగూర్చి భావి భారతదేశ రాజకీయ ప్రణాళికను గూర్చియు, వచ్చటి ప్రజాసా మాన్యముతోడను, ప్రజానాయకులతోను సంప్రదించుదురు. ఫిబ్ర వరి 24 తేదీని చెన్నపురి కరుదెంతురు.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు

తాలూకాబోర్డు సభ్యులును తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాం గ్రెసుసంఘ కార్యదర్శియు నగు శ్రీయుత కళా వేంకటరావు గారు యీ దిగువతీర్మానముల నుపపాదించెదమని అధ్యక్షులకు నోటీసు నిచ్చిరి.

1. సుప్రసిద్ధ దేశభక్తులను మహాత్మాగియునగు శ్రీ బు లును సాంబమూర్తిగారికి కారాగృహవిమోచన సందర్భమున స్వాగతపత్రము సమర్పించుటకు తీర్మానించడమైనది.

2. తాలూకాబోర్డు భవనముపై జాతీయపతాకమును నిరముగా నెలకొల్పుటకును, ప్రతిష్ఠాపనా మహోత్సవము శ్రీ యంత బులును సాంబమూర్తిగారిచే చేయించుటకును తీర్మా నించడమైనది.

3. రాజోలులోని శ్రాత్త అనుపత్రిని కీ|| శే|| లాలా లజపతిరాయగారి పేర పిలుచుటకును, ఆ భవనములో రూ 50 ల విలువగల లాలాజీగారి పటమును నెలకొల్పుటకును తీర్మా నించడమైనది.

కీ|| వేంకటరావు.

స్వాతంత్ర్యదర్శము

జల కర్తవ్యము

హైకోర్టు సముద్రతీరమున సభ జరుపబడెను

చెన్నై ప్రజాశాంతి స్వచ్ఛంద సేవాభివృద్ధి కమిటీ యాజమాన్యమున నివేదికాంతము 6 గంటలకు హైకోర్టు సముద్రతీరమున "సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము" ప్రజల కర్తవ్యములను గూర్చి ఉపన్యాసములు గావించబడెను. శ్రీ అయ్యప్ప నాయకర్ గారు సభ కార్యక్రమ వహించిరి. శ్రీ తిరువేంగడంగూరు మొట్టమొదట మాట్లాడుచు స్వాతంత్ర్యమునకై భారతదేశము మహాసభాదారు గావించుచున్న నలువది సంవత్సరముల కృషిని వివరించి, భారతీయులు స్వపరిపాలనకై దృఢముగ ప్రయత్నముగావించినపుడెల్ల ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధవిధానమునకు గడంగుచునే యుండిరనియు, అపుడే మచిలీపట్టణముందు పద ముగ్గురు ఆరెస్టులుగావించిరనియు, చెన్నైగర వాస్తవ్యులొక ను మేల్కొనియుండలేదనియు, అనతికాలములో గాంధీమహాత్ముడును, తదితర కార్యనిర్వాహక సభ్యులును భావికార్యక్రమమును నిర్వహింపనున్నారనియు అంతవరకును, కాంగ్రెసునందు సభ్యులనుకేర్పలు, ఖద్దరువస్త్రధారణము, విదేశీవస్త్రబహిష్కారము, మద్యనిషేధప్రచారము మొదలైనవానిని నిర్వహించలేననియు పల్కిరి. కాంగ్రెసుతప్ప మరెట్టిపక్షమువారి మాటలకుగాని చెవియొగ్గవలదని సభ్యులను హెచ్చరించిరి.

శ్రీ భాష్యం చెట్టిగారు మాట్లాడుచు భారతమహాజన సభ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యతీర్మానమును గావించినందులకు రాజప్రతినిధి ఇర్వినుప్రభువుగారును, బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారును కాంగ్రెసువారిపై కారములు, విరియములు నూరుచున్నారనియు, ఎవరి జన్మహక్కులను వారు కోరుటయే అక్రమమైనవో అట్టి ప్రయత్నమున కెట్టి యభ్యంతరము లుండినను, వానివలన ఎట్టి యాపద తటస్థించినప్పటికిని వెనుకంజవేయరాదనియు, భారతీయులు తమ స్వాతంత్ర్యమును కాంతియుతముగ కొనసాగింప సంకల్పించుకొని యుండినను, దౌర్జన్యవిరహిత సహాయ నిరాకరణము, కానకొల్లంపునాది యుద్ధమును అవలంబింపనున్నను, వానినిగూడ పశుబలముచే, ఆయుధబలముచే నణచితే నెవమని రాజప్రతినిధి మున్నుగాకల బ్రిటిషు రాజ్యాధికారులందరును గడ్డించుచున్నారనియు, ఇట్టిసమయమున భారతీయులందరును స్వాతంత్ర్య పంపాదనకై ఏకముగావలసి యున్నారనియు, ఇట్టి ఏకమత్యమే యుండినవో ప్రభుత్వమువారేమియు చేయజాలరనియు, కొందరు కారాగారముల కరిగినను, కొందరు మండిగఁగించినప్పటికిని, భావిసంతతివారైనను స్వతంత్రులై సుఖింపగలరు గావున కాంగ్రెసు ఆదేశమును పాలింపుదని పల్కిరి.

శ్రీ గణపతిఅయ్యగారు:—మాట్లాడుచు ఆంగ్లేయులు భారతవర్షము నెట్టి యక్రమరీతిని వశపరచుకొనినదిని వివరించి 32 కొట్ల భారతీయుల లాక్కూరు స్వాతంత్ర్యమునకై మహాత్ముల మొదలగు స్వతంత్రతన ప్రకటించినవో ఒక్క గడియ యైనను బ్రిటిషు పరిపాలన మీ దేశమున నిలువజాలదనియు, కొన్ని మేముంది బ్రిటిషు వైఖరులే ముప్పుచూడుకొట్ల భారతీయులు గ్రేట్లినవో నీక భారతీయులకు విముక్తి దూరముగ ననియు, స్వాతంత్ర్యమునకై ప్రజలు చేయవలసిన త్యాగ మత్యుల్లసునియు, ఖద్దరువస్త్రధారణము, విదేశీవస్త్ర బహిష్కారము మద్యనిషేధము, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞాపరిపాలనను మాత్రమే గావించవలసినదియు, పూజ్యుడును, అవతారపురుషుడును, త్యాగ మూర్తియైన గాంధీమహాత్ముని ఆజ్ఞలను శిరసావహించుచు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుట ననియు, మహాత్ముడు స్వార్థ విరహితుడును, నిష్కామకర్మపరుడునగుటచే వారి నెవరును మోసగింపజాలరనియు, వారెట్టి భ్రమలకును లోనుగాజొరనియు, అందుచే వారి నాయకత్వముక్రింద స్వాతంత్ర్యోద్యమమును నిర్వహింపవలసినది.

శ్రీమతి అంగప్ప అమ్మగారు మాట్లాడుచు ఖద్దరు వస్త్రధారణావశ్యకతనుగూర్చి ముచ్చటించుచు తాము వెండు కూరు లివెరలో కారాగారమునకు బంధింపబడిరనియు, భారతదేశ మహాజనులు తమ స్త్రీలు స్వాతంత్ర్యమునకై కృషి సలుపుచుండ తాము సంతోషించుచు వెనుక నిలవియుండుట భీతిత్వమనియు, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞానుసారము భారతీయులెల్లరును కర్తవ్యపాలననియు పల్కిరి.

శ్రీ సీతాపతి నాయుడుగారు మాట్లాడినవివర సభ ముగియబడెను.

శ్రీ కృష్ణదేవరాయ జయంత్యుత్సవములు

శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి యధ్యక్షతను 12-2-1930 తేదీని బెజవాడలో జరుపబడును

ఖద్దరు పరిశ్రమ—పోటీపరిక్షలు జరుపబడును.

ఆంధ్రమహాజను లందరు అత్యుత్సాహముతో పాల్గొన బ్రార్థితులు.

చీదెల్ల నరసింహం, కార్యదర్శి, శ్రీ కృష్ణదేవరాయ జయంత్యుత్సవ సంఘము, బెజవాడ.

బా పా లా ల్ వారి
యొక్క వజ్రములు, సవరంబంగారము, వెండి వస్తువులు!
215, చైనాబజారు, మద్రాసు.

దీని ధ్వనియందును

ఆనందమును గ్రోలుడు.

నుశుభైన చిన్న వాద్యమును, గొప్పస్వని మృదువైన పలుకు గల్గి, చేత దీసికొనిపోవుటకు వీలుగల డెక్కావై ఒకపర్యాయము స్లేటు పాడునప్పుడు వినుడు.

ప్రతివ్యాపారస్తుడును ఒకసారి సంతోషముగ వినిపింపగలడు ధర రు. 40-పైగా

DECCA JUNIOR PORTABLE

SEN & PANDIT, P. O. Box 402, Calcutta.

రాట్నపు సందేశము

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షుండు వెలుపుట.

కాన్వోకేషను ఉపన్యాసము.

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 8:—కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వార్షిక పట్టప్రదానోత్సవమునందు మూతనపట్టభద్రుల కుపస్థాపించుచు ఛాన్సలరు గవర్నరుగారు భారతదేశమునకు రాజకీయ సాంఘిక పారిశ్రామిక నాయకులు కావలెనన్న విశ్వవిద్యాలయముపై నాధారపడవలెననిరి. పట్టభద్రులయొక్క జ్ఞానాతిశయ సౌశీల్యాధిక్యతబట్టి వారియొక్కతెలు డెరుగును. సౌశీల్యము వృద్ధిపొందుటకు విద్యాలయములందలి శిక్షణయేగాక గృహములందలి ప్రవర్తన పరిస్థితులుగూడ తోడ్పడగలవు. కావున తల్లిదండ్రులు తమ బాధ్యతను అన్యులకు విడచిపెట్టజాలరు. సంస్థానములందు విశ్వవిద్యాలయముల గూర్చి నుడువుచు ఆచ్చట ఉన్నతవిద్యా పరిశోధనల కెక్కుడు ఆవకాశము లుండవలసినదియు, అన్నిటి కన్న ముఖ్యముగ విద్యార్థులు తమ ఆవకాశార్హతలను బట్టి స్వసంఘ నాయకులు కావలసియున్నారు. కావున సుఖిల మునరచుకొనవలెననియు చెప్పిరి.

విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులగు డాక్టర్ గుహార్జునగారు యిట్లు ఉపన్యసించిరి:—ఇట్టి క్లిష్ట సమయములందు దేశములోని సర్వావకాశములు వినియోగించి భావి నాయకులు అనుభవించునట్లు జీవిత సమరమునకు సంసిద్ధులగు నుండునట్లు శిక్షణయొక్క సంగవలసియున్నది. తమకు కావలసిన రాజకీయ స్వత్వముగూర్చి ప్రజలలో భేదాభిప్రాయముండవచ్చును గాని భారతదేశమునకు ప్రత్యేకఆచారసాంప్రదాయములు గలనను నమృతముండరికలదు. విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యాయులును, వారి శిష్యులన యందున్న విద్యార్థులను పూర్వచరిత్రలను శ్రద్ధవదిలి వానిని ప్రస్తుత సందర్భములకు అన్వయింపజేసి, ఆయాచార సాంప్రా

దాయములను ఘనతకు తేవలసియున్నది. రాట్నమును వివిధపక్షములవారు వివిధవిధములగు గౌరవముతో జూచినను, అందరి పరమార్థమును గ్రహించుటలో అందరేకేభవింపవచ్చును. అదేదన, భారతదేశము తప్పని సరిగ నేడు అనుభవించుచున్నటువంటి పరిశ్రామికాభివృద్ధికి ఫలితముగ పాశ్చాత్యదేశములు పరిశ్రామికాభివృద్ధికి ప్రారంభించినపుడు ఆదిని పొందిన దారుణస్థితిను పొల్పడమండ తప్పించుకొనవలెననియు, పరిశ్రామికాభివృద్ధి పొందుటలో బాటు కార్మికుల ప్రత్యేకక్షేత్రము వశింపకుండ వారి అభివృద్ధిగూడ కల్గునట్టి విధానము కనుగొనుటయే, యీ రాట్నపు సందేశము. (ఆ. వె.)

గవర్నరుగారి పర్యటనము

బందరులో బహిష్కరణవాదులు

అరెస్టు చేయబడుట

మచిలీపట్నము, పిబ్రవరి 8:—గవర్నరుగారు బీట్రిక్కు నేల్లి ప్రభుత్వోద్యోగబెజవాడనుండి నేటిదినము ఉదయం బందరు నకువచ్చి చేరిరి. పురమండరమున మునిసిపాలిటివారు జిల్లాభోడ్డు వారు స్వాగత పత్రములను సమర్పించిరి. గవర్నరు తిరిగి పోవలెను అను వాక్యములు పెద్ద అట్టరిపై వ్రాసి ఉండెనుపు జరుపుటకు 200 మంది యువకులు యత్నించిరి. వీరిలో నాయకులను కొంతమందిని పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి. కొన్ని గంటలకు వీరిని వదలిరి. (ఆ. వె.)

WANTED.

Groundnut Kernels Broken pieces "Free On Rail Vizianagram". Apply:— THE VIZIANAGRAM PRESS & MILLS CO. LTD., VIZIANAGRAM.

విద్యావిధానమునందలిలోపములు

సైనికోద్యోగార్హతలు

భారత శాసనసభలో తీవ్రచర్చ

“ఈ ప్రభుత్వ విధానమునందు నాకు నమ్మకము పోయినది”

క్రాఫర్డు సవరణ ఆమోదించబడుట వంగ దేశమునందలి జలదారులకును రైల్వేలకును సంబంధములు

భారత దేశములో మిలిటరీ కళాశాలావశ్యకత

డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 8:—భారత శాసనసభలో సేదు ప్రశ్నోత్తర సమయమున సర్ జేమ్స్ క్రాఫర్డు భారతవారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు రాజప్రతినిధి స్పెషలులైలు పోవునపుడు గ్రామములు కాపలాకాయుటకు నియమింపబడలేదని చెప్పెను. మరియు భారతదేశములో బాంబుదండంతులను కనిపెట్టుటకు అంగ దేశములో స్కాట్ లెండు యార్డునుండి గూఢచార ప్రముఖులు నియోగింపబడ లేదనియు వారు చెప్పిరి.

రైల్వేలకును జలదారులకును సంబంధము

ఈ క్రాఫర్డు బెంగాల్ రైల్వే, అసామ్ బెంగాల్ రైల్వే కును వంగ దేశమునందలి జలదారులకును గల సంబంధములను పరిశీలించుటకు ఒక సంఘమును నియమింపబడినది నియోగిగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. వంగ దేశమునందలి జలదారులలో పడవలనుడువుచున్న కంపెనీల సహకారమువలనగాని పోటీలన గాని రైల్వేవారికి గలుగుచున్న నష్టము ప్రత్యేకముగా విచారించబడవలెనని వారి తీర్మానము కోరుచున్నది. తీర్మానము నుపపాదించుచు నియోగిగారిట్లు చెప్పిరి. వంగ దేశము జలదారుల ముఖమైయున్నది. తూర్పు బంగాళమునకును పశ్చిమ బంగాళమునకును మధ్య తూర్పు బంగాళమునకును అసామ్ రాష్ట్రమునందలి కొన్ని జిల్లాలకును మధ్య జలమును విశాలస్థలము కావలసి నంతయున్నది. ఈ ప్రైవేట్ రైల్వే, అసామ్ బెంగాల్ రైల్వేలు రెండును ఈ జిల్లాలలో గాక వాకలకు సౌకర్యము చేర్చుచున్నవి. నదులలో స్టీమరు కలపె న్నిటు ఈ రైల్వేలనుండి జలదారులలో రాకపోకలకు సౌకర్యము లేర్పరుచుచున్నది. ఈ భాగములలో జలదారులలోని స్టీమరు కంపెనీలవిదా రైల్వేకంపెనీలు ఆధారపడియున్నవి. రైల్వేలవిదా జలదారులు అర్హతగా ఆధారపడియుండలేదు. మూల మూలముండి జలదారులపై వచ్చిన వర్తకపుసామానులను రైల్వే తెచ్చుచున్నది. ఒకప్పుడు ఈ జలదారులలో రైల్వేవారే కంపెనీలు పెట్టినందువునుండెడివారు. ఇప్పుడు మానివేసిరి. ఈ వర్తకమును స్వంత కంపెనీలు వశపరుచుకొని విధిలేనిలాభములను పొందుచున్నవి. దీనికి రైల్వేవారేమిశాసనము చెప్పుచున్నారో? అవి లాభదాయకములు కావనియు, ప్రజలు ప్రభుత్వము వారి జోక్యమునకు యిష్టపడకులేదనియు ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు. ఇట్లు యెందుకుకావలెను? రుసుమును నిర్ణయించుటకు జరుగుచున్న ప్రారంభ పోటీయందు యిట్లు జరిగినది. ప్రభుత్వమువారు యంతకు మించి రుసుమును నిర్ణయించుటలేకపోయెను. అసామియా పెట్టిన కంపెనీలలో నీనియరు మేమియులేదు. అప్పుడు యంతకుపై తక్కువకుగాని ఇంతకుపై ఎక్కువకుగాని ప్రయాణీకులను తీసికొనిపోగాదను నియమములేదు. బెంగాల్ వాణిజ్య సంఘమునంటి పలుకుబడి ప్రతిష్ఠగలిగిన సంఘము రైల్వేవారి స్టీమరు కంపెనీలను నడుపవలెనని ఘోషించుచున్న ను అధికారులు దాని నెందులకు పెడచెవిని పెట్టుచున్నారో తెలియదు. ఈ పోటీలన అసామ్ బెంగాల్ రైల్వేకు 5 గ్రామే 10 కోట్లు నష్టమునచ్చినది. ఈ నష్టములో నిల్చుడు జలదారులలో ఓడలను నడుపుచున్న పెద్ద కంపెనీ లెంతలాభ నలను పండుకానినకో సర్ జార్జి రెయినిగారు చెప్పవలెను. తమతమ పడవలలో సరుకులు వేయుటకు కంపెనీవారు అనుకూలించుచున్న బ్లాక్ లేట్సు విధానము రిలేట్సు యిల్వేడి విధానములన రైల్వేలకు నష్టము వచ్చుచున్నది.

సర్ జార్జి రెయినిగారి ప్రత్యుత్తరము.

నియోగిగారికి ప్రత్యుత్తరము మును సర్ జార్జి రెయినిగారు యిట్లుచెప్పిరి:—ఇంతసమస్త ప్రశ్నోత్తరమును ప్రతిపాదించినందులకు సేను నియోగిగారి నభినందించుచున్నాను. ఈ ప్రైవేట్ రైల్వేజంటు ఈ విషయమును విచారించుచున్నాడు. జలదారులలో స్కాట్ లెండు యార్డునుండి కంపెనీలతో వారు ఈ ప్రభుత్వ ప్రముఖులను జరుపుచున్నారు. ఈ విషయమై యెంతటి నివేదిక వెలువడినతరువాత ఈ విషయమును సేను విచారించి ఈ తీర్మానములో ప్రతిపాదించబడిన ఉపసంఘము అవసరము అవసరముకాదాయని నిర్ణయించును.

యంతకును. ఇప్పుడు ఉపసంఘమును యేర్పాటుచేయుట మంచిదికాదు. రైల్వేలకు నష్టముకాకుండ ఓడవర్తకమును చేయుచున్న కంపెనీలను రైల్వేలకును సంబంధములను సరసముగా పరిశీలించుటకు లగునని వాయల్ ప్రాయము. ఈ విషయము విచారణయందున్నది గాన తీర్మానము నుపసంహరించు కొనవలసినది.

నియోగిగారు

సర్ జార్జి రెయినిగారు చెప్పిన విషయములను గూర్చి చెప్పుచు విచారణాజోక్ ప్రణాళిక నిర్ణయింపబడలేదని చెప్పెను. మరియు భారత శాసనసభలో భారతీయులచే జలదారులలో నిర్వహింపబడుచున్న కంపెనీల క్రేయమును గూర్చి గూడ విచారించవలెనని వాయకోరిరి.

భారతవిద్యావిధానము

తరువాత డాక్టర్ ముండిగారు యీక్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి:—సాండ్ హార్టు కమిటీవారినివేదికమున భారతవిద్యావిధానము యువకులకిలమును వృద్ధిపరుచుటయందు తోడ్పడుట లేదని వ్యక్తమైనది. విద్యావిధానమునందలి యీ లోపములకు కారణములు విచారించుటకును తన్నివారణోపాయములను సూచించుటకును, ఉన్నత సైనికోద్యోగములకు పనికివచ్చు ఉత్తములను ప్రదేశములోని ఉన్నత విద్యాలయములు తయారు చేయుటకు మార్గములు సూచించుటకును ఒక ఉపసంఘమును నియమింపవలెను.

తీర్మానము నుపపాదించుచు డాక్టర్ ముండిగారిట్లు చెప్పిరి:—ఇట్టి తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారుపాదించవలసి నది. ఏల నందురా, దేశమును రక్షించుటకు ఉత్తమ సైనికులను తయారు చేయుట ప్రభుత్వమువారి విధి. భారతదేశమునందలి విద్యావిధానమునకు బాధ్యుడైన కార్యనిర్వాహక సభ్యుడు ఈ విషయము శాసనసభవారికి మార్గదర్శి యగుగాక! లోపము భారత యువకులలో లేదనియు, విద్యావిధానములోనే యున్నదనియు, సాండ్ హార్టు కమిటీ నివేదిక స్పష్టముగా తెలిపినది. ప్రభుత్వ విద్యావిధానమును ప్రవేశ పెట్టునపుడు మెకారేగారిట్టి నిశ్చయమునకు వచ్చింది. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారి వైఖరి ప్రతిపక్షముగా ఉండి పడగియున్నది. మనకు ఏదరము క్రొత్త ప్రభుత్వమునునున్నది, కావున సర్ జేమ్స్ క్రాఫర్డు నిశ్చయముగా నుంచుచున్న ఈ విద్యావిధానము సంగతినింపబడినది. విద్యావిధాన మంతలోపభూయిష్ట మైనను చాలమంది యెవరులు అపూర్వముగు దైర్ఘసాహసములను ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమువారు దైర్ఘయాని విద్యావిధానముల మార్గమును సూచింపవలెను. గొత్తలై పోయిన భారతీయులను సర్వీంచుటకు అంగనింపములు భారతదేశమునకు రావలసియుండునని డెన్ని ప్రజాగారు డిసెంబరు 28 తారీఖున చెప్పిరి. అంగ్లేయులు తమ పూర్వుల తప్పిదములను ఒప్పుకొని నూతనవిద్యా విధానము సేర్పరుచుటయందు సాయపడుటగని సేను కోరుచున్నాను.

సవరణలు

ముండిగారి తీర్మానమునకు 4 సవరణలు ప్రతిపాదించబడెను.

ఆచార్యగారిసవరణ

తీర్మానము ప్రస్తుతావసరములకు చాలియుండలేదనియు ఒకయంత్రములో అచ్చులను తయారుచేయు విద్యావిధానమును సంస్కరించిపురుషసింహములను, దైర్ఘ సాహస శీలసంపన్నులను తయారుచేయు విద్యావిధానమును ఏర్పరుచుట సమంజసమనియు ఆచార్యగారు సవరణ నుపపాదించిరి.

క్రాఫర్డుగారి సవరణ

ప్రభుత్వోద్యోగములకును, దేశరక్షణమునకును పనికివచ్చు ఉత్తము యువకులను తయారుచేయుటకుగాను, సాండ్ హార్టుకమిటీవారి నివేదికలో సూచింపబడిన లోపములను విచారించి పరిశీలించుబాధ్యత ప్రభుత్వమువారిపై పెట్టవలెనని క్రాఫర్డుగారిసవరణ కోరెను.

ఈ సవరణ నుపపాదించుచు ప్రభుత్వ విద్యావిధానము నాయకత్వమునకు తెగిన ఉత్తమునుపపక్షమున తయారుచేయుట లేదనియు, ఈ ఉత్తములకుములున్న ప్రభుత్వోద్యోగములలోను కావలసియున్నవిగనుక అట్టివారైన తయారుచేయు బాధ్యత విద్యా శాఖవారి కేయని వారనిరి. భారత శాసనసభ వారి కమిటీకి అట్టి ప్రతినిధియవిద్యావిధానంలో ప్రభుత్వమువారు ప్రతినిధి మేలని వారనిరి.

మున్సి ఈశ్వరశరణుగారి సవరణ

గరుకుల పద్ధతులపై నొక కేంద్ర సైనికపాఠశాలయేర్పరుపబడవలెననియు, అందులో ఉన్నత సైనికోద్యోగీయులగా పనికి వచ్చు 500 యువకులు శిక్షగరపబడవలెననియు ఈశ్వరశరణుగారి సవరణ నుపపాదించిరి.

ఈ సవరణ నుపపాదించుచు నిట్టి తీర్మానములో అంగ్లే దేశమునందలి సాండ్ హార్టు సైనిక కళాశాలవంటిది ఒకటి భారతదేశము నందుగూడ ఏర్పాటు చేయుటనుగురించి మరల రాదని శరణుగారు చెప్పిరి. సాండ్ హార్టుకళాశాలవంటిసంస్థను యిక్కడ యేర్పాటు చేయుటయే భారతీయులకు తృప్తి పడకు బాలును; ఈ ఫలితము చేకూరువరకు తాను ఈ విషయమునభలో తెచ్చుచు యందునునియే వారనిరి.

రెవరెండు ఫుట్టి

ఈ విషయము ముప్పటినుంచు రెవరెండు ఫుట్టిగారిట్లు చెప్పిరి:—శాసన సభ్యుల ప్రతినిధులు, సేనయొక్క ప్రతినిధులు కలసి యొక స్థలము వేరవేరవలెననియెను. తప్పంతయు ప్రస్తుత విద్యా విధానముపై పెట్టుట న్యాయముకాదు. ఇప్పుడు ప్రారంభమునకు యుబడినది. ఇకముందు భారత విద్యార్థుల యాశయములలో సంప్రదించు మార్పులుకలుగును. తమ కళాశాలలో చదువుకొన్న వారికి సైనికోద్యోగములు దొరకవలెనని తత్కళాశాలాధికారి యొ ప్రయత్నించున్నారు. ఇటీవల డిల్లీలో జరిగిన విశ్వవిద్యాలయ మహాసభవైవిధముగానే తీర్మానించినది. కమిటీ నొకదానిని రెండుగా చేసినను ద్రవ్యము న్యాయముతప్ప వేరు లాభ ముండదు. ఈ డబ్బును విద్యవిధానసంస్కరణకే వినియోగించుట హెచ్చు లాభకరము.

తీర్మానమునకు ప్రతిఘటన

తీర్మాన మును ప్రతిఘటించుచు కె. సి. రాయగారిట్లు చెప్పిరి. సాండ్ హార్టు కమిటీ సలహాలను నిరాకరింపవలసినదని అసభ తీర్మానము సవరణలు కోరుచున్నది. భారతదేశములోని విద్యావిధానము లోపపహితమని సేనోపసాహసము. సైన్యములో భారత యువకులను చేర్చుకొనుట అంగ్లే సైనిక రాజనీతికై నాధారపడియే జన్మిది. ఇప్పుడు కొద్దిగా యువకుల సేనలో కేరీ ర్చుకొనుచున్నారు గనుక కొద్దిగా యువకుల మాత్రమే తయారుచేయబడుచున్నారు. సైన్యములో భారతీయులే హెచ్చుగా చేర్చుకొన బడుచు విశ్వవిద్యాలయము లట్టివారిని లక్ష్యం కలుప తయారు చేయగలవు. నాలో నచ్చితిరే విశ్వవిద్యాలయములలో సాగర్లు కొలది తగిన యువకులను చూపెదను. సేనలో చేర్చుకొనవలసేగాని ఉత్తముల కేరీరు తక్కువలేదు. భారతదేశమునందలి విద్యావిధానము లోపభాగ యిచ్చుచునుటదీను, చాలనంతమంది సైనికోద్యోగములకు దొరకరనుటయు భారతయువకులకు అవమానకరము.

పరిషత్ మృదయ నాధకుంజ్రా

స్పీక్ కమిటీ నిధానములను ప్రభుత్వమువారు ఆచరణలో పెట్టినందుకు కోరించుచు భారతదేశమునందలి విద్యావిధానమును సంప్రదించుచు మార్పులనెనీ కుంజ్రాగారు చెప్పిరి. తత్తణము భారతదేశములో నొక సైనికకళాశాల యేర్పరుపబడవలెను.

కె. కె. రంగారావు

ఈశ్వరశరణుగారి సవరణను సమర్థించుచు విద్యావిధానములో సేమియు లోపములేదని కె. కె. రంగారావునిరి. భారతవిద్యార్థులకు శిక్షణములేవు. ఆ అవకాశములను విద్యగలవు. భారతయువకులు యెల్లప్పుడును చాల దైర్ఘసాహసమును ప్రకటించిరి. విప్లవోద్యమము లీ సత్తమును వెల్లడించగలగలగల సైనికోద్యోగముల పట్టికను జూచినచో నారక్తము పోవుచున్నది. మనయిండ్లను, వాకిండ్లను రక్షించుకొనుటకు వాన యువకులు శక్తివంతులుకా రని ఆపట్టిక వ్యక్తముచేయ బడు.

జి. నా. ప్రిన్స్:— సైనికశిక్షణమునకై తగినయువకులు లేరని స్పీక్ నివేదికలో, నొక్క వాక్యమైన యున్నదా?

ఫి. హోరానంతర చర్చ

సలహాకాణం తరము విద్యాశాఖ కార్యదర్శి యిట్లు చెప్పెను:—ఆచార్యగారును, క్రాఫర్డుగారును చెప్పినట్లు విద్యా విధానము శీలము నభివృద్ధిచేయవలెనని విషయము చాల కుదిరినది. సి. వి. లో ఉ

అమ్మబడును లేక అడ్డకు యివ్వబడును

గుంటూరు కొత్తపేట మెయిన్ రోడ్డు మీదను యింగ్లీషు క్లబ్బుకు దగ్గరగానున్న లేటు డ్రోణరాజు రామరావు గారియిల్లు. చాలా పెద్దదియున్నా మంచి బందోబస్తుగా కట్టినది. మెయిను బిల్డింగుకు చేర్చివున్న అవుట్ హౌసులో భోజనశాల, వంటగది, సామానుగది, స్నాన గది కలవు. ఫలము సుమారు 840 గజములు. ధర రు. 1౬000 లేక దరిదాపు.

అడ్డకు కావలసినవో రు 60 లు నెలకు. అఫీసుకుగాని చోట్లకుగాని మంచి పదుపాయముగా నుండును. మంచిసీత భావికలదు. ఏవిధమైన పేచీలు లేవు.

జి. వి. సర్వోత్తమరావు,
సామర్ల కోట.

ఫా వి త ము 1893

(52-3)

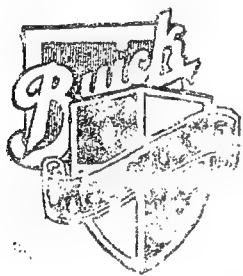
సీమకమలములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి న్యాయమైన ధర వీకెన్సి చబిల్ దాన్ అండు సన్స్

రక్కాలు, బంగారు, వెండినగుల వర్తకులు
ఉత్తరమును వ్రాసిన మా చిత్రమైన క్యాటలాగు పంపబడును.
112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారికి అహమదాబాదు ప్రజలు గొప్పస్వాగత మొసగ
ఏర్పాటులు గావించుట

అహమదాబాదు, ఫిబ్రవరి 8 :—కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగారు బుధవారము అహమదాబాదు చేరెదరు. వీరికి గొప్పస్వాగతమొసగుటకై అహమదాబాదు ప్రజలు ఏర్పాటులు గావించుచున్నారు. అహమదాబాదు పౌరులు ప్రేమనుకువచ్చి అధ్యక్షులను స్వాగతమొసగవలెననియు మార్గమంతయు, జాతీయపతాకములతోను తోరణములతోను అలంకరింపవలయు ననియు కాంగ్రెసు సంఘపు అధ్యక్షులగు మల్లభాయి పటేలుగారి రొక ప్రకటన గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్వంతదారులు మార్కెట్, “నిజమైన బ్యూక్” యని నిశ్చయించి యున్నారు.

“నేను ఒక మార్కెట్టు కొనియుంటిని. యేలననగా యది బ్యూక్ వారిచే నిర్మించబడుటచేతనే ఇదే ధరలో యుండు యితర మోటారులన్నిటికంటె ఎక్కువకెక్కిన, నడకయందు మృదుత్వము కలిగియున్నది. గడచిన సెప్టెంబరు 20 తేది నుండి 2,700 మైళ్లకు వైగ నేను నడిపియుంటిని, కాని యింకను యితర పెద్దకారులకు సహితము లేనట్టి హెచ్చు కెక్కిగలిగి పనిచేయుచుండుట, నాకాశ్చర్యమును కలిగించెను. ఈ దేశమున కవసరమైన వన్నియు కలిగిన మార్కెట్టు నిజమైన బ్యూక్ యని చెప్పగలుగుట కంటె, ఎక్కువ చెప్పజాలనంత సంతోషము గలిగి యున్నాను.”

హెచ్. ఎస్. కే. బొంబాయి

బ్యూక్ వారి యాన్నత్యములన్నియు గలిగి యిట్టి తక్కువ

వెలగలది మార్కెట్టు గొప్పదని తేలకొలది మోటారు యజమానులచే గొనియాడబడిన వారిలో యొకవ్యాపారస్తుని వద్ద నుండి వచ్చిన యాయుత్తర మొక నిదర్శనము. హిందూదేశము, బర్మా, సిలోనులందు బ్యూక్ తయారుచేసినవారులు మిక్కిలి నేర్పులను విషయము తెలిసియే యున్నది. దానివలననే మార్కెట్టుయొక్క నమ్మకముకూడ వర్ధించబడుచున్నది. ఒక గొప్ప పనితనము. ఒక ఇంజనీరింగు విషయములోనే గొప్ప నేర్పులు గాక, 35 సెకండ్లలో 10 మొదలు 60 యం. పి. హెచ్. కెక్కిగలదిగ చేసియున్నారు. కేవలము సుఖముకొలకే గాక, సుమారు 2 కోట్లకు వైగా బ్యూక్ కారులను తయారు చేసిన వారివద్దనుండి పొందదగిన విశాలము, సౌకర్యము కలిగి యున్నది. దీనితోబాటు మార్కెట్టునందుకూడ ప్రాముఖ్య స్థానమును బడసి, యిదివరలో బ్యూక్ వారిచే నిర్మించబడిన వాటికంటె తక్కువ వెలగలిగి యున్నవి.

సూతన మని పూర్తిగా రుజువుచేయబడినది.

ఒక వ్యర్థాయము వచ్చి ప్రదర్శన గడులందు చూడుడు. నిజమైన స్ప్రింగులపై నమర్చబడిన పరుపులు గలిగి, కొద్ది ఎత్తు గలిగిన సెడెల్ చూడుడు. డ్రైవరు కూర్చుండుటకు తగిన

స్థలము యమర్చబడి, ఫివర్ వి వి విండ్ షీల్డు, యందమైనక్రోనియమ్ పిట్టిగ్గు, మరియు డ్యూకోఫినిష్ కలిగి యున్నది. వంచుటకు వీలైన కొద్ది విండ్ షీల్డుగలిగి, చక్కగ యమర్చబడిన హుడ్, బాగ్రత్తగా అమర్చబడిన

కక్ట్రోలస్, కాల్లు చెట్టుకొనుటకు దగినవిశాల స్థలము కలిగిన టూరరును గమనించుడు. నేడే యేదోయొకమాదిరి బానిపై ప్రయాణము మొగమాటములేక చేయును. వివిధపద్ధతులపై నమ్ము ధరల వివరములు తెప్పించుకొనుడు.

మార్కెట్

బ్యూక్ వారిచే నిర్మించబడెను.

ఆర్. పటేల్ అండ్ కో.,

18 జనరల్ పీటర్సరోడ్డు, మద్రాసు.

ఇంగ్లీషు స్కాచ్ జాయింట్ కో ఆపరేటివ్ హోల్ సేల్ సొసైటీ, కల్లికోట్.

విదేశవార్తలు

నౌకాదళ నిర్ణయనభ

పెద్ద నౌకలను రద్దు చేయుట జపాను అసమ్మతి

(రూటరు)

టోక్యో, ఫిబ్రవరి 8:—బ్రిటిషువారు పెద్దనౌకలను రద్దు చేయవలెనని చేసిన నూచనలను జపాను అసలు సిద్ధాంతమును ఆమోదించుచున్న నూరప్రాచ్యదేశమున వాషింగ్టన్ ఒడంబడిక ప్రకారము ఏర్పాటు చేసికొన్న నౌకాదళ నియమములు తారుమారుననియు 10 వేల టన్నుల బరువుగల నౌకలే పెద్ద నౌకలగు ఏర్పాటుననియు మ్యాంట్రెల్ హంకాంగులు వీటికి ఆశయములుగ ఏర్పాటుననియు అనగా నౌకాదళముగ ఏర్పాటుననియు అనుచున్నారు. జపాను అమెరికాను ఒక్కొక్కరు 35000 టన్నుల బరువుగల యుద్ధనౌకలను అదనముగ నిర్మించిన అమెరికా యుద్ధనౌకలు బ్రిటనుతో సమానముగ నుండునని అమెరిక నులు అనుచున్నారను మాట వినుట కెవరికిని ఇష్టముగ లేదట. నూటికి 60 చొప్పున జపాను ఏర్పాటుచేయవలెనను నూచనలను బ్రిటనే అమెరికాను పురికొల్పుచున్నదని జపానువారాపత్రిక యగు కోమసుపత్రిక చెబుచున్నది. తృప్తికరముగ ఒడంబడిక కుదురుటకు అమెరికా జపాను మరల రాయబారములను జరుపు నట.

బ్రిటను నౌకాదళము

టోక్యో, ఫిబ్రవరి 9:—12 వ పటాలము నుద్దేశించుచు అలన్డండుగా రిట్టు చెబుచున్నార: బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమును కాపాడుటకు బ్రిటను నౌకాదళము ముఖ్యమైనది. కుడిభుజము గనున్నది. ఇతరులు వైమానిక భూసైన్యములను మనతోబాటు ఎంతవరకు తగ్గించెదరా తెలియవరకు సమద్రముమీద బ్రిటను మరింత తన నౌకాదళమును తగ్గించవలెను. నౌకాదళసభ మరల సమావేశమగునపుడు, నౌకాదళమును తగ్గించు విషయమై భూ సైన్యములను గూర్చి ప్రధానముగ ఎత్తుకొనవలెను.

భావి కన్సర్వేటివు పక్ష విధానము

బార్బిన్సుగారు-అమెరికారి వ్యాఖ్య

(వైల్డెన్)

టోక్యో, ఫిబ్రవరి 8:—బ్రిటిషు పరిశ్రమలనే కాపాడ వలెననియు అందుచే పనిలేనివారి సంఖ్య తగ్గుననియు దానికై పోరాడెదననియు బార్బిన్సుగారు చెలిపిరి. పై దేశములనుండి ఇంగ్లండుకు దిగుమతియగు సరకులపై పన్నులను విధించవలెన నిరి. సామ్రాజ్య వర్తకములోగూడ బార్బిన్సుగారు, స్వేచ్ఛను గోరి యుండవలసినదని ఆపేరీగా రనిరి. బ్రిటిషు పరిశ్రమను గాపాడుట ఆత్యవసర మగుచో పనిలేనివారి సంఖ్యను తగ్గించు టకు తక్షణము తోడ్పడుచో సామ్రాజ్య వర్తకాభివృద్ధిగూడ ముఖ్యమేయనిరి. అభివృద్ధి యగుచున్న మన జనసంఖ్యకు ఉపాధి గలుగుట కిది తోడ్పడుననిరి. ఆహారపదార్థములపై పన్నును విధించగూడదన్న ఇంగ్లీషులు క్రివరెన్సు అభివృద్ధి కెంద బాలదన్నమాట. ఆహారపదార్థములపై పన్నులను విధించరాదను దానిని ఎంతమాత్రము అంగీకరించువాడను గాననిరి. తనకు పోచినదానిని బోధించుటకు తనకు స్వాతంత్ర్యము గలదనిరి.

మెక్సికో అధ్యక్షుడు

యాచియోగారిని కాల్చిన దోషి తలదండ్రులను సోదరులను బట్టుకొనుట

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్ర 9:—మెక్సికో ప్రెసిడెంటు యాచియోను కాల్చిన దోషి దళితులను ఇద్దరు సోదరులను బట్టుకొని 3 మైలికాదీకాయల వరకు చేయబడిరి.

పిడి శ్వేతముఖులుగూడ తూర్పు ఆఫ్రికా శ్వేతముఖుల తలెత్తుకును భారతీయులకును ఒకే నియోజక పట్టి గూడదను నున్నారట.

చీనాలో బ్రిటిషు అదనపు హక్కులను వదలుకొనుట

బ్రిటిషు మంత్రి ప్రకటనము

(వైల్డెన్)

టోక్యో, ఫిబ్రవరి 9:—చీనాలో బ్రిటిషువారి కున్న అదనపు రాష్ట్రీయధికారములను క్రమముగా వదలుకొను నూచనలను బ్రిటిషు మంత్రి ల్యాంపున్ గారు నిన్న చీనావారికి మ్యాంగుపేలో చెలియజేసెను. తనివారములోపుగ తన సమాధానమును పూర్తిగా చెలియజేయునట. ఆపిదప మ్యాంగు కేగి చీనా అధికారులతో రాయబారములను సల్పును. పై సంగతులను ల్యాంపున్ గారు మ్యాంగుపేలోనున్న వర్తక సంఘము వారికిని చీనాసంఘము వారికిని చెలియజేసెను.

నౌకాదళ నిర్ణయనభ

జపాను ప్రధానప్రతినిధి

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 9:—నౌకాదళనిర్ణయనభలో నెడు రొగ్గవలసిన కష్టసమస్యలను గూర్చి వాకటుస్కి-గారు జపాను ప్రజలకు బీము తెలిపేసలో మాట్లాడెను. కాని వీటిని నిర్వహించుటకు మనము కృషిసల్పెదముగాక యనిరి. గ్రేటుబ్రిటను ప్రజలు ప్రస్తుతము ప్రతినిధిమమును యుద్ధపనుల నిమిత్తము వేయి పానులను ఖర్చుచెట్టుచున్నారని ఫిలిపు స్పీడనుగారు యునైటెడ్ స్టేట్సుకు, కనడాకుబంపిన బ్రాడ్ క్యాస్టు తంతిమాలమున చెలిపిరి. నౌకాదళ నిర్ణయనభ తృప్తికరముగ సాగుచున్నదట. ఈ సంతతివారు కాంతిసాపనమును గావించినవారుగ ప్రపంచములో ఆందరును అనుసించుకొనుటకు ప్రయత్నించ వలెననిరి.

రషియాలో మతమును భగ్గు ముచేయుటకు సోవియటులు ప్రయత్నించుచున్నారను వార్తలు నమ్మదగినవి కావని సోవియటు అధికారులు బ్రిటిషువారికి చెబుచున్నార.

ఇండియాకు వేసిన సామ్రాజ్య వైమానిక వర్గమునుగూడ ఆస్ట్రేలియాకును ఈజిప్టునుండి దక్షిణ ఆఫ్రికానును ఈసంవత్సరము ప్రారంభించుటకు వీలగునని వైమానిక మంత్రి థాంపును ప్రభువు నుడిచెను.

5-వ తేదీ మధ్యాహ్నము జపానులో నున్న కోలు ప్రాండవ సంఘమున జాతీయ పతాకమును విరాజిల్లు చేసిరి. విందుజరిగెను. వందేమాతరము గీతమును పాడిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా భారత సమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కారము గుటకు శ్వేతముఖులకును భారతీయులకును ఒకే నియోజక పట్టా సేర్పాటు చేయవలెనని విహారీలాలు అనంతానీగారు చెలిపిరి.

నులభముగా

దగ్గును ఆపుజేయవచ్చును.

నిజముగా ఉర్రటను, పొట్టమును గలిగించును. గడచిన 50 సం॥రములకు పైగా నుండియే శిశువులు, పెద్దవారు మొదలగువారు ప్రపంచమునందంతటను

చాంబర్లెన్సు

4

దగ్గునివారిని పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచిమనోహరమైనది. మత్తుపదార్థములుగాని లేక ఇతరహానికరమైన వస్తువులందులే కలియుటలేదు. దగ్గులను, జలుబులను, బిడ్డలకువచ్చు కింక వాయువును ఇదిపారదోలును. ఇన్ ఫ్లుఎన్సా, రొమ్ముపడికము, ఊపిరితిత్తులకు హానికలిగించు నట్టి మ్యామోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా కుండునట్లు అట్లంకపరచును. అశ్మకరముల దగ్గులు త్వరలో కుదర్చబడక పోయినచో కఠినవ్యాధిని కలిగించుచున్నది. అందుచేతనే అనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమందంతటను ఎప్పుడును పైన అధారపడి యున్నారు.

855

చాంబర్లెన్సు దగ్గునివారిని

CHAMBERLAIN MEDICINE Co,
Des Moines, Iowa U. S. A.

ప్రపంచమందటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతినించిన డిప్యోవధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గణ విచ్చును.

CHAMBERLAIN'S

కులనోష్ఠి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి.
కడుపునోష్ఠి ప్రథమనివారిణి

మా క్ కా ర్ మి క్

డి రింగ్ ఇంజన్లు

ఎచ్చట నమ్మకముగా పనియొనర్చు పవర్ యూనిట్ అవసరమో, అచ్చటి కనుకూలమైన ఇంజను యిడతే. వెల్కార్తో బయలుదేరును. కిరొసిన్ చేత పనిచేయును.

1 1/2, 3, 6, 10 హె. పి. పైజలలో తయారైనవి.

మధుర
కోయంబుత్తూరు
బెంగళూరు,
బెజవాడ ఆర్థినియూక్ వీధి, మద్రాసు.

VOLKART BROS
ENGINEERS

II IHC

తణుకు తాలూకా పంచాయితీ మహాజనసభ

శ్రీ కలిదిండి గంగరాజుగారి అధ్యక్షతన వ్యాసము

రెండవ భాగము

గ్రామపునర్నిర్మాణము

అందు పంచాయితీ ప్రయత్నము

పూర్వపు కోజిలూ గ్రామాదులు ఉచ్చదళలో ఉండే వనియు, ఈ కోజిలూ క్రమేణ దిగవారి, దిగవారి, చారిద్ర్యము, అజ్ఞానము అను దట్టమున కారుచీకటిచే క్రమబద్ధమును దనియు, అందుచేతి అక్కడనుండి మేధా క్షేత్రలవారను విద్యాధికులును, పనిపాటలకొరకు, ధనకాంతచే పట్నవాసములకు వలసపోవుచుండెడిరనియు, తిన్నూలమున పల్లెలకొనిచి పట్నములు వచ్చుచున్నవనియు, ఈ పద్ధతిమారినగాని గ్రామములు బాగుపడవనియు, పండితులను పామరులను అనుగ్రహించుట మనకందరకును తెలిసినవిషయము. నిజమాలించిన ఈ దేశమునందు భాగ్యము ముఖ్యముగ గ్రామాదులయందు పంట మార్గమును, ఖనిజసంపత్తి మలమును, అడవులయందుగల పదార్థ సమదాయమువలనను తయారగుచున్నదిగాని వేరుదారి కానరాదు. ఈ భాగ్యమంతయు గ్రామాదులయందును మహాజనసమూహమువలన తయారగుచున్నది. సాలుసాలనకు ధూదేవియగు భారతాంబువుత్రులు పండితపుత్రులైనను ఓషికతో, ఆదరముతో అడిగినంతమాత్రమున లేదనక తన గర్భము నుండి అమూల్యములగు భాగ్యభోగ్యులగు నిచ్చుచున్నది. కాని ఏమి లభింప? అభ్యాసములగు మనము అద్దానినే గోతి పాలు చేయుచుంటిమేగాని సాలాఖరుకు వెట్టి మోహములతోను, చూపుడుకళ్ళతోను, వాపిరిగొట్టులతో, వెన్నంటినడుపులతో చిక్కి, కల్యణతప్రవాహము తెల్లనివేధించ మొదలిడుటకై నిద్రనుచున్నాము. ఎండలెక్కువ, వానలు తక్కువ, జనాభా ఎక్కువ, డెకంతుక్కువ అనుకోనక్కరలేకుండ ఇప్పటికికూడ సర్వసాధారణముగ దేశము ఘటవంతముగను, వికాలవంతముగను ఉన్నది. అన్నియు మనవిగాని మనమదుట ప్రాసిన దారిద్ర్యరేఖ గాబోలును, కాదు మన బద్ధకము, మన దుర్మలత్వము, మన దురాశ, మన పిరికితనము, మన పాపమైత్తుతనము, మనలో ముకుగల అంతులేని వైమనస్యములు మనలను పాడుచేయుచున్నవి. చేతనన్న కానును నిరసించి ముందున్న ఎండమావులవెంట బోజాచు మనకుద్ధనధాన్యాదు లుండుటెట్లు? పల్లెలవీడి పట్నవాసములకుబోయి, వేమభామలు నేర్చి, ఆటపాటలకలవాటుపడి పూర్ణపుచ్చు మనము అవృష్టహీనుల ముగుటయం దాశ్చర్యమేమున్నది? పల్లెలు కొల్లగొట్టిగాని తణుకులుబెట్టిగాని పట్నవాసము లునికిపట్ల జేసుకోమాదిన రాబోవు లక్షి వెనుకకు బోవుటయం దాశ్చర్యమేమున్నది? చదువు లేక చదువుకని పట్నవాసముల కేగి, చదువుకున్న వానికి పల్లెలయందు బ్రతుకులేదను తెలిగి పట్నవాసములయందు నిలచి కాపురములు చేయుట మామూలుగుటచేత పల్లెలలో దుష్టికి వచ్చినవకుటయందు ఆర్థముకానిదేమున్నది? ఈనాటి చదువులన్న ప్రగతియుగ దేశమునకు ఈబుట్టిలాభము వచ్చినది. చదువు లేనియెడల అయ్యది వచ్చునది కాదు అని యెవ్వరైన నేర్చి లుముడిచి చెప్పగలిగినచో నాకృతజ్ఞతాపూర్వకంధనముల నర్పించెదను. పుట్టింటిపద్ధతులు పనికిరావు, అట్టింటిమార్గాలు అలవడవు! ఏమిగతి? అధోగతియని వేమగ చెప్పవలయునా? కాబట్టి పూర్వపునర్నిర్మాణముబోయి, నాటి మరుగునింగారములు మోమునంటక పల్లెలూళ్లు పునర్నిర్మాణమును కోరుచున్నామి! దేశకాలపాత్రములబట్టి బ్రతుకుచువు కావలసినది అలవడజేసికొనవలయును. గ్రామపునర్నిర్మాణమును గ్రామములు ఈనాడు ప్రపంచమున జీవయాత్ర ముఖముగ గడుపుటకు గాను తగుమార్గములను తెలుసుకొనుటయు నాటిప్రకారము నడచుకొనుటయు, అందుమూలమున బాగుపడుటయు నని యర్థము. అనగా గ్రామములు ప్రస్తుత ప్రాపంచికపరిస్థితులను డెలుసుకొనుటయు, తదనుగుణ్యముగ తమస్థితిగతులను సంస్కరించుకొనగలుగుటయు నని వేరుగ చెప్పవక్కరలేదు. ఒకసారి జూచి మనము అట్లుండవలయు ననుకొనుట, మన మట్లు ముస్తాబగుటయు గాదు. ఇది గ్రహించ వలయును. వారలటులున్నారు, వారి తో మనకు, ఎట్టివైన నేమి? సంబంధబాంధవ్యములు కలిగినవి అగుచో మనమెట్లుండవలయును? ఏలాటి మార్గపరము? ఎంతవరకు ఏమార్గవలంబనీయును? ఈసందర్భము నెరిగి పునర్నిర్మాణము గావించుకొనవలయును. అంతియగాని పట్నవాసములగాని నీమదేశమును గానిజూచి, ఒక సారాకోట్టు, ఒక కాఫీసోలాలు, పడమటింటికో, పడకగదికోతేరి, యొకపాకొడ్డి, ఒక డ్రైవుకాల, ఒక లాన్డ్—ఈరకరక పెట్టింది పునర్నిర్మాణముగానిందితి మనకొనుట న్యాయముకానేరదు.

గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయము లెవ్వి? మాగ్గళగర్భము, నీటివసతి, వాసయోగ్యత, పాడి, పంట, పని, పాట, చదువు, సంధ్యయనవి ఉండవలసివీరిని ఉన్నవా లేవా అనువిషయము ముఖ్యమైనది. సరిగలేనిచో దానిని సమరించుటెట్లు? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానము పల్లెలూళ్లు భాగ్యముపై సాధారణడియండిగ్గి దాని మూలమున సకల ఇహలోక సౌఖ్యములకు వారసులై, విశ్వర్య అధికారములను జవిజూచుచుండు ఈనాటి మన విద్యాధికులును, వర్తకబృందమును— ఈ ప్రశ్నకు సమాధాన మియ వలసియున్నది. ఇప్పుడేమిచోబోయిన ముందైన పల్లెలూళ్లుకు తా మియవలసిన ఋణము తీర్చుకొనకతీరదు. వీరిని వారు తమ ఋణముల తీర్చుకొన గలరు. తమకున్న అభిప్రాయములను స్వయముగా గాని ప్రచారకులమూలముగాని గ్రామాదులయందు ప్రవేశపెట్టి యిది యక్కడ నిలచి పనిచేయగలుగునటుల చేయవలయును. దీనినే విప్లవముగ తెనుగుచేసి చెప్పునటుల వయోజన విద్యావిధానము అని యివలసియుండును— అనగా అడల్లు ఎడల్లు కేవలము మాట. తమకున్న అభిప్రాయములు నుంచించి, పల్లెలూళ్లు యందు నివసించుచు గారు అజ్ఞానములో నున్నార— అనుకొను విద్యాధికులు వీలయినపుడే తమను గ్రామాదులకు బోయి గ్రామములకు ప్రస్తుతపరిస్థితుల గురించి బోధించుట విధిక్యత్యము కాకపోవా?

పూర్వకాలము నందు పామరులయ పయోగార్థము పండిత పామరులకు భయములకు నుత్పత్తికరముగా నుండులాగున పురాణములు, భాగవతము, వీధి నాటకములు, పగటివేమములు, తోలుబొమ్మలు మొదలగునాటివలన, కొన్ని కులములవారికి ఉపాదానవృత్తి ప్రధానముగ జేసి వారు కోజిలూ ఇంటింటికిపోయి పాటలు, పద్యములు పాడుచు, స్త్రీపురుషులకు నాగరికతా విశేషములను వర్తక, వ్యవసార, రాజకీయ విషయములను నుబోధకము లగు నట్లు చేయుటవలన వయోజనవిద్యావిధానము నడిపించుచుండెరి. రోజులువాడుబట్టి పద్ధతులుమారవలసియున్నది. ఇప్పటి విద్యాధికులు విద్యాధానము చేయజాలరు. విద్య చెదజల్లుటకు తగువికాస ముందు వారికి కాన్పించదు కాబోలును. జరులకు చెప్పినది చదువుగాని తాను స్వంతమునకు నేర్చుకొనునది విద్య కాదని మన విద్యాధికులు తెలిసికొనువరకు మనకు ముక్తిలేదు. పరికరములుగూడ నులుపుగ లభించనేరవు. కాని, కష్టనిష్ఠురములొక్క వయసు వచ్చినవారికిని నికానీ బోగొట్టుట, ప్రతికాపకమునంద దభిరుచి కలుగజేయుట. మామిత్రులు కనివారపు నుత్పరావుగారు ప్రచురించిన గ్రామ పునర్నిర్మాణపు టుపన్యాసములందలి విషయములను సమగ్రముగ తెలుపుడుజేయుట, మేజిశులాంతర, సినిమా, వైరులెను గ్రామిభామ మొదలగు నాటిమూలమున, పాఠశుద్ధియు, త్రొడుకు మానుట, నూతన వ్యవసాయపుపద్ధతులు, ఎగైరా విషయములును, సహకారోద్యమము గురించి ముఖ్యముగను, సంపూర్ణముగను ప్రజలకు గరవవలసి యున్నది. 1920-21 సంవత్సరములయందు సహాయ నిరాకరణము గురించి దేశమందంతటను జరిగినటువంటి ప్రచారమి గ్రామపునర్నిర్మాణము గురించి 1920-21 సంవత్సరముల యందు జరిగిన ప్రజలలో సంఘటనము గలుగుటయు జ్ఞానోదయమగుటయు సంభవించగలదు. ప్రజలు మేల్కొనిచినచో తమమధ్య గల కృత్రిమపరిస్థితులను పోగొట్టుకొని బంధవిమోచనులై, ఉండుటకు తగినయిండ్లు కట్టుటకు అనుకూలమైననడ, తినుటకు మంచినీరు, పీల్చుటకు చక్కని పరిశుద్ధిమగునాటియై లేకని విషయమైనను జీవించుచున్నాంక బ్రతికినను ముఖముగజీవనము, జచ్చినదైవ్యమును చావు అనుకొని సాధించగలరని నానమృతము. కాబట్టి వయోజనవిద్యావిధానము గ్రామపునర్నిర్మాణాభివృద్ధికి ముఖ్యసాధనమై యున్నది. ఇది అవశ్యకతవలంబనియును. నాతాలూకాయందు ఒకమాదిరిగా పనిచేయుచున్నాము. మంచిచెడ్డలు సాలాఖరుకుగాని తెలియరావు. మా ఉపాధ్యాయబృందమునకు చెందినవారిలో హయ్యరగ్రేడుకును సెకండరీగ్రేడుకును చెందినవారిలో నుమారు డెబ్బదిమందికి ప్రత్యేకపు ట్రయినింగు మూడువారముల పాటు కడచినవేసవిలో తాడేపల్లిగూడెమనందు ఇచ్చియున్నాము. వారిలో నలువదియారుగు రిప్పుడు ముప్పది గ్రామములలో పనిచేయుచున్నార. అందరకును ఈపనియందు ఉత్సాహముండుట కష్టము. మనవిచ్చు అలవెస్సు నెలకు నాలుగురూపాయలు మాత్రమే అయియున్నది. ఉపాధ్యాయుడైన గ్రామములకు తృణ ప్రాయముగ నున్నది. గ్రామములలో కబుర్లకు కాలక్షేపమునకు కావలసినంతమంది దొరకగలుగాని చదువు కష్టపడి చెప్పటకు ప్రయత్నించినను పెద్దవారైనప్పటికిని చిన్ననాటి బడిపిల కాయ బద్ధకముచేత రాగలదు. ఇట్టి స్థితిగతు లున్నచో ఈ మా విద్యావిధానము తన మహాత్మ్యములననే ప్రయోజనకారి కాగలదని మా ఆశయముకాదు గాని ఒకచోట కాకపోయిన నింకొక చోట అయినను ఒకటివరకు కాకపోయిన యింకొక టీచరెనను కృషిచేసి ఫలితము తీయకపోవునా యను సాసతో నీవిధానము ను సామూహ్యముపుచ్చి మిత్రులను కష్టపెట్టి, ప్రభుత్వమువారిని ఒప్పించి, అమలునకు దెచ్చిని. ఈవ్యవస్థాత్మకము, మా ఉపాధ్యాయబృందముయొక్క ఉత్సాహము, గ్రామస్థుల, ముఖ్యముగా పంచాయితీదార్ల సానుభూతియు నున్నచో సాలాఖరుకు

దారి కనిపించగలదని నా విశ్వాసము.

మామూలు పాఠశాలలలో కూడ విద్యావిధానము మారవలసియున్నది. అదేమియోగాని నాలుగరూముల నేర్చుకొనుటయే తడవుగ పోయవలది రెక్కలుగట్టుకొని, ఎక్కడకో ఎగిరిపోవలెనన్న ఊహ జనించుచున్నదేగాని ఊరనిలచి కాపురముచేయవలయునన్న అభిలాషఉన్నది. కూడ చచ్చుచున్నది. పట్టణవాసము లన్నపడి చచ్చుట పోయి పల్లెలూళ్లు ప్రేమ పొంగి పోలుచురావలయును. తెలివైన వాడు వెళ్ళుచు వానివెంట తెలివితక్కువవాడు వెళ్ళుట జరుగుచున్నది. తెలివైనవానికి తెలివి తక్కువ వానికికూడ గ్రామములందు పనిపాటలు కలుగజేయుటకు వీలయ్యెచదువు చదువుగాని పిల్ల వానియందు ఆడియాపలు కల్పించి, రెచ్చగొట్టి ఇంటికి ఊరికి అక్కరకు రాకుండ చేయచదువు మనకక్కరలేదు.

కష్టములేక చక్కనివృత్తులు నేర్చుకొనుటకు అవకాశమున్నది. చిన్ననాడు అలవాటు చేసేయెడల పెద్దప్పుడుభయతారకము కాగలదు. తేనె అందరికి కావలసినవస్తువే. తేనెటిగలను పెంచుటకలవాటుచేసుకొనిన, చాల బాగుండును. పశుసోమగ చాల అవసరమైనవని. మంచి పాలు నెయ్యి పెరుగు ఏ గ్రామములోనూ కూడ అత్యవసరము. మంచి ఆవులను గేదెలను మేకలను పెంచుట గురించి నాటికి తగిన తిండి మొదలగు విషయాలు నాటి వ్యాధులగురించి మందులు ఈలాటివి పాఠాలు చెప్పవచ్చును. కోళ్ల పెంపకం సరిగా నడిచేయెడల ఎందరినో బ్రతికిస్తుంది. ఈలాటివృత్తులు నేర్చుకొనుటకు అలంబించుటకు కూడ పెట్టుబడి అట్టే అక్కరలేదు. ఇట్టి వృత్తులకు సహకార సంఘములు ప్రత్యేకముగ నెలకొల్పుకొనవచ్చును. ఈ మార్గమున కోట్లు సంపాదించినచో చాలు పశుమాన్యున్నాయి. మనలోనున్న ప్రారబాలమధ్య ఉపాధు తక్కువవడంబట్టి, కష్టాలొస్తాయి కష్టాలు పోతాయి. మనిషీ ప్రానులూగ చెక్కుచెదరకుండా ఉండవలెనన్న సంగతి, జ్ఞాపకముంచుకోవడమే కష్టంగా ఉంది. ఈలాంటి సభలు జరిపించేటప్పుడు మంచికోళ్లు మంచిగ్రుడ్లు మంచి ఆవులు దూడలు గేదెలు పోతులు ఎడ్లులు స్వయంగా కష్టపడి బలేగా పెంచిన రైతుల దీనుకనచ్చి మాపించేయెడల బహుమతులు రాను పోను ఖర్చులతో సహా ఇస్తామంటే సరదా పుడుతుంది. ఆక ఉత్సాహాన్ని కలుగజేస్తుంది. అందులోనుంచి ఉండేకం బయలుదేరుతుంది. ఉత్పత్తికి దీనికి మించినకారణం ఉండనేరదు.

దేనికైనా గ్రామంలో మసలడానికి బాగా ఉండాల్సి. మనుష్యులు మసలడానికి చోటుచాలకుండాఉంటే ఇతరవాటికి తగిన నివాసపుటేర్పాటులుంటాయా? దేశబంధు దానువచ్చి స్వగ్రామమున్నాడు. ఆయన కొన్నికోట్లు గ్రామపునర్నిర్మాణానికి ఉపయోగించడంకోసం గవర్నమెంటు బదులుచేసినాయిచ్చేయెడల మంత్రిత్వం ఎవీస్తానని చెప్పినట్లు జ్ఞాపకం. యదార్థంగా గ్రామాలలో జనులు కాపురంచేయు యిండ్లు చూస్తే విచారిం చకుండా నుండునాడు మానపుడిపించుకోడు. దొరల యొక్క కోళ్లు కుక్కలు పుండుయిండ్లు దివ్యభవనాలని మన యింటిలో సరిపోల్చి చూస్తే అనిపించకమానవు. దామాషాని రోజుమాలికాదు. రోజు సంపాదన అజాన్తురై నాలేని దేశంలో మేడలు మిడెలు వస్తానా? సరే మనగ్రామాలిల్లా ఉన్నపుడు మాలపల్లెలు మాడిగపల్లెలు సంగతి చెప్ప అక్కరలేదు.

ఉన్నస్థితిగతులున్నట్లుండగా 9-17 సంవత్సరాల మధ్య వయసుగల ప్రతి గాలునును బాలికయు ఏదోపుట్టి నేర్చుకొనుట, గృహకృత్తి పయన నెరవేర్చగలిగి యుండుట, విల్లర వ్యాధులకు లొంగకుండుట, డాక్టరుకు సామ్యు ఖర్చుపెట్టి కుండుట మొదలుగాగల విషయములు బాగుగా ఎంటుబట్టాలి. అయితే ఒక మోస్తరుగా నైన జీవయాత్ర గడువవచ్చును.

గ్రామపునర్నిర్మాణము గురించి ఎంతఅలోచించినను అంతగనుపించదు. ఒక మాటగ, గ్రామపునర్నిర్మాణమును గ్రామశీవితము సర్వతోముఖముగా ప్రకాశింపజేయుట యని జెప్పవచ్చును. దానికి సహకార సంఘము గ్రామ పంచాయితీ యునుముఖ్యసాధనములు. వసగృహము, మంచినీరు, నలంబెరుకు, దంపుడులియ్యము, గుమ్మపాలు, బిళ్ల పెరుగు, కమ్మటి నెయ్యి, కడరు వస్త్రము. గోగుమ్మచ్చి, చెడుగుడి ఉప్పుటి - ఇవన్నియు చెనుకటి మాటలేనా, ఇకముందు ముఖ్యుగా లభ్యము కాగలదా? గ్రామమునందు గల ఆబాలగోపాలమును వీదసాదలను భేదములేక రోజుకు రెండుసారులైన కడుపునిండ భుజించుకోజా లేనాడై నా ఈ దేశమునకు బట్టునా? పంచాయితీలు పూనికొని నిష్పక్షపాతముగ పనిచేసేయెడల ఆరు మూడైనా మూడు ఆరైనా దేశము నుభిక్షముగ నుండకతీరదు. గాంధీగారు బ్రతికండాల్సి, ప్రజలమధ్య ప్రభుధంగావాలి, ప్రభుత్వ ప్రభావమైతే కావాలి. అయితే ఒకదశలో దేశం దిగ్గనలేది దిక్కులు ప్రాయగర్జించదూ? యితేకావలసింది. గ్రామపునర్నిర్మాణం పూనుకోగలదులకు మహాజనుల నందరను శక్తికొలిపి హెచ్చరించుచున్నాను.

శ్రీ కృష్ణా శ్రమము, గుంటూరు

విచారణసంఘమువారి నివేదిక

అంద్రదేశ హిందూ నిమ్మ జాత్యుద్ధరణ సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిచే, "ఆశ్రమముయొక్క పరిస్థితులు విచారించి" మాయొక్క సలహాలతో పూర్తియైన నివేదికనిచ్చుటకు, మేముక యుపసంఘముగా నియమింపబడితిమి.

అందుకుగాను, ఆశ్రమముందు పనిచేయుచున్నట్టిగాని, దానికి సంబంధించియున్నట్టి, మరియు ఆశ్రమముయొక్క పని యందును పరిపాలనయందును ప్రత్యేకముగా శ్రద్ధచూపించునట్టి గాని, పెద్దయమయ్య లందరిని విచారించి, వారివద్దనుండి వాఙ్మూలములను తీసికొంటిమి. ఈవిధమున పెద్దలను మేము విచారించినాము.

1. టి. శివశంకరశాస్త్రిగారు.
2. టి. రామమూర్తిగారు, బి. ఎ., ఎల్. టి.
3. కె. సత్యనారాయణచౌదరిగారు, బి. ఎ., బి. యల్. ఆద్యకేటు.
4. వింజమూరి భావనాచార్యులుగారు.
5. శిరం వెంకటసుబ్బారావు నాయుడుగారు.
6. పురుంబాక సీతారామయ్యగారు.
7. డి. వెంకయ్యగారు.
8. డి. శేషయ్య శాస్త్రిగారు.
9. న. హనుమంతరావుగారు.
10. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు.

రెండ్రు డెప్యూటీ కలెక్టరుగారగు, రావుసాహెబు వి. బ్రహ్మయ్యపంతులుగారిని, వారిసాక్ష్యమిచ్చి, మాకు సహాయము చేయవలసినదని కోరినప్పటికిని వారు నిరాకరించిరి.

ఆశ్రమము రెజిస్టరు ఆయన తేదీనుండి 1929 సంవత్సరమువరకు ఆశ్రమమునకు సంబంధించిన లెక్కలను, యితర రికార్డులను మేము పరిశీలించితిమి. అడిటరుగానైన సి. చంద్రశేఖర రెడ్డిగారి రిపోర్టును, కార్యదర్శిగారికి టి. రామమూర్తిగారిచే పంపబడిన ప్రశ్నలన్నూ మాకు యివ్వబడినవి. మా విచారణయందు వీటినికూడ గమనించితిమి.

మేము ఆశ్రమము భోజనశాల పాఠశాల పాకలం ప్లాంట్లను, చూచితిమి. ఆశ్రమముందు భోజనముచేయు బాలురతోను, అక్కడ పనిచేయు వంటమనుష్యులతోను, మాట్లాడితిమి. పాఠశాల పని జరుగుచుండగా మేము పంద ర్శించినాము.

ఈ యాశ్రమము, 1917 సంవత్సరమునందు, మంగళ గిరికి సమీపమునందు పెదపాలెం అను గ్రామమునందు, ఆ గ్రామములోని అనేకమంది పెద్దమనుష్యుల సహాయంతో, నల్ల పాటి. హనుమంతరావు, పురుంబాక సీతారామయ్యగార్ల వల్ల స్థాపింపబడినది. ఆ గ్రామమునం దీయాశ్రమ మున్నప్పుడు కొంతభూమి సుపాదంపబడినది. దరిమిలాను ఆ భూమియందు ఒక భవనము నిర్మింపబడినది. ఆశ్రమము 1926 సంవత్సరమునందు గుంటూరుకు మార్చబడి "అంద్రదేశ హిందూ నిమ్మ జాత్యుద్ధరణ సంఘము" వారికి వహించబడినది. ఈ సంఘము "సానెటిల రెజిస్ట్రేషను ఆక్టోబరు 2-8-1926 తేదీన రెజిస్టరుచేయబడినది.

ఆశ్రమ ఆస్తియొక్క వివరములు

1. పెదపాలెంలోని భూమిని భవనమున్న కలసి రూ 7000 లున్నా 2. గుంటూరులో వున్న స్థలమున్నా అందులోవున్న పూరిపాకలం రాతిభావిన్న కలసి రూ. 5899-14-7 లున్నా 3. గుంటూరుతాలూకా లాము గ్రామమునందు రూ. 500 విలువగల మెరకభూమియన్నా పాఠశాల భోజనశాలలకు సంబంధించిన సామగ్రివగైరాలన్నా కలవు.

గుంటూరులో వున్న భూమి కొనుటకు కోట లక్ష్మయ్య నాయుడుగారివద్ద రూ. 8000 లు అప్పుచేయబడి అప్పుక్రింద భూమి తాకట్టుగా వుంచబడినది. ఈ అప్పుగాక ఆశ్రమనిర్వహణమునకుగాను అవసరమగు ఖర్చులకొరకు చేయబడిన యితర అప్పులు రూ. 4208-3-6 లు గలవు.

మొత్తంఆస్తి రూ 15,660-5-4; అప్పు రూ. 7208-8-6

ఆశ్రమముయొక్క రాబడివివరములు:-

1. చందాలు, విరాళములు.
2. గవర్న మెంటు (లేదరు డిపార్టుమెంటు) గ్రాంటు.
3. జిల్లా విద్యాసంఘమువారి గ్రాంటు.
4. మల్లనిసిపాలిటియొక్కయు, యితర లోకల్ బోర్డుల యొక్కయు గ్రాంటులు.
5. నెల 1 కి రూ 1-0-0 చొప్పున విద్యార్థులవద్దనుండి ఎనూలు చేయబడు, బోర్డింగుఫీజు.
6. ఆశ్రమ ఆస్తులలోని గడ్డిఅమ్మకము, యితర చిల్లర రాబడి.

1928-29 సంవత్సరపు లెక్కలు చూడగా, ఆ సంవత్సర మునకు మొత్తం ఆదాయము రూ 7470-12-9 లున్నా, బోర్డింగు ఖర్చులతో మాడా మొత్తం వ్యయము రూ 9408-12-8 లున్నా ఆయినది.

పాఠశాల హెయ్యర్స్ యెలీమెంటరీ గ్రేడుది. అందు 1 వ తరగతి మొదలు 8 వ తరగతివరకు విద్య గలపబడును. ఈ సంవత్సరము పాఠశాలయందు 140 మంది విద్యార్థులున్నా, ఆశ్రమమునకు సంబంధించిన భోజనశాలయందు 100 కి పైగా బోర్డరున్నా గలరు. 1927, 1928, 1929 సంవత్సరములలో, ప్రతి సంవత్సరముయొక్క జూలై, ఆగష్టు, సెప్టెంబరు మాసముల లెక్కలు చూడగా, సగటున ఒక్కొక్క పిల్లవానికి రోజు 1 కి రూ 0-2-9 చొప్పున అనగా నెల 1 కి రూ. 5-2-8 చొప్పున గాని భోజనమునకు ఖర్చు అగుచున్నది.

మా విచారణలో, వనూలుచేయబడిన సామగ్రితమున పరియైన లెక్క వుంచబడినదా లేదాయని, మేము మొదటచూచితిమి. ప్రజలవద్దనుండి వనూలుచేయబడిన చందాలను, విరాళములను అన్నింటికి ఆచ్యురసీదులు యివ్వబడెను. వాటి నకళ్లు రసీదు పుస్తకములయందు గలవు. గవర్న మెంటు వద్దనుండియు, యితర ప్రభుత్వ సంస్థల వద్దనుండియు రాబడు గ్రాంటులకు; కార్యదర్శిగారిచే విడిగా రసీదులు యివ్వబడినవి. కొద్దిసందర్భములయందు, ఆచ్యురసీదుల పుస్తకము తిమివద్ద లేనప్పడు, రసీదులు, విడిగాగితిమువిడ, వ్రాసి యివ్వవలసినవిన్నట్లు కార్యదర్శిగారు చెప్పిరి.

ఆచ్యురసీదుల రసీదుపుస్తకములను గురించిన్నీ వాటి యొక్క వినియోగమును గురించిన్నీ, ఒక ప్రశ్న వేయబడెను. ఈ విషయమై మేము తృప్తిపడుటకుగాను, వారివద్దవున్న రసీదుపుస్తకములన్నియు మాకు చూపించవలసినదని కార్యదర్శిగారిని కోరినాము.

యీసంఘము రెజిస్టరు ఆయన తేదీనుండి యితరవరకు రసీదు పుస్తకములు రెండుదఫాలు ఆచ్యురసీదుచేసినవి. మొదటి దఫా, మద్రాసులో రాధాకృష్ణా ప్రెస్ లో, 1000 ఫారములు గల 20 పుస్తకములు ఆచ్యురసీదు చేయబడినట్లు వారి 24-12-25 తేదీగల 460 నెంబరు బిల్లు ప్రకారము తెలియును. రెండవదఫా రసీదుపుస్తకములు, గుంటూరులో వెంకటేశ్వర ప్రెస్ లయందు, 1928 సంవత్సరము నవంబరునెలలో ఆచ్యురసీదుచేసెట్లు రోజుచిత్రాలో 28-11-28 తేదీనగల పద్దును బట్టిన్నీ, ప్రెస్ మేనేజరుగారిచే యివ్వబడిన క్రెడిటు బిల్లు వల్లను తెలుసుంది.

మొదటిదఫా ఆచ్యురసీదుచేసిన రసీదు పుస్తకములలో నొకపుస్తకము కనుబడిలేదు; తక్కినపుస్తకము లన్నియు పునయోగింపబడి యుండుటచే వాటినికళ్లను మేము పరిశీలించితిమి. ఆకనుబడిని పుస్తకము చాలకాలముక్రిందనే పోయినట్లున్నా అందులోని రసీదు లేదయి పునయోగింపబడినట్లున్నా కార్యదర్శిగారు చెప్పినారు. రోజుచిత్రాలోని పద్దులను పరిశీలించి కార్యదర్శిగారు చెప్పినది వాస్తవమని తెలిసికొంటిమి. పోయినపుస్తకమునకు వెనుకటి పుస్తకములోని చిట్టచివరిపద్దున్నా పోయిన పుస్తకమునకు తరువాతపుస్తకములోని మొట్టమొదటిపద్దున్నా, రోజుచిత్రాలో వరుసగా వ్రాయబడినవి. రెండవదఫా ఆచ్యురసీదుచేసిన రసీదుపుస్తకములలో ఐదు పుస్తకములు పూర్తిగా పునయోగింపబడినవి. రెండుపుస్తకములు ప్రస్తుతము పునయోగమునందున్నవి. తక్కిన పుస్తకములన్నియు యింకను వినియోగింపబడలేదు. కాబట్టి రసీదు పుస్తకముల యొక్క వినియోగము వివరములలో సంకయించుటకు అవకాశములేదని మేము అభిప్రాయపడుచున్నాము.

రసీదుపుస్తకములు ఎవరెక్కిచ్చినదన్నీ, వారిపేర్లను, తెలుపునట్టి జాబితాలు మాకు చూపబడినవి.

4-1-80 తేదీ గల అడిటరుగారినివేదికలో, వనూలుచేయబడ్డ సామగ్రిలకు కొన్నిటికి రసీదులు యివ్వబడనట్లు తెలిపినారు. వైన చెప్పినవిధముగా, ఆ యాపద్దులు వనూలుచేయబడ్డ సమయములందు రసీదుపుస్తకములు వారివద్ద లేవని కార్యదర్శిగారు చెప్పుచున్నారు. అశీసునకు తిరిగివచ్చినతరువాత ఆచ్యురసీదుల పంపుటకు కార్యదర్శిగారు జాగ్రత్తపడియున్నట్లు వైన యీ ఆక్షేపణ కలుగకుండెడిది.

కొన్నివనూళ్లు లెక్కలపుస్తకములలో జమపడియుండ లేదని అడిటరుగారు ఆక్షేపణచేసినారు. ఇది గొప్పలోపము. కార్యదర్శిగారిచే, ఏలూరులో విరాళముగా వనూలుచేయబడినట్లు, ఒప్పుకోబడిన రూ 1 గాక, తక్కినవన్నియు ఆశ్రమములోని విద్యార్థులవద్దనుండి వనూలుచేయబడిన కొద్దికొద్దిపద్దుల యున్నవి. ఇవిన్నియు కలసి రూ. 18-4-0. ఈవిషయమై కార్యదర్శిగారిని, ప్రధానోపాధ్యాయుడైన డి. శేషయ్యశాస్త్రిగారిని గట్టిగా పరిశీలించినాము. బోర్డింగుఫీజులకు రసీదులు ఇచ్చినట్టి డి. శేషయ్యశాస్త్రిగారు, తాము వనూలుచేసినదంతయు కార్యదర్శిగారికిగాని, లేక కార్యదర్శిగారియొక్క ఆజ్ఞలప్రకారము, ఆ కాలములో ఉపాధ్యాయులుగానున్న రామచంద్రరావుగారికిగాని యిచ్చివేసియున్నట్లు చెప్పినారు. ఆ సంవత్సరము వనూలు చేయబడిన బోర్డింగు ఫీజు మొత్తము రూ 287-12-0 లనిన్నీ, అందులో రూ. 21-4-0 కు తప్ప, తక్కి

న వనూళ్ల కన్నీటికి, ఆచ్యురసీదులు యివ్వబడినట్లున్నా; ఈ రూ. 21-4-0 లో కొన్ని చిన్న చిన్న పద్దులు కలసి రూ. 10-4-0 విద్యార్థులవద్దనుండి వనూలుకాబడినట్లు రోజుచిత్రాలో వారి పేర్లుదాహరింపబడియున్నదనిన్నీ రూ. 2-8-0 మట్టుకు ప్రధానోపాధ్యాయునియొద్ద నుండి జమకాబడినట్లున్నదనిన్నీ కార్యదర్శిగారు చెప్పినారు. మిగతా రూ. 8-8-0 లున్నా, ప్రధానోపాధ్యాయులయొద్దనుండి జమచిచ్చినట్లు వైన చెప్పిన రూ 2-8-0 లున్నా, మొత్తము ఈ రూ 11 0 0 లు, లెక్కలలోనికి జమరావట్లుగా అడిటరుగారిచే నుదాహరింపబడిన రూ 18-4-0 కు సంబంధించినదని కార్యదర్శిగారు చెప్పినారు.

కార్యదర్శిగారియొక్క సంజాయిషీ తృప్తికరముగా ఉన్నది. ఎందువల్ల ననగా, అడిటరుగారిచే లెక్కలలోనికి జమరాలేదని చెప్పబడినట్టి పద్దులు వనూలు చేయబడిన తేదీలకు వెంటనే తరువాతి తేదీలయందు, లెక్కలలో జమకట్టబడియున్నవి. ఈ లెక్కలలో జమకట్టిన పద్దులనగిరాపద్దులేకాదుగాని, వేరువేరు తేదీలయందు జమకట్టిన పద్దుల మొత్తం రూ 11-0-0 లైవున్నది. కార్యదర్శిగారి సంజాయిషీ ముఖ్యముగా బలపరచు విషయమేమనగా, తక్కిన జమ పద్దులవలె గాక, ఈపద్దులు ఏ విధమైన వివరములు లేకుండానున్నా, లెక్కలలోనికి జమరావట్లు చెప్పబడ్డపద్దుల తేదీలకు వెనువెంటనేయున్నా, జమకట్టబడియున్నవి. ఈపై చెప్పిన రూ. 18-4-0లకు గాను రూ. 11-0-0 లు పోను లెక్కలరావట్టి మిగతా రూ 2-4-0 లున్నా, ఏ లూరులో విరాళముగా వనూలుచేయబడినట్టి రూ 1-0-0 యున్నా మొత్తం రూ 8-4-0 యిప్పుడు కార్యదర్శిగారిచే చెల్లించబడి లెక్కలలో జమకట్టబడినది.

1927 సంవత్సరము జూన్ నెలనుండి ఉంచిన రీతిగా విద్యార్థుల యొద్దనుండి వనూలు చేయబడిన బోర్డింగు ఫీజులకు ఆ సంవత్సరములో గూడ, ఒకరెజిస్టరు ఉంచియున్నట్లు వైన ఈ పద్దుల విషయమై వివరములు చక్కగా తెలిసివుండెడివి.

ఈ సంస్థయొక్క పరిపాలనయందు ప్రజలయొక్క విశ్వాసమును నిస్సందేహముగా భంగపరచెడి యిట్టి తప్పులు రాకుండునట్లు ఇకముందు తగిన జాగ్రత్త తీసికొనబడునని నమ్ముచున్నాము.

చందాదారుల రెజిస్టరు లేదని అడిటరుగారు చెప్పుచున్నారు. ప్రతినెలలోను వనూలు కాబడినచందాలను చూపునట్టి వెలసరి పట్టిలు కార్యదర్శిగారివద్ద నున్నవి కాని ఈపట్టిలు పరియైన రెజిస్టరు లేని కొరతను తీర్చజాలవు. అట్టిరెజిస్టరు ఉంచబడినట్లు సంస్థయొక్క సభ్యత్వము నిరూపించుటయందేగాక చందాలు వనూలుచేయుటకును బాకీలు తెచ్చుటకును మిక్కిలి యుపయోగముగా నుండును.

అడిటు రిపోర్టులో ఉపాధ్యాయులకు యివ్వబడిన అధ్యాపకము, వేరే రసీదులు లేవని చెప్పినారు. ఈ పద్దులన్నియు, ఆశ్రమము గుంటూరునకు మార్చబడిన మొదటిసంవత్సరములో, యివ్వబడినవై వున్నవి. ఆ సంవత్సరములో అనామకుచితా వుంచబడినది. అప్పటినుండి ఉపాధ్యాయులకు ఇవ్వబడిన అధ్యాపకమున్నియు ఇందులో ఖర్చువ్రాయుచు, జీతము పూర్తియైన తరువాత, ఇందులో జమకట్టి, జీతాల రెజిస్టరులో వారియొద్దనుండి సంతకము తీసికొనబడుచున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో, అధ్యాపకము ఇవ్వబడిన ప్రతి చిన్న మొత్తమునకు వేరే రసీదులు తీసికొనుట సాధ్యము కాకపోయినప్పటికి, జాగ్రత్తగా నుండగలందులకై, అట్టి రసీదులు తీసికొనుట మంచిది.

కొన్ని ఖర్చులకు వాచర్లు లేవని అడిటు రిపోర్టునందు ఆక్షేపణ గలదు. ఆ వాచర్లు మాకు చూపించబడినవి. వాటి యొక్క యథార్థమును గురించి సందేహము లేదు. వీటిలో 14-1-28 తేదీన రూ 80/- లున్నా, 5-2-28 తేదీన రూ 40/- లున్నా, రావుసాహెబు వి. బ్రహ్మయ్య పంతులుగారికి ఆశ్రమ ఆవరణకుగాను ముంద్రతీగె తెప్పించుటకు యివ్వబడి వారిచే ఆపని నిమిత్తమై ఖర్చు పెట్టబడినది. ఇందుకు వాచర్లు, యాదిగువ వివరములతో గలవు.

(1) మద్రాసులో వున్న ఎ. యం. గులామల్లి అందుకంపెనీవారివద్దనుండి రూ. 84-18-0 లకు వచ్చినట్టి, 9-1-28 తేదీ పోస్టల్ ముద్రగల వీ. పి. కవరున్నా, (2) 14-1-28 తేదీగల, ఏడుచుట్టల ముండ్రతీగెకు అయిన రైల్వేవార్షిక రూ. 6-4-0 లకు రైల్వే రసీదున్నా, (3) బ్రహ్మయ్యపంతులుగారిచే ముండ్రతీగెయొక్క ఖరీదుకుగాను పై కంపెనీవారికి అధ్యాపకముగా పంపిన రూ. 25 లకు పోస్టు మనియార్డర రసీదున్నా కలవు. ఈపద్దులన్నా, మనియార్డరు పంపుట అయినకవీరవను 0-4-0 న్నా, అన్నియు బ్రహ్మయ్యపంతులుగారిచే వుంచబడిన నోటు పుస్తకమునందు నమోదుచేయబడి యున్నవి. ఈ విధముగానే, బ్రహ్మయ్యపంతులుగారి తనిఖీక్రింద, ఆశ్రమములో కట్టించిన కృష్ణమందిరమునకు అయిన ఖర్చులుకూడా ఆ పుస్తకమునందు నమోదుచేయబడియున్నవి. ఈ పద్దులన్నియు కలసి అడిటరుగారిచే చెప్పబడిన (60+40) రూ. 100 లగును, అడిటరుగారిచే నుదాహరింపబడిన

పద్దన రూ. 29 రాలతో 17-12-28 తేదిన, నైస్సు ఏపలేట న్ను పెట్టుటకు ఒకటిరవ కొనబడినది. దీనినాచరు, జిల్లా విద్యా సంఘమువారిచే నైస్సు ఏపలేటను కొనుటకుగాను పాత కాలకు యివ్వబడిన గ్రాంటుసందర్భములో, గుంటూరు సాత రేంజి, నూర్కల్ డెప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరుగారి ఆఫీసుకు పంప బడినట్లున్నా, అది తిరిగి వారు యివ్వనట్లున్నా కార్యదర్శిగారు చెప్పినారు.

నాకర్గతీతములకుగాను యివ్వబడిన యాదిగువమొత్తములకు వివరములు లేవని అడిటరుగారు చెప్పినారు.

డి. వెంకయ్యగారికి యివ్వబడ్డ రూ 196 లున్నా వారికి వేరువేరుగా ఆనేకపర్యాయములు ఇచ్చిన చిల్లరపద్దుల యొక్క మొత్తము ఇది ముగ్గురులో నమోదుచేయబడియున్నది. ఈ చిల్లరపద్దులన్నియు కూడి మొత్తంచేసినతరువాత ముగ్గురుకాతాలో వెంకయ్యగారిసంతకము తీసికొనబడినది. (1926-27 సం॥ ముగ్గురులోని 29 వ పేజీమాదుడు). ఈసందర్భములో అడిటరుగారిచే చెప్పబడిన యితరపద్దులు, ఆశ్రమములో ఉన్నవంట మనుష్యులు, యితరనాకర్గ మొదలగువారికి అప్పుడప్పుడు జీతం క్రింద కొద్దికొద్దిగా యివ్వబడ్డసాములయొక్క మొత్తమై యున్నవి. ఇవి అన్నియు రోజుచిరాలోను, ముగ్గురులో వారి వారి కాలాలను ఖర్చువ్రాయబడినవి.

వెంకయ్యగారు, క్రెడిటు బిల్లులున్నా కార్యదర్శిగారు చూచి మంజూరుచేసినట్లుగా, వారు సంతకములు చేసినందున లేదని అడిటరుగారు ఆక్షేపించియున్నారు. కార్యదర్శిగారు గాని లేక కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిచే, వారితరపున నియమింపబడినవాగుని అట్టిబిల్లులను పరిశీలించవలయును.

ఈ సంఘమునకు యివ్వబడిన గ్రాంటులను గురించి తెలుపు, ఆయాసంస్థలవ్రాసిన ఉత్తరములు చూపబడలేదని అడిటరుగారు వ్రాసియున్నారు. కొన్నిగ్రాంటులకు అవి మంజూరు చేయబడినట్లు తెలుపు ఉత్తరములును, కొన్నిగ్రాంటులకు అవి మంజూరు అయినట్లు తెలుపు గెజెటుప్రకటనములును మాకు చూపబడినవి. ఆ మంజూరు చేయబడిన మొత్తములన్నీ లెక్కపుస్తకములలో జమపడ్డ మొత్తములన్నూ సరిగా వున్నవి. విద్యాసంఘమువారు యిచ్చిన ఒక్క గ్రాంటునకు మాత్రము, ఉత్తరముగాని గెజెటు ప్రకటనముగాని చూపబడలేదు. యీ గ్రాంటునకు సంబంధించిన, విద్యాసంఘమువారియొక్క రికార్డులను కొద్దిలో దాఖలు కాబడియున్నట్లు తెలిపియుండుటచే, ఈ సందర్భములో సరి చూచుటకు విలులేకపోయెను.

బ్రావెలింగు బిల్లులనుగూర్చి అడిటరుగారు ఆక్షేపించేసియున్నారు. ఈ బిల్లులలో చాలభాగమునకు ఖర్చులయొక్క వివరములు వ్రాయబడకుండుట వాస్తవము. కాని యీ బిల్లులు పరిశీలించి, ప్రయోగము చేయబడ్డ దూరమును, పట్టిన దినములున్నా ఇతర విషయములన్నూ ఆలోచనలోనికి తీసికొన్న తరువాత ఖర్చు వ్రాయబడ్డ మొత్తములన్నియు క్రమముగానే వున్నవని తెలిసికొన్నాము.

1926 సంవత్సరము మార్చి మొదలు 1927 జూలైవరకు ప్రయోగములక్రింద రూ. 251-2-8 లు కర్చుపెట్టబడినది. ఈ మొత్తములో రూ 100-4-0 గౌహతిప్రయోగమునకు చెందినది. దీనివిషయము వేరొకచోట వివరించెదము. 1927 సంవత్సరము జూలైనుండి 1928 మార్చి వరకు రూ 20-4-8 లున్న 1928 ఏప్రిల్నుండి 1929 మార్చివరకు రూ 79-14-6 లున్నా ప్రయోగములక్రింద కర్చుపెట్టబడినది.

బ్రావెలింగు బిల్లులన్నిటిలోను పూర్తియైన వివరములు వ్రాయట చాల ముఖ్యమని మా అభిప్రాయము.

అడిటు 8వార్డులో పాదభాణిగా వ్రాయబడినట్లు చెప్పిన రూ. 21-12-0, విద్యార్థులయొక్క పేదరికమునల్ల వారివద్దనుండి వసూలు కాబడలేదు. ఈ అప్పు విద్యార్థులకు అమ్మిన ఖద్దరువస్త్రములకు సంబంధించినది. ఆశ్రమము పెద పాతెలో వున్న పురు నూలు కొనబడి, గుంటూరునకు మార్చిన తరువాత బట్టగా నేయించబడినది. దీనికిసంబంధించిన వివరములన్నియు రోజుచిరాలోను, ముగ్గురునందును గలవు. ఇట్టి పద్దు ఇదిఒక్కటేయివున్నది. అదియునుగాక చాలస్వల్పవిషయమై యున్నది. అందుగా వుండే విషయములలో ప్లాకు బుక్కు ఉంచుట ఆచారముకాదు.

బడ్జెట్టు తయారుచేయబడి, మంజూరు కాబడవలెనని అడిటరుగారు హెచ్చరించియున్నారు. దీనితో మేముకూడ ఏకీభవించుచున్నాము. సిరాస్థిసంబంధమైనఖర్చులన్నియుగూడ మంజూరుకాబడవలెను. ఈవిషయములో కలిగిన లోపము చాలగొప్పది. యిట్టిలోప నికముందెన్నడును మరలకలుగదని నమ్మెదము.

కాని ముగ్గురు లేవనియు, చేయబడినపనుల కొల్లలను తెలుపురికార్డులు లేవనియు, అడిటరుగారు వ్రాసినారు. ఈఆక్షేపణనుగూర్చి, బావి, పాకలు, మొదలగుపనులకు సంబంధించిన లెక్కలను రికార్డుల మేము పరిశీలించేముగా, అపనులు మక్తగా యివ్వ బడినట్లు తెలిసికొంటిమి. బావిత్రవ్వటకు స్థాంతుకాగితముమీద తీసికొనబడిన అగ్రిమెంటున్నూ, రాయి, యిటుక, సున్నము, కలప, రెల్లు మొదలగు వాటికి బిల్లులున్నూ గలవు. బావికట్టిన తాపీమేస్త్రీ యిచ్చిన బిల్లులో

సా॥ 6-30 X॥ బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో 9-30 X॥

11-2-30 తేదీమాత్రము “వ్యాపారజూదము”

12, 13, 14-2-30 తేదీలందు

“విద్యార్థి”

గన్ జాల్ వారిచే తయారైన

టిక్కెట్ల వివరములు:—రూ. 0-8-6, 0-6-0, 0-4-0, 0-2-0.

8 భాగములు

కాలతెలున్నూ, అందుకుగాను అయిన ఖర్చులన్నూ వ్రాయబడినవి. చూచు నొకరగు రిటైరు లాకల్ ఫండు ఇంజనీరు మన్నా పిరాస్వామినాయుడుగారు స్వయముగా ఈ పన్నులన్నియు చూచి పరిశీలించి చేయబడిన పనిన్నీ వైస చెప్పిన చోటల్లను సరిపోల్చి చూచినారు. చేయబడిన ఖర్చులన్నియు క్రమమైన పనియు పనులన్నియు తృప్తికరముగా చేయబడినవియు మా అభిప్రాయము. ఈ పన్నులన్నియు కాంట్రాక్టు పద్ధతిమీద చేయబడియుండుటచే కార్యదర్శిగారు ముగ్గురుపుంతుల అవసరము లేకపోయెను.

భోజనకాలకు కొన్న వస్తువులన్నిటికి బిల్లులు లేవని అడిటరుగారు ఆక్షేపణచేసినారు. ఈ లోపము ద్రవ్యలేమిచేతను నగదు వెంటనే చెల్లించలేని కారణముచేతను కలుగుచున్నది. కొన్నవస్తువుల కన్నీటికి వెంటనేగాని లేక ఒక్కసారిగాగాని డబ్బు చెల్లించలేదు. డబ్బువచ్చినప్పుడెల్ల కొద్దికొద్ది మొత్తములుగా కొంతకొంత భాగములు మాత్రమే చెల్లించబడుచుండెను. పాతబాకీ తీర్చకముందే కొత్తగా మరల సరకులు తెచ్చుకొనుటకు అవసరము కలుగుచున్నది. ఈ విధముగా పాతకారవద్ద కాతా యెప్పుడు మొదలు పెట్టినది. యెప్పుడు ఆఖరు అయినది తెలియకుండా యెప్పుడునూ అదవుకాతాగానే వుంటావున్నది. కాని కొత్తగా సరకులు తెచ్చినపుడెల్లను క్రెడిటు బిల్లు సంపాదించుట బాధికా అసంభవమని మేము చెప్పము. సాగ్యమైనంతవరకు అట్టి బిల్లులు సంపాదించుటకు బాగ్రత్త తీసికొనబడునని నమ్ముచున్నాము.

అడిటరుగారు వారి నివేదికలో, యీసంఘము రెజిస్టరు అయిన తేదిన ఆశ్రమమునకు గల ఆస్తి అప్పులను తెలుపుచూ కార్యదర్శిగారిచే యివ్వబడినట్టి ప్లాకుమెంటు విషయము చెప్పుచూ ఈ పద్దులకు కార్యదర్శిగారిచే యివ్వబడిన స్టిఫీట్లు తప్ప వేరే ఆధార మెన్నియులేదని వ్రాసియున్నారు.

ఈ విషయమును గురించి మేము కార్యదర్శిగారినిన్నీ పెదపాలెము వాస్తవ్యులను గౌరవనీయులను ఆశ్రమస్థాపనకు మూలకారకులను ఆస పుతులనాక సీతారామయ్యగారినిన్నీ పరిశీలించినాము. గుంటూరునకు ఆశ్రమము మార్చువరకు పీరుమాదా హనుమంతరావుగారితో కలిసిపనిచేయుచూ ఆశ్రమమునకు జాయింటు ట్రస్టీగా వున్నారు. యిప్పుడుకూడా వారు కార్యనిర్వాహక వర్గమునందు సభ్యులుగావుండి ఆశ్రమముతో సంబంధము కలిగియున్నారు. పెదపాలెంలో ఆశ్రమమునకు సంబంధించియున్నట్టి భూమిని పీరుమాదా పీరి సోదరులన్నూ కలిసి ఆశ్రమమునకు వచితముగా యిచ్చినట్లున్నూ, అది బావి నీటితో సాగుచేయు చోట భూముల మధ్య వున్నట్లున్నూ, దీనిని కూడా తోటగా మార్చవచ్చుననిన్నీ, అందుచేత, యెప్పుడైనను ఆ భూమి అమ్మేయెడల రూ. 1600 లకు తక్కువగా కూడా రాగలదనిన్నీ వారు చెప్పినారు.

ఇప్పుడు ఆ భూమియందున్న భవనమువారి తనిఖీ క్రిందనే కట్టబడినట్లున్నూ, అందుకు ఘూరు రూ 6000/ లకు పైగా ఖర్చు అయినట్లున్నూ, కాని గ్రామమునకు దూరముగా వుండుటచే, అంతసాము యిప్పుడు రాదనికూడ వారు చెప్పినారు.

ఆశ్రమమునకు గుంటూరుతాలూకా లాము గ్రామముందు కొంతమేరకు భూమివున్నది. దానియొక్క విలువ రూ. 800/ లుగా అంచనా వేయబడినది.

కనుక కార్యదర్శిగారిచే వేయబడిన అంచనా సరియైనదేనని మా అభిప్రాయము. అప్పులు, రూ. 640/ లని ఆశ్రమము యొక్క వెనుకటి లెక్కలను బట్టి తెలుచున్నది. మేము వీటిని పరిశీలించితిమి. ఈ అప్పులు ఆశ్రమమునకు కావలసిన ఖర్చుల కొరకు చేయబడినవి. ఈ రూ. 640/ లలోను చాలభాగము తరువాత తీర్చబడినది. యింకను రూ 118-8-0 లు తీర్చవలసియున్నది.

కార్యదర్శిగారి వేతనమును గురించి కూడా అడిటరుగారు చూచనచేసినారు. కార్యదర్శిగారు యిప్పుడు నెల 1 కి రూ. 60/ లచొప్పున గౌరవవేతనము పుచ్చుకొనుచున్నారు. ఆశ్రమము సాపించిన మొదటి కొన్ని సంవత్సరములలో వారు యెవిధమైన పారితోషికమును పుచ్చుకొనకుండా పనిచేసినారు. తరువాత కొంతకాలము నెల 1-కి రూ. 10 లు పుచ్చుకొనిరి. ప్రయోగపు ఖర్చులన్నియు వారే స్వంతముగా భరింపుచుండిరి. అందుచే వారు కొంత అప్పులు చేయుచూ ఆ అప్పులు తీర్చుటకుగాను వారి పాలమును కూడ అమ్మివేసినట్లు తెలుస్తుంది.

వారి భార్య కార్తవ్యమునకు వచ్చినతరువాత నెల 1-కి రూ. 20 ల చొప్పున పుచ్చుకున్నారు. కాని కుటుంబమునందు

సంఖ్య యెక్కువ అయిన కొలది వారికి కర్చు యెక్కువ అగుచుండెను. అందుచేత జాయింటు ట్రస్టీలుగావున్న తామున్నూ పుతులనాక సీతారామయ్య గారున్నూ కలిసి ఒక స్కేలు నిర్ణయించుచూ తీర్మానము చేసినారు. ఆ తీర్మానములో నిర్ణయించిన స్కేలు ప్రకారము వారు యిప్పుడు యింటి అద్దెతోకూడా కలిసి నెల 1-కి రూ. 50 లు గౌరవేతనమున్నూ జీవిత భీమాకు నెల 1 కి రూ. 8 లున్నూ పుచ్చుకొనుచున్నారు. ఈ తీర్మానము ప్రకారమే ఆశ్రమము గుంటూరుకు మార్చక పూర్వము కూడా వారు గౌరవవేతనమున్నూ జీవిత భీమాసామున్నూ పుచ్చుకొనుచుండిరి. ఆశ్రమము గుంటూరునకు మార్చిన తరువాత కూడా కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి మామూలు అనుమతిని పొందకుండా వారు వెనుకటివలెనే సాము తీసికొనుచుండిరి. ఇది సృష్టముగా తప్పుగాని, 31-1-29 తేదిన కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిచే, గతించిన కాలమునకుకూడావర్తింపనట్లుగా నొకతీర్మానము చేయబడి ఆమోదింపబడినది.

హనుమంతరావుగారు ఆశ్రమముకొరకు చేసిన త్యాగమునుబట్టి ఆలోచించినయెడల వారు యిప్పుడు తీసికొనుచున్న గౌరవవేతనము యెక్కువగాదు. కాని ఆశ్రమముయొక్క అర్థకస్తిని బట్టి, వారిని నెల 1 కి రూ. 50 ల చొప్పున గౌరవవేతనము పుచ్చుకొనుటకు అంగీకరింపచేయవచ్చును. వారు జీవిత సభ్యులుగాన, జీవిత భీమాకొరకు చెల్లింపబడు మొత్తము, వెనుకటివలెనే, వారికి యిచ్చావుండవలెనని మా అభిప్రాయము.

కార్యదర్శిగారి బ్రావెలింగు బిల్లులను గురించి చర్చించునపుడు, 1926-27 సంవత్సరములో అయిన ప్రయోగపు ఖర్చుల మొత్తము రూ. 251-2-8 లో చేర్చబడిన రూ. 100-4-0 పద్దు ఒకటివున్నదని చెప్పియుంటిమి. 1926 సంవత్సరములో ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెస్ గౌహతిలో జరిగినప్పుడు, కార్యదర్శిగారు అప్పటికి వెళ్ళినప్పుడుకుగాను యీ ఖర్చుఅయినది. అంతకు పూర్వము కొంతకాలముక్రిందట హిందూమహాసభవారిని ఆశ్రమమునకు సహాయము చేయవలసినదని కార్యదర్శిగారు కోరి అప్పటినుండి పండిత మనమోహనమాలవ్యా, శ్రీరీకేశులై న లా లా జ ప తి రా యి గార్ల తో ను యిం కా ముఖ్యమైన యితరసభ్యులతోను ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుచుండిరి. అందుచే వారు స్వయముగా వారినందరిని కలిసికొని మాట్లాడి ఆశ్రమమునకు సహాయముచేయవలసినదిగా కోరుట లాభముగానుండునని తలంచిరి. వారివారి స్థలములకు పోయిన యెడల యంతకంటె యెక్కువ ఖర్చు అగుననియు, యెక్కువ కాలము పట్టుననియు ఆలోచించి, వీరినందరిని ఒకేస్థలమునందు కలిసికొనుటకుగాను, కార్యదర్శిగారు గౌహతి వెళ్ళియుండిరి.

ఖర్చుపెట్టిన సాము చూడగా, అట్టి దూరపుప్రయోగమునకు కావలసినంత సాముమాత్రమే ఖర్చుపెట్టబడినది. అందులో నొకపద్దుమాత్రము ఆక్షేపణచేయవలెనది. కాంగ్రెస్ లోనికి వెళ్ళుటకు, ప్రేక్షకుల టిక్కెట్టుకుగాను రూ 5/-లు ఖర్చుపెట్టబడినది. ఇదిమాత్రము వారు స్వయముగా భరింపవలసియుండెను. కాన యీసాము దర్శిగారు హనుమంతరావుగారు ఆశ్రమమునకు యిచ్చి లెక్కలలో జమకట్టించినారు.

గవర్న మెంటువల్లన, యితర ప్రజాసంస్థలవల్లన యివ్వబడ్డ గ్రాంటులుగాక, 1927 సంవత్సరమునందు జూన్ లో కలకత్తా నివాసులైన బిర్లాగారిచే రూ. 1000 లునూ, 1928 సం॥లో హైదరాబాదు నివాసులగు వాసున్ రామచంద్రనాయక్ గారిచే రూ 700 లున్నూ, విరాళముగా యివ్వబడినవి. యిందులో రెండవపద్దుమాత్రము, ఆశ్రమస్థలములో కట్టించవలసిన పుత్తి విద్యాకాల సామానులు కొనుటకు ప్రత్యేకముగా యివ్వబడినది.

ఈవిరాళములలో నుండి, అత్యవసరమున ఖర్చులను ఆశ్రమము కొంతసాము ఖర్చుపెట్టినప్పటికిన్నీ, పుత్తివిద్యాకాల నిర్మాణముకొరకు రూ. 1179-8-3 లు విలువగల, యింకాపస్తంభములు, బ్రగులు, వీంగితవిరన్ను, కారుగేటెడ్ షీట్సు వగైరాలు కొనబడినవి. భవననిర్మాణమునకు యింకాను కొంత సాము కావలసియుండుటచే దానికొరకు నిరీక్షించుచున్నాము. ఈభవనము నిర్మింపబడినట్లయిన, ఆశ్రమములోని బాలరకు చాల పుష్కలముగా నుండును.

లోపము తెన్నియున్నప్పటికిన్నీ, మొత్తముమీద లెక్కలు సరిగా వుంచబడినవినియు, లెక్కలు వ్రాయుటకు సరియైన గుమాస్తావున్నట్లయినఈలోపములన్నియుకలుగకుండేవినియు మా అభిప్రాయము. కార్యదర్శిగారి కాల మంతయు, చండా

లమ్మ, విరాళములను వసూలుచేయుట, భోజనశాలకు కావలసిన సామానులు తెప్పించి యిచ్చుచుండుట మొదలగువనులకే సరిపావుచుండుటచే, వారు లెక్కలో వివరములూ సరియైన శ్రద్ధ తీసికొనలేక పావుట ఆశ్చర్యముకాదు.

140 మంది విద్యార్థులుగల పాఠశాలను, 100 మంది బాలురుగల భోజనశాలను, పరిపాలించుటయందు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు యెక్కువ శ్రద్ధతీసికొని, తరుచుగా తనిఖీ చేయుచుండుట అవసరము.

కార్యనిర్వాహక వర్గము తరుచుగా సమావేశము కావలెననియు, ఆ పర్వద పర్వదు లెక్కలు పరీక్షించుట కున్నూ, పాఠశాల, భోజనశాలలు తనిఖీ చేయుటకున్నూ, ఆశ్రమపరిస్థితులు క్రమబద్ధముగా తెలుసుకుంటున్నూ, వారిలో నొకరిని నియమింపవలెననియు, మేము సలహా నిచ్చుచున్నాము. ఇట్లు చేసినయెడల ఆశ్రమముయొక్క పరిపాలనయందు లోపములన్నియు నివారణచేయుటకున్నూ, దానిని సరియైన స్థితియందుంచుటకున్నూ అవకాశముండును.

ఆశ్రమముయొక్క ఉన్నతాధికారులను కాపాడవలెనన్న, విద్యార్థులతోను, భోజనశాలయందుండు బాలురతోను, ఉపాధ్యాయులతోను యెల్లప్పుడు కలిసిమెలిసి యుండగల విద్యార్థులందఱును, గుణవంతులగునగు ఒక వ్యక్తి ఆశ్రమ ఆవరణలో నివసించి, అంతరంగిక వ్యవహారములను పరిపాలించుటవలన నుచి మా అభిప్రాయము.

ప్రస్తుతము సేకరించుటకై తరుచు గ్రామాంతరములకు పోవుచుండు, కార్యనిర్వాహకు, ముఖ్యమైనట్టియు, బాధ్యతగల్గినట్టియు, యీ పనియందు శ్రద్ధతీసికొనుట అసంభవము.

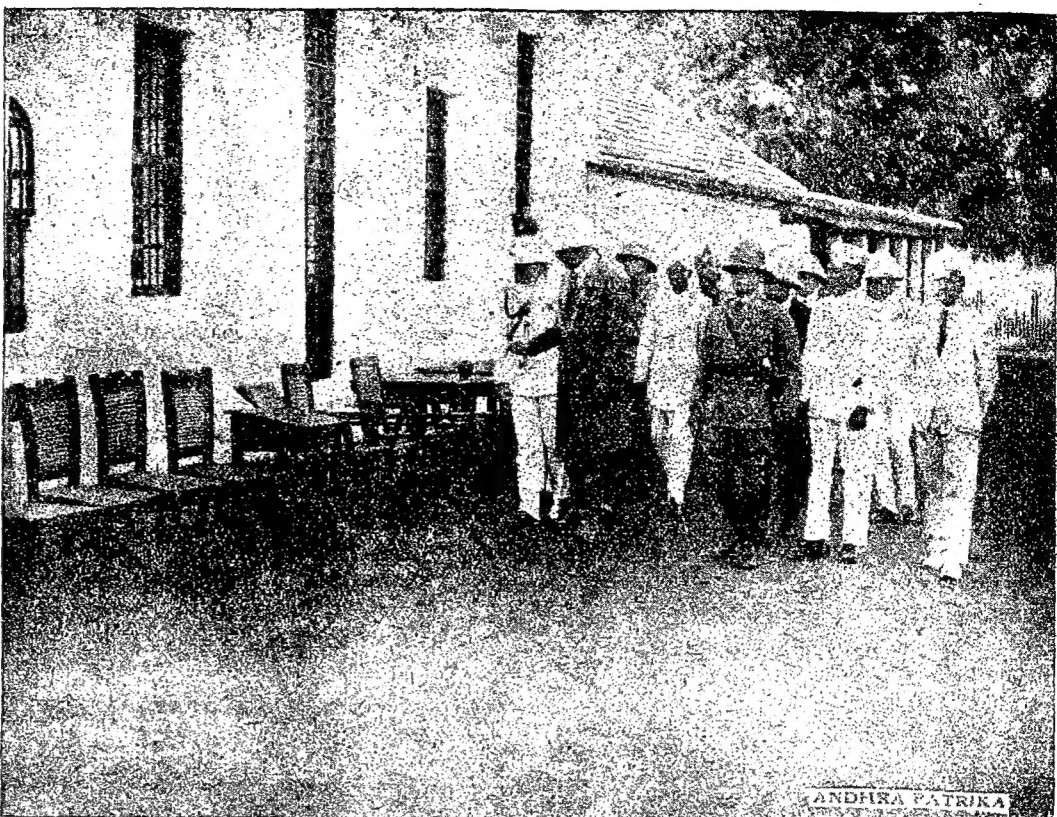
ప్రస్తుతము పాఠశాలలో నేర్చుచున్నది మామూలరకపు విద్యకు. విద్యార్థుల జీవనాధారమున కుపకరించునదికాదు. ఈ విద్య బాలురను, కాయ కష్టము చేయుటకున్నూ, వారి తల్లిదండ్రుల నలలించుచున్న వృత్తులలో ప్రవేశించుటకునూ, ఆసమర్థులనుగా చేయుచున్నది. వడ్రంగము, చెప్పులు కుట్టుట, ఐదుకుట, నేయుట మొదలగు వృత్తివిద్యలు ప్రతి రోజు ఒక పూటయైనను నేర్పించవలెనని, సిఫార్సు చేయుచున్నాము. మేము పరీక్షించిన సాక్షులలో చాలమంది ముఖ్యులు కూడ వృత్తివిద్యలు నేర్పుటవలననుచెప్పినారు. మతసంబంధమైన, నీతిసంబంధమైన విద్యకూడా గరపుటకు యేర్పాట్లు చేయవలెను.

విద్యార్థుల భోజనవసతిని గురించి ముఖ్యముగా ఆలోచింపవలసియున్నది. ప్రస్తుతము వారికి, రోజుకు రెండుపర్యాయములు వరి అన్నము పెట్టుచున్నార. వారిలో కొంతమంది, ఇంకొక భోజనముకూడా కావలెనని మాతో చెప్పినారు. రోజు నొకసారియైనను, మరచియ్యక అన్నముగాకుండా, బలకరమైనట్టి అహార మేదైనను, వారికి పెట్టుటమంచిది. వారికి మొదటి భోజనము, ఉదయము 10-30 గంటల వరకు పెట్టుట లేదుగాన, ప్రాతఃకాలమున వారు పాఠశాలకు వెళ్లకముందు, గోధుమ గంజిగాని, రాగి గంజిగాని యివ్వవచ్చును. అది యెక్కువ హితకరముగా నుంచగలదులకు, మజ్జిగకూడా దానికి చేర్చవచ్చును. మేము పైన నిరూపించినట్లుగా, రోజు 1 కి ఒక్కొక్క పిల్ల వారికి 0-2-9 మాత్రమే భోజనము కొరకు ఖర్చుఅగుచున్నది గాన, యీ గంజియిచ్చుటవల్ల ఖర్చు విశేషముకూడా కాదు.

పాఠశాలయందు తరగతులనుగూడని గురించి కొంత చెప్పవలసియున్నది. పాఠశాల వుంచబడిన రెండు పాఠశాలలోను, తరగతులన్నియు ఒకే వోలులో అమర్చబడినవి. భవనమునకు కావలసిన సామానులు అనగా బ్రష్స్ లు, కారు గే తె డ్ ట్టు, ఏం గి లై ర స్సు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవిగనుక, శ్రోతృభవనము నిర్మించుటకు తగు ప్రయత్నములు తొందరలోచేయవలెనని మేము సలహానిచ్చుచున్నాము. యీలోపుగా తరగతులమధ్య తడకలు ఆమగ్నవలెను. విద్యార్థులు కూర్చోవటకు, చిన్న బల్లలు యేర్పాటుచేయవలెను. యిప్పుడున్న లాంతర్లు చాలవల్లు కనబడుటచే మరికొన్ని లాంతర్లుకూడా సప్రయోచేయవలెను. బావివద్ద ఒక బీస్కీ, పాకలమధ్య ఒక బీస్కీ, లాంతరు స్తంభము ఏర్పాటు చేయవలెను.

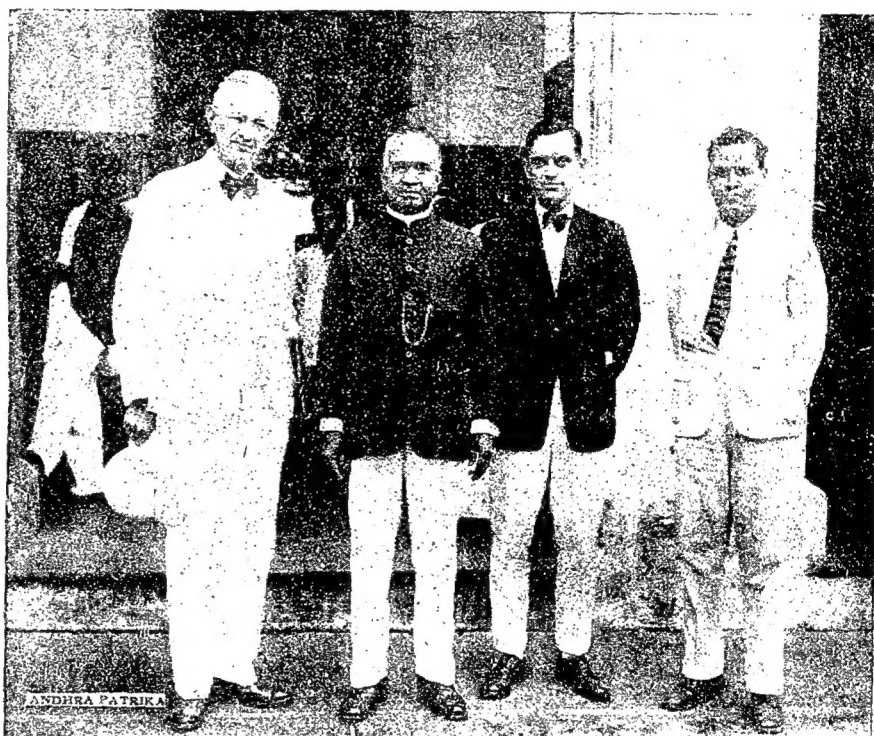
మా తనిఖీయొక్కయు, విచారణయొక్కయు ఫలితముగా ఆశ్రమము నిజముగా చాల పునరుద్ధారకమైన పనిచేయుచున్నదని మేము తెలిసికొంటిమి. 100 మంది బాలురుగల భోజనశాల దీని ముఖ్యలక్షణము. యంత పెద్దసంస్థను పరిపాలించుట సులభసాధ్యముకాదు. ఇది అనేకసంవత్సరములనుండి మిక్కిలి ఓర్పుతోను, గట్టి ప్రయత్నములతోను నిర్మింపబడిన సంస్థ అయివున్నది.

దినదినాభివృద్ధి చెందుచు యిట్టి సంస్థయందు, లోటు పొట్టులు లేకుండాచేయుట సాధ్యముకాదు. హనుమంతరావు గారు, ఉన్నతాధికారులచే ప్రేరేపింపబడి, యీ ఆశ్రమమును స్థాపించి, దానిని బహుభాష యోగకరముగా జేయుటకునూ చిరస్థాయిగా నుండునట్లు చేయుటకునూ మిక్కిలి కృషిచేసి యున్నారు. కాని పక్షిటారగు పెదవాలెనుండి బస్టియగు గుంటూరునకు మార్చినను కావలసినంత ప్రజాసహజము పొందకుండుట మిగిలిన పనియే. గవర్నమెంటువల్ల

గవర్నరుగారు రాజమండ్రి సెంట్రలు జైలులు జూచుట.

(ప్ర. ఫో. పీ.)

డా॥ బటరుఫీల్డుగారు అమెరికాదేశపు వ్యవసాయవిభాగము. వై. ఎ. సి. ఎ. భవనమునందు గౌరవముగా అధ్యక్షతను జరిగినసభలో ఉపన్యసించిరి. మొదటి యిరువురు ఉపన్యాసకులు అధ్యక్షులు.

(పి. ఎన్. ఎ.)

ను, యితర ప్రజాసంస్థలవల్లను గ్రాంటులు లభించుచున్నవి. ఏదినమునకాదినము ఆశ్రమము గడపుట మిక్కిలి కష్టతరముగా నున్నది. భోజనశాలయందున్న 100 మంది విద్యార్థులను ఉపవాసములనుండి కాపాడి వారికి భోజనము అనుగ్రహింపజేయుట భీకరమవ్వ కార్యనిర్వాహక ప్రతిదినము ఎదుర్కొనుచుండును.

ఉపాధ్యాయుల జీతములు నెలనెలకు బాకీలవడుచున్నవి. జీతములు మొత్తములుగా యివ్వబడుటలేదు. ఉన్నడబ్బును బట్టి, కొంచెముకొంచెముగా వారికి జర్రబాటు చేయబడుచున్నది. అన్నివిషయములకంటె యీవిషయమే మిక్కిలి అసంతృప్తిని కలిగించుచున్నది. ఆశ్రమమును గురించి ముఖ్యముగా దానియొక్క కార్యనిర్వాహకని గురించి యీ మధ్య జరుగుచున్న విచారకరమైన ప్రచారమునకు యిదియే మూలకారణమని మా అభిప్రాయము ఆశ్రమమునకు సంబంధించిన లోటుపాట్లన్నియు ముఖ్యముగా డబ్బును నేకరించుటయందు కలుగు కష్టమువల్ల యేర్పడినవేగాని, దానిని సక్రమముగా వినియోగపరచని కారణమువల్ల ఎచ్చినదిగావు.

ఈమధ్య జరుగుచున్న వాదములను, విమర్శలను గమనించి, ఆశ్రమముయొక్క లెక్కలను, ఇతర రికార్డులను, మిక్కిలి జాగ్రత్తగా పరీక్షన చేసియుంటిమి. ఏవిధమైన అనుమానమును కలుగుటకు లోపులేదని తెలుపుటకు సంశయించుచున్నాము. కాని లెక్కలను వుంచుటయందును, ఆశ్రమముయొక్క పరిపాలనయందును

యెక్కువశ్రద్ధ తీసుకొనుట అసంభవి చెప్పవలసియున్నది. ఈ ప్రాంతములందు యిట్టి సంస్థ యిది యొక్క ప్రేయగుటచేయిదిసరముగానిలవి తృప్తికరముగా పనిచేయుటకు, ప్రజలు యెక్కువ శ్రద్ధవహించి ప్రోత్సహించెదరని మేము నమ్మెదము. గుంటూరు, } (సం.) దున్నా వీరాస్వామి నాయుడు. 30-1-30 } (సం.) రాయసం వెంకటశివుడు. (సం.) కొండ వెంకటప్పయ్య.

పాపట నా జడ్డి కోర్టులో

I. P. 26/29.

పిటిషనరు:—అంబటి గురవయ్య కొమారుడు వెంకటాద్రి వయస్సు 40 సం॥ తెలగకులం, వ్యవసాయదారుడు, తెనాలి డి. మ. కోర్టు.

ఎదిరి

ప్రతివాదులు:—శ్రీపతి వెంకట సుబ్బయ్య మరియుతరులు.

1920 సం॥రం గ్రావికాషియర్ ఇన్ సార్వెన్స్ 5 వ ఆక్టు 30 వ శెక్షను ననుసరించి పైన తెలుపబడిన పేరుగల దరఖాస్తుదారును 24-1-1930 తేదీ యీ కోర్టువారు ఋణగ్రస్తుడుగ తీర్మానించి యున్నార గాన ఋణదాతలు తమ హక్కులను గుంటూరు అప్లికేషన్ రిజిస్టరుగారి ఎదుట తెలుపుకొనవలయును.

గడువుకాలము 24-1-30 తేదీనుండి 9 మాసములు.

ఎమ్. అనంతగిరిరావు,

అడిషియల్ సర్జిస్ట్ జడ్జి.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(10-2-30)

సీమజుల్లి దినుసులు

ఇదవది గజముల పీస్ ధరలు
 క.అ.వె
 కార్కంముల్లు:—ముంగిసూర్యు 22 X 22 (బి) రు 7-15-0
 సాధారణకము రు 7-5-0 "సింహము" 22 X 22
 (బి) రు 7-11-0 సాధారణకము రు 7-1-0 "ఇంజను"
 22 X 22 (బి) రు 7-11-0 "సింహము పాము" 22 X
 22 (బి) రు 7-10-0 సాధారణకము రు 7-0-0
 "అమెజాను" 22 X 22 (బి) రు 7-11-0

చలువ:—ముంగిస 22 X 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యక
 ము రు 7-15-0 "సింహము" 22 X 22 (బి) రు 8-7-0
 సామాన్యకము రు 7-10-0 "సింహము, పాము"
 22 X 22 (బి) రు 8-7-0 సామాన్యకము రు 7-9-0
 "అమెజాను" 22 X 22 (బి) రు 8-6-0 సామాన్యక
 కము రు 7-8-0 "పిడుగు" 22 X 22 (బి) రు 8-5-0
 సామాన్యకము రు 7-7-0.

చలవములు:—1708 (నెట్) రు 11-9-0
 1508 రు 11-8-0 1808 రు 10-10-0 వై 4
 రు 6-7-0 వై 5 రు 7-8-0 78078 రు 7-9-0
 జి. జి. 78 రు 7-10-0 గ్లాస్ గో "9000" రు. 12-0-0.

మూల:—4) నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టలు) ట్యాగ్ రు 5-8 8
 చలవ (కొంగ) చలవ ("ఎనిటిక్లెట్") రు 6-0-0
 చలవ(సాగకనక్క) రు 6-0-0 చలవ(గుప్తి) రు 6-4-0 చలవ
 (గడ్డకెండా) రు 6-0-0 పచ్చనట్టము (ఎట్ట) రు 7-6-0
 టి. రు 6-0-0 అనాస్ రు 6-4-0.

40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) ఆయిదు నక్షత్రములు
 కలర్ బార్ రు 10-6 0. నెమలి రు

60 సీమ (5 పానులకట్టు) — అడకతైర రు

జి. (ఎట్ట) "పాట్టెలుతల" మార్కు రు

1) రుదుకారము రు 8-1-0 ఎడ్డుగడియారము రు 7 9-0

పాట్టెలు రు 8-0 0

సెన్సిల్సు రు 7-12-0

పిరాబుడి రు 8-0-0

తెల్ల "కొంగారు" రు 9-12-0

ఇండియా ట్రిటానియామార్కు తెల్ల రు 9-12-0

2/64's Rs. 8-1-0. 2/64's రు. 12-2-0

ఇక్రడికములు—(డిట్ మేట్) రు 244-0-0

డిట్ (క్రాసాజర్) రు 235-0-0

రాగిరకు రు 825-0-0

డిట్ రు

టుపీసా వెల:—

గోడ్ పూర్ ("వెయ్యి") రు 11-2-0

జర్మన్ "స్టాగ్" రు జర్మన్ "టవర్" రు 9-8 0

కర్కరముటుయొక్క ధర:—

కానా "రెడి" రు 28-9-0, ఫ్రెంచ్ 28-8-0. మార్చి

రు 28-8 0 ఏప్రిల్ రు 28-8-0

జేరు నెగ నూనె:—సిపాలలో రు 92.

అమడము:—(మిల్ డెలివరీ) రు 92.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు(కి టు-9) "అక్రంట్రిన్" రు 0-14-8 టు 0-15-0

" (రేలిక) " రు 1-0-9 టు 1-1-0

" (7-9) బెంగళూరు రు 0-14-9 టు 1-0-0

" (రేలిక) రు 1-1-0 టు 1-1-8

" 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడ రు 0-14-9 టు 1-0-0

" (6 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-15-8 టు 1-0-6

" (7 టు 7 1/2) వీలూరు రు 0-15-8 టు 0-15 6

గోడతోలు రు 0-9-0 టు 0-9-6

గోడపడతోలు రు 1-0-9 టు 1-1-6

అవుతాడతోలు * 1-11-0 టు 1-12-0

వెండి బంగారముల ధరలు

సవరస 1 కి (టోకుధర) రు 18-5-11

బంగారము (ఇంగ్లీషు బార్) కులం 1 కి రు 21-10-0

" (మింటు బార్) " రు 21-7-0

వెండి బార్ 100 కులముల రు 48-12-0

గజ్జికి తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, చీడ,
 చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పుక పనిజేయును.
 అమృతాంజనం డిప్ 7, తంబు శైటివీధి, మదరాసు.

స్వల్ప ధర!

ఫల మధిక ము!!

పూర్తి తృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నాను

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్దము, పడి నెమ, దగ్గు, నూరలు, శి
 లముచే కాళ్ళు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అవరజిర్ణ కాలముందు తలనొప్పి
 చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
 వాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తులలపాకలలో నమలి మింగవలెను.
 సాంక్రామిక రోగలతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృధాంగు కాదురు.
 ఈమాత్రల సీసాలలోగల అనుపావప్రయోగము చూడుడు. 100 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపా

త్రులాలను దొరకును, పొట్టు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:--

మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బ
 లమునలన గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తోగాను.
 కృష్ణదీని కలుగజేయును. సంగీతపాటల కంఠస్వరమునకు వృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడనుపాడను ఉత్సాహమునింపును.
 బలహీనతైన స్త్రీలపై నెత్తెడును (నెత్తిలో చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడువనుకాని పిల్లలకు పంకేవివలెటిది.
 6 బొప్పల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,

స్థాపితం 1923 సం॥ రం.

38-3

హెడ్ ఆఫీసు

మచిలీపట్టణము.

బ్రాంచి కాకినాడ

ఆంధ్రదేశముందు ప్రప్రథమున, వ్యాపారపద్ధతులనూ స్థాపించిబడిన బ్యాంక్ యిదియే!

ఫిఫ్త్ డిపాజిట్లు యీ దిగువ రేట్లకు తీసుకొనబడుచున్నవి:—

12 మాసములకు 100 కి సం॥ నకు రు 8

24 మాసములకు " రు 6 1/2

36 మాసములకు " రు 6 1/2

సీజన్ డిపాజిట్లు సరసమైన వడ్డీతో పుచ్చుకొనబడుచున్నవి. దరఖాస్తుపైన యితర వివరములు తెలుపబడును.

రహస్యము

గా నేవించ

వచ్చును

మలయచందనము

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును

అనేకయోగ్యతాపత్రములు పొందినది. మె డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం బొప్ప 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12 0

సుధాసారము, సవాయికి రాజౌషధము సీసా 4-0-0

గంధర్వపార్శవీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

20-1

72

గర్భాశయమందుండు వ్యాధులకు దివ్యాషధము

'వైబ్రో - అశోక'

స్త్రీలకుండు వ్యాధుల పాలిటి వర్తనాదిని యనదగినది. మిక్కిలి
 యనుభవము గల వైద్యులందరు దీనిని గర్భమందు రక్తము
 ఒకేచోట చేరియుండుటచే కలుగు వ్యాధులు, ముట్టుకుట్టునొప్పి,
 భద్రమువలన కలుగు చపలచిత్తము, అండాశయమందు కల్లు
 వ్యాధులు మొదలైన స్త్రీవ్యాధుల కన్నిటికిని దివ్యాషధము.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd.,
15 College Square : Calcutta.

స్తాక్ యంచువారలు. స్టాక్ యంచువారలు.
 ఎస్. జేశాయి గౌన్డర్ అండు కో., నాదమ్ అండు కో.,
 41, బందరువీధి, మద్రాసు. కొచ్చి వ.

జి. మెర్కు (జర్మనీ)

మకరధ్వజము (బంగారముతో చేసినది)

"దాని నుపయోగించిన జరామరణము లుండవు"

తులము గొట్టము రు 2. ర న శాస్త్రము.

137-1

ఇండియాకు పోల్ వజంట్టు: పోస్టుబాక్సు 10852

ఇండో-జర్మనుడ్రగ్గుస్టోర్సు, కలకత్తా.

Printed and published by K. Nageswara Rao, Editor, Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Cherty Street, Madras.